

การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศระหว่าง พ.ศ. 2513-2553

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มิถุนายน 2555

การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศระหว่าง พ.ศ. 2513-2553

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มิถุนายน 2555

ลักษมี พูลทรัพย์. (2555). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศระหว่าง

พ.ศ. 2513-2553. ปรินญาณพนธ์ ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:

รองศาสตราจารย์สมชาย วรรณญาณไกร, อาจารย์ ดร.ศุภรชตรา แสนวา.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศที่เผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553 ในด้านปีการศึกษา สาขาวิชาที่จัดทำวิทยานิพนธ์ ประชากรขอบเขตเนื้อหา ประเภทของการวิจัย ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 24 แห่ง ยกเว้นมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศเผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553 จำนวน 787 ชื่อเรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ผลวิทยานิพนธ์วิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ คำร้อยละ

ผลการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มี ดังนี้ สถาบันที่มีการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากที่สุดได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 186 ชื่อเรื่อง รองลงมา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 99 ชื่อเรื่อง และมหาวิทยาลัยรามคำแหง 96 ชื่อเรื่อง ช่วงปีที่สำเร็จการศึกษา 2543-2553 มีการจัดทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด 464 ชื่อเรื่อง ประชากรในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ ประชาชน รองลงมา นักเรียน/นักศึกษา วิชาการวิชาชีพ โดยมีผู้ประกอบการบริการน้อยที่สุด ขอบเขตเนื้อหาการจัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศที่มีเนื้อหามากกว่า 1 ด้านมากที่สุด 290 ชื่อเรื่อง รองลงมา ได้แก่ ขอบเขตเนื้อหาด้านการใช้สารสนเทศ 280 ชื่อเรื่อง และการแสวงหาสารสนเทศ 99 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา วิทยานิพนธ์ที่มีการจัดทำมากที่สุด ได้แก่ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 552 ชื่อเรื่อง รองลงมาได้แก่ ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 90 ชื่อเรื่อง และวิทยาศาสตร์สุขภาพ 86 ชื่อเรื่อง ประเภทของการวิจัย พบว่าประเภทที่มีการใช้มากที่สุด ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจ รองลงมา การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีการวิจัยเชิงพรรณนายน้อยที่สุด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยจำนวนมากที่สุดได้แก่ กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เมื่อวิเคราะห์ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย พบว่า มีการนำทฤษฎีมาใช้ในการวิจัยอย่างลุ่มลึก ได้แก่ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อ การแก้ปัญหาสารสนเทศบิกซิกส์ และตัวแบบเซนส์-เมกกิง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ แบบสอบถาม รองลงมา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ โดยมีแบบสังเกตน้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิจัย พบมากที่สุด คือ สถิติบรรยาย ได้แก่ คำร้อยละ สำหรับสถิติอ้างอิงที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบค่า T-test/Z-test

AN ANALYSIS OF THESES RELATED TO INFORMATION BEHAVIOR DURING
1970-2010

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts degree in Library and Information Science
at Srinakharinwirot University

June 2012

Laksmi Poolsap. (2012). **An Analysis of Theses Related to Information Behavior During 1970-2010.** Master thesis, M.A. (Library and Information Science).
Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee:
Assoc.Prof. Somchai Warunyanugrai, Dr.Sumattra Seanwa.

The objective of this study is to analyze the theses which studied information behavior published during the academic years 1970 to 2010. The study examines the populations used, the contents, the type of research conducted, the theories used, the methods used as well as the statistical methods used.

The population in this research is 787 titles of graduate theses from 24 government universities under the Office of the Higher Education Commission that examined information behavior which were published during the years 1970 through 2010. The method used in this study was theses analyzed from those developed by the researcher. The collected data were analyzed by frequency and show as a percentage.

This study shows that the university which holds the highest number of theses about information behavior is Chulalongkorn University (186 titles), the second is Thammasat University (99 titles) and the next one is Ramkhamhaneng University (96 titles). Most of these studies were published during the graduate years 2000-2010 (464 titles). The population studied most frequently was the general public, the second was students and the last was academicians and professionals. The contents studied most was several aspects of information behavior (290 titles). The second group of theses studied the aspect of information use (280 titles), and the last group of theses studied information seeking behavior (99 titles). After examining the fields of study, it was found that the field of Humanities and Science holds the most theses about information behavior (552 titles), the field of education was ranked second for having 90 titles, and the last was Health Science which held 86 titles about information behavior. The kind of research that was used most was survey research, the second was quantitative research and experimental research, while descriptive research was used least. The field that used theory in research was Humanities and Social Science. Kinds of theoretical research used studied the information seeking behavior of social workers, the use of and satisfaction with media, the "Big Six" information skills and Sense-making Model.

The research method most frequently used was a written questionnaire, the second was an oral questionnaire while observation by the researcher was the least frequently

used The statistics most frequently used were descriptive statistics including percentages and inferential statistics by (including) T-test/Z-test.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553
ของ
ลักษมี พูลทรัพย์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ 8 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ สมชาย วรรณญาณไกร)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สอางศรี พรสุวรรณ)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ศุภรชตรา แสนวา)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สมชาย วรรณญาณไกร)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ศุภรชตรา แสนวา)

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสะดวกสบายใจอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ สมชาย วรรณญาณุไกร ประธานที่ปรึกษาปริญญาโทและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ศุภรธรรม แสงนา ที่ได้กรุณาใช้เวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำตรวจแก้วิทยานิพนธ์ และให้ข้อคิดทั้งเป็นกำลังใจให้ผู้ศึกษาโดยตลอด ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณประธานและกรรมการสอบปากเปล่ารองศาสตราจารย์ ดร.สวางศรี พรสวรรค์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา ให้ความกรุณาใช้เวลาอันมีค่าในการอ่านปริญญาโท และให้คำแนะนำ เสนอปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อให้ปริญญาโทฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์อรทัย วารีสอาด ที่คอยห่วงใยเอาใจใส่ติดตามกระตุ้นเตือนและให้กำลังใจศิษย์มาโดยตลอด และกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้ศึกษา

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร สนับสนุนทุนการศึกษาและเวลาในการศึกษา ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการอาจารย์สุวคนธ์ ศิริวงศ์วรวัฒน์ สนับสนุนให้ผู้ศึกษาได้ใช้เวลาอย่างเต็มที่ และขอบคุณเพื่อนร่วมงานแผนกบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องที่รับภาระงานแทนผู้ศึกษา

ขอบคุณ คุณชนพัฒน์ชัย วงษ์สุวรรณ คุณศราวุฒิ วัชรบัณฑิต คุณปัทมพร โพนไสวเพื่อน ๆ น้อง ๆ และญาติทุกคนที่มีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วง

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่อย่างสูงที่ทุ่มเทแรงกายแรงใจทั้งเป็นผู้ให้การสนับสนุนทุนทรัพย์ และเป็นกำลังใจสำคัญที่สุดในการทำปริญญาโทฉบับนี้

ลักษมี พูลทรัพย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของงานวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัย.....	6
ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา.....	7
ประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหา.....	8
ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา.....	9
พฤติกรรมสารสนเทศ.....	12
ความหมายของพฤติกรรมสารสนเทศ.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ.....	14
ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ.....	16
ขอบเขตวรรณกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ.....	21
ความต้องการสารสนเทศ.....	21
การแสวงหาสารสนเทศ.....	26
การค้นหาสารสนเทศ.....	28
การใช้สารสนเทศ.....	30
ประเด็นวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์พฤติกรรมสารสนเทศ	
ประชากร.....	31
ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย.....	35
ประเภทของการวิจัย.....	42
ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	49
งานวิจัยในประเทศ.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
การกำหนดประชากร.....	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ผลการวิเคราะห์การข้อมูล.....	69
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	79
วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผล.....	81
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	85
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก แบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์พฤติกรรมสารสนเทศ.....	95
ภาคผนวก ข รายชื่อวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ.....	100
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	166

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
2 ผลการทดสอบความเที่ยงของแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์.....	66
3 วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาจำแนกตาม สถาบันและปีที่สำเร็จการศึกษา.....	70
4 วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามประชากรที่ใช้ในการวิจัย..	72
5 วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามขอบเขต เนื้อหา.....	73
6 วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาและขอบเขต เนื้อหา.....	77
7 วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามประเภทของการวิจัย.....	78
8 แนวคิด/ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	79
9 วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
10 วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	80

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ.....	15
2 ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของวิลสัน (1981).....	17
3 ตัวแบบทั่วไปพฤติกรรมสารสนเทศของวิลสัน (1996).....	18
4 ตัวแบบกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ.....	24
5 ตัวแบบเซ็นส์เมกกิง (Sense-making) ของ เดอร์วิน (Dervin) และคณะ.....	25
6 ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของวิลสัน.....	39

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การรวบรวมวิทยานิพนธ์ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งมาวิเคราะห์นั้นเป็นที่นิยมทำกันในประเทศ เพราะผลการวิเคราะห์จะสะท้อนให้เห็นสภาพแนวโน้ม และพัฒนาการของวิทยานิพนธ์ในสาขานั้น ๆ เช่น แนวคิด ทฤษฎี ขอบเขตแนวเรื่อง วิจัย และผลการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในอนาคตเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน สามารถนำข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์หรือข้อค้นพบที่มีมาก่อนมาปรับปรุงแก้ไขได้วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพดียิ่งขึ้น (Trahan. 1993: 73-75) นอกจากนี้ การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ยังเป็นประโยชน์ต่อวิธีดำเนินการวิจัยของนักวิจัย เพราะจะช่วยให้รู้ชัดถึงสาระของข้อค้นพบ และเข้าใจถึงขอบเขต การวิจัยต่อยอด และความมั่งคั่งขององค์ความรู้ในสาขานั้น (สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม. 2530: 52) และยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการกำหนดสมมติฐานในการวิจัยให้มีคุณภาพอีกด้วย ในปัจจุบันนักวิจัยทุกสาขาให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์และสังเคราะห์วิทยานิพนธ์มากขึ้น เพราะแต่ละสาขามีวิทยานิพนธ์เพิ่มขึ้นจำนวนมาก หากไม่มีการนำเอาผลการวิจัยที่หลากหลายเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ถือว่าเป็นการสูญเสียของการลงทุนทางการศึกษา (สุพัฒน์ สุขุมลันต์. 2532: 12)

ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ นักวิจัยจะรวบรวมวิทยานิพนธ์ หรือบทความวิเคราะห์ เพื่อศึกษาสภาพและแนวโน้มของวิทยานิพนธ์ในสาขาวิชา เช่น โรเชสเตอร์ และวัคคาร์รี (Rochester; & Vakkari. 2003: 1-40) ศึกษาขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย ออสเตรเลีย จีน สเปน ตุรกี และสหราชอาณาจักร คูโฟจิอานนาคิส; สเลเตอร์; และครัมลีย์ (Koufogiannakis; Slater; & Crumley. 2004: 227-239) ศึกษาบทความวิจัย 807 บทความจากวารสารบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เพื่อศึกษาขอบเขตเนื้อหาวิทยานิพนธ์ของ คิมและจอง (Kim; & Jeong. 2006: 548-562) วิเคราะห์บทความวารสาร 1,661 บทความ เพื่อศึกษาบทบาทของผู้วิจัยในการพัฒนาหรือใช้ทฤษฎีทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ นอกจากนี้ ยังมีการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ในแขนงวิชาย่อย เช่น ดิมิทรอฟ (Dimitroff. 1992: Online) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของบรรณารักษ์ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพเพื่อศึกษาขอบเขตเนื้อหา และวิธีวิจัยตลอดจนการได้รับการทุนการวิจัยเป็นต้น

พฤติกรรมสารสนเทศ เป็นแขนงวิชาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่มีความสำคัญและได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลากว่า 50 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา พฤติกรรมสารสนเทศได้กลายเป็นประเด็นที่มีการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวาง จนนับได้ว่าเป็นแขนงวิชาหนึ่งที่ผลิตวิทยานิพนธ์ออกมามากที่สุดแขนงหนึ่ง วิทยานิพนธ์เหล่านี้มีความหลากหลายในประเด็นเรื่องที่วิจัย บริบทของการวิจัย และวิธีวิจัย ผลการวิจัยก่อให้เกิด

ความเปลี่ยนแปลงด้านแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ การแสวงหา และการใช้สารสนเทศของบุคคล และมีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาบริการสารสนเทศ และการออกแบบระบบสารสนเทศ (อารีย์ ชื่นวัฒนา. 2545: 137-147)

งานสำรวจวรรณกรรมวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศของ เคส (Case. 2007: xv) อ้างอิงวิทยานิพนธ์มากกว่า 1,100 รายการ ได้วิเคราะห์วรรณกรรมวิจัยเหล่านี้อย่างละเอียดในด้านต่างๆ เช่น แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ตัวแบบ กระบวนทัศน์ และทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศ ระเบียบวิธีวิจัย และการวิจัยของ เออร์กูฮาร์ท (Urquhart. 2010: Online) วิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ เพื่อระบุและตรวจสอบแนวทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย และนำเสนอวิธีการสังเคราะห์อภิमान ที่เหมาะสมกับประเภทของวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ นอกจากนี้ จูเลียน; เจน; และรีด (Julien; Jen; & Reed. 2011: 19-24) ได้ศึกษาแนวโน้มในการวิจัยพฤติกรรมสารสนเทศ จากบทความวิชาการที่เผยแพร่ปี ค.ศ.1999-2008 ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

สำหรับประเทศไทย วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และสาขาอื่นๆ เช่น พยาบาลศาสตร์ นิเทศศาสตร์ บริหารการศึกษา เป็นต้น จากการสำรวจฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ยกเว้นมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการสำรวจเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2554 พบว่ามีวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำนวน 787 ชื่อเรื่อง

การรวบรวมและวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์สำหรับในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพและแนวโน้มของวิทยานิพนธ์ในภาพรวมทั้งประเทศ และของแต่ละสถาบัน ตัวอย่างของการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ในภาพรวม ได้แก่ เพ็ญสุภา นาทอง (2543: บทคัดย่อ) วิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2537-2541 จำนวน 242 ชื่อเรื่องด้านสถาบัน ปีที่พิมพ์ ขอบเขตเนื้อหา ประเภทห้องสมุด เขตภูมิศาสตร์ วิทยานิพนธ์ ประเภท วิธีวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือวิจัย วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดวงกมล วงศ์จันทร์ (2554: บทคัดย่อ) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์จำนวน 614 ชื่อเรื่อง ที่เผยแพร่ปี พ.ศ.2542-2551 ด้านสถาบัน ปีที่พิมพ์ ขอบเขตเนื้อหา ประเภทห้องสมุด เขตภูมิศาสตร์วิทยานิพนธ์ ประเภท / วิธีวิจัย ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือวิจัย วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย เป็นต้น ส่วนตัวอย่างของการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของแต่ละสถาบัน ได้แก่ ภรณ์ ศิริโชติ (2544: บทคัดย่อ) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 59 ชื่อเรื่อง ที่เผยแพร่ปี พ.ศ. 2539-2544 ด้านขอบเขตเนื้อหา ประเภทของการวิจัย วิธีวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย อัจฉรา ด่านพิทักษ์ (2547: บทคัดย่อ) วิเคราะห์ปริญญาานิพนธ์จำนวน 539 ชื่อเรื่อง ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2512-2545 สุพัตรา ศิริวัฒน์ (2547: บทคัดย่อ) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เผยแพร่ระหว่างปี

พ.ศ. 2540-2546 จำนวน 123 ชื่อเรื่อง ด้านลักษณะเนื้อหาวิธีดำเนินการวิจัย และการอ้างอิงในวิทยานิพนธ์ สิริพันธ์ รุ่งวิชานีวัฒน์ (2552: บทคัดย่อ) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ 46 ชื่อเรื่อง ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่เผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2533-2550 ด้านขอบเขตเนื้อหา ปีที่จัดพิมพ์ ประเภทของห้องสมุด ประเภทหรือวิธีการวิจัย วิธีการรวบรวมข้อมูล ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติในการวิจัย

ส่วนการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศในประเทศไทย ยังไม่มีการศึกษาวิจัยที่รวบรวมและวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมสารสนเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513-2553 จำนวน 787 ชื่อเรื่อง เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าวิจัย ทำให้เห็นพัฒนาการและสภาพการณ์ของวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ อันจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ จะทำให้ทราบขอบเขตของเนื้อหาวิทยานิพนธ์ ประชากร ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย ประเภทของการวิจัย ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ทิศทางเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านว่าเคยศึกษาในเรื่องใดบ้างและที่ยังไม่เคยมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วิทยานิพนธ์หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 24 แห่ง ยกเว้นมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำนวน 787 ชื่อเรื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ หมายถึง การจำแนกวิทยานิพนธ์แต่ละเรื่องตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด เพื่อการหาคุณลักษณะของวิทยานิพนธ์ ในด้านต่างๆ ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตเนื้อหาการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ประเภทของการวิจัย ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

2. ขอบเขตเนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง การศึกษาเรื่องพฤติกรรมสารสนเทศเพื่อกำหนดกรอบการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมสารสนเทศ ได้แก่ 1) ความต้องการสารสนเทศ 2) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ 3) พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ 4) การใช้สารสนเทศ

3. วิทยานิพนธ์ หมายถึง รายงานผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยของนิสิตระดับปริญญาโท ซึ่งอาจมีชื่อเรียกว่า ปริญญานิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ.2513-2553 และมีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

4. สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง มหาวิทยาลัยรัฐหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ยกเว้นมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

5. สาขาวิชา หมายถึง สาขาวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และมีนิสิตทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

6. ประเด็นวิจัย หมายถึง เนื้อหาที่ผู้วิจัยกำหนดเพื่อวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ประกอบด้วย

6.1 ประชากร หมายถึง กลุ่มคน ขอบเขต หรือเหตุการณ์ที่ทำการศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเป็นตัวแทนในการศึกษา เช่น นิสิต/นักศึกษาศึกษา อาจารย์ ผู้ให้บริการ บรรณารักษ์ ผู้บริหาร เป็นต้น

6.2 ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย หมายถึง กรอบของการวิจัยในด้านเนื้อหาสาระเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

6.3 ประเภทของการวิจัย หมายถึง ประเภทของการวิจัยที่แบ่งตามลักษณะของข้อมูลได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยประเมินผล การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

6.4 ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย หมายถึง แนวคิดหรือทฤษฎีที่นำมาใช้ในการอธิบายเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ตั้งแต่ขั้นตอน การวางแผนและออกแบบวิทยานิพนธ์ และขั้นตอนการอธิบายคำตอบหรือสนับสนุนคำตอบของวิทยานิพนธ์

6.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

6.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย หมายถึง วิธีการคิดค่าหรือการคำนวณเพื่อบรรยายลักษณะของข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สถิติบรรยายและสถิติอ้างอิง

7. พฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง การกระทำของบุคคลเพื่อให้เข้าถึงสารสนเทศโดยใช้ช่องทางต่างๆ เพื่อให้ได้รับสารสนเทศ ครบคลุม 4 ด้านดังนี้

7.1 ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง ภาวะที่บุคคลตระหนักถึงช่องว่างทางความรู้ หรือการขาดสารสนเทศ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีปัญหาที่ต้องแก้ไข หรือมีคำถามที่ต้องการ

คำตอบ แต่พบว่าสารสนเทศ หรือความรู้ที่ตนมีอยู่นั้นไม่เพียงพอที่แก้ปัญหา หรือตอบคำถาม จึงนำไปสู่พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

7.2 การแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง การแสวงหาสารสนเทศอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยเป็นผลมาจากความต้องการใดความต้องการหนึ่ง ทั้งนี้ ในระหว่างการแสวงหาสารสนเทศ บุคคลผู้นั้นจึงต้องปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ หรือระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เวิลด์ไวด์เว็บ

7.3 การค้นหาสารสนเทศ หมายถึง การกระทำในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ โดยใช้เครื่องมือสืบค้นรูปแบบต่างๆ

7.4 การใช้สารสนเทศ หมายถึง การนำสารสนเทศที่ค้นหาได้มาคัดเลือก เรียบเรียงหรือกระทำด้วยวิธีใด เพื่อให้สามารถนำสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการตัดสินใจ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัย
 - 1.1 ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 1.2 ประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 1.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา
2. พฤติกรรมสารสนเทศ
 - 2.1 ความหมายของพฤติกรรมสารสนเทศ
 - 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ
 - 2.3 ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ
3. ขอบเขตวรรณกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ
 - 3.1 ความต้องการสารสนเทศ
 - 3.2 การแสวงหาสารสนเทศ
 - 3.3 การค้นหาสารสนเทศ
 - 3.4 การใช้สารสนเทศ
4. ประเด็นวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ
 - 4.1 ประชากร
 - 4.2 ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย
 - 4.3 ประเภทของการวิจัย
 - 4.4 ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในประเทศ

การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัย

การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยมีลักษณะคล้ายคลึงกับวิธีการของนักประวัติศาสตร์ คือเป็นการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ หรืออธิบายสภาพของปรากฏการณ์ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง การจัดทำอาจจะแยกเป็นการวิจัยเชิงพรรณนาสำหรับปัญหาที่เหมือนๆ กัน ข้อสมมุติฐาน กลุ่มตัวอย่าง

ความสัมพันธ์ของตัวแปร อันจะนำไปสู่การอ้างอิงถึงประชากร การวิเคราะห์เอกสารหรือการวิเคราะห์เนื้อหาจะมีประโยชน์ในการตอบคำถามและการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมที่แท้จริง ในการวิเคราะห์เอกสารสามารถค้นหาข้อมูลได้จากการบันทึก การรายงาน ร่องรอย จดหมาย อัตชีวประวัติ อนุทิน ความเรียง ผลงานในทางปรัชญา หนังสือ วารสาร ประกาศ แถลงการณ์ บัญชีรายชื่อ หลักสูตร คำพิพากษา รูปภาพ ภาพยนตร์ และการ์ตูน ข้อควรจำในการใช้แหล่งข้อมูลเอกสาร คือ ร่องรอยของข้อมูลที่ปรากฏให้เห็นนั้นไม่จำเป็นต้องเชื่อถือได้เสมอไป ในการวิเคราะห์เอกสารไม่จำเป็นต้องมุ่งประเด็นไปที่ความน่าเชื่อถือของเอกสารเพียงอย่างเดียว แต่ความตรงเชิงเนื้อหาที่สำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยให้ข้อมูลนั้นมีคุณค่าน่าเชื่อถือ (Best. 1981: 106–108)

การวิเคราะห์เอกสารเป็นการศึกษาสำรวจเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะสำรวจและวิเคราะห์เฉพาะเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในเอกสารเท่านั้น โดยทั่วไปแล้วการศึกษาวิธีนี้จะเป็นการศึกษาอย่างกว้างๆ ไม่ลึกซึ่งในปัญหามากนักเพียงแต่บอกธรรมชาติ หรือลักษณะทั่วไปที่ทำการวิจัย ส่วนมากจะแสวงหาข้อมูลใหม่ให้เหมาะสมต่อไปซึ่งการวิเคราะห์เอกสารนี้ถือเป็นการวิจัยประเภทที่ต้องการตรวจสอบสภาพปัจจุบันโดยอาศัยเอกสารที่ได้บันทึกไว้ บางครั้งอาจเรียกว่า “การวิเคราะห์เนื้อหา” (เชิดศักดิ์ โฆวสินธุ์. 2522: 139) การวิเคราะห์เอกสารอาจทำได้ทั้ง วิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพ (สุภางค์ จันทวานิช. 2540: 144)

ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มีผู้นิยามไว้ดังต่อไปนี้

ฮอลสตี (Holsti. 1969: 14) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหามีความหมายกว้าง เป็นเทคนิคใดๆ สำหรับการอ้างอิงโดยไม่มีอคติและเป็นระบบโดยระบุลักษณะของข้อความ

บุชา: และฮาร์เตอร์ (Busha; & Harter. 1980: 171) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นกระบวนการที่ออกแบบมาเพื่ออำนวยความสะดวกในการวิเคราะห์ลักษณะของคำ วลี แนวคิด ลักษณะ ตัวอักษร หรือแม้กระทั่ง ประโยคและย่อหน้าที่มีในสิ่งพิมพ์ หรือสื่อบันทึกข้อมูล

เบสท์ (Best. 1981: 106–108) ได้กล่าวถึง การวิเคราะห์เนื้อหาของเอกสารว่าคล้ายคลึงกับวิธีการของนักประวัติศาสตร์ เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ หรืออธิบายสภาพของปรากฏการณ์ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งการจัดกระทำอาจจะแยกเป็นการวิจัยเชิงพรรณนาสำหรับปัญหาที่เหมือนๆ กัน ข้อสมมติฐาน กลุ่มตัวอย่าง ความสัมพันธ์ของตัวแปร อันจะนำไปสู่การอ้างอิงถึงประชากร การวิเคราะห์เอกสารหรือการวิเคราะห์เนื้อหาจะมีประโยชน์ในการตอบคำถามและการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมที่แท้จริง

โนเอนดอร์ฟ (Neuendorf. 2002: 10) กล่าวถึงการวิเคราะห์เนื้อหาว่าเป็นการสรุปการวิเคราะห์เชิงปริมาณของข้อความที่อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ รวมถึงการให้ความสนใจกับการทดสอบความเที่ยงระหว่างผู้กระทำ การออกแบบจากเหตุไปหาผล ความน่าเชื่อถือถูกต้อง ลักษณะทั่วไปของผล ความเที่ยงตรง และการทดสอบสมมติฐาน และไม่ได้จำกัดว่าเป็นชนิดของตัวแปรที่อาจจะวัดหรือบริบทที่ข้อความจะถูกสร้างขึ้นหรือนำเสนอ

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2539: 597) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นการบรรยายสรุปผล การสังเคราะห์ผลการวิจัยโดยนักสังเคราะห์สรุปประเด็นหลักของผลการวิจัยแต่ละเรื่อง และบรรยาย ให้เห็นความสัมพันธ์และความขัดแย้งระหว่างผลการวิจัยเหล่านั้น ทั้งนี้ นักสังเคราะห์ต้องบรรยาย สรุปด้วยความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียงและไม่ผนวกความคิดเห็นของตนเองในการวิเคราะห์

สุภากร จันทวานิช (2540: 144–145) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา คือ เทคนิคการวิจัยที่ พยายามจะบรรยายเนื้อหาของข้อความหรือเอกสารโดยใช้วิธีการเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบและเน้น สภาพวัตถุวิสัย (Objectivity) การบรรยายจะเน้นที่เนื้อหาตามที่ปรากฏในข้อความ พิจารณาจาก เนื้อหาโดยผู้วิจัยไม่มีอคติหรือความรู้สึกของตัวเองเข้าไปพัวพัน ไม่เน้นการตีความหรือหา ความหมายที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง หรือความหมายระหว่างบรรทัด ซึ่งสรุปได้ว่าการวิเคราะห์เนื้อหา จะต้องมียุทธศาสตร์สำคัญ 3 ประการ คือ ความเป็นระบบ ความเป็นสภาพวัตถุวิสัย และอิงกรอบ แนวคิดทฤษฎี

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง กระบวนการหาความสัมพันธ์ และ ความขัดแย้งของเนื้อหาข้อความหรือเอกสารโดยไม่เน้นการตีความ หรือการหาความหมายต้องไม่มี อคติ หรือใส่ความคิดความรู้สึกของตนเองเข้าไป

ประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหา

คริสเพนดอร์ฟ เสนอการวิเคราะห์เนื้อหาเป็น 6 ประเภท คือ (อุทุมพร จามรมาน. 2531: 10-11; อ้างอิงจาก Krippendorff. 1980)

1. วิเคราะห์เนื้อหาแบบ โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระที่มุ่งวิเคราะห์ว่ามีองค์ประกอบ อะไรบ้าง มีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการแปลงรูปแบบออกมาในรูปความสัมพันธ์อื่นได้บ้าง หรือไม่
2. วิเคราะห์เพื่อหามาตรฐาน เป็นการวิเคราะห์เพื่อประเมินคุณค่าของสาระเนื้อหาว่ามี คุณค่ามากน้อยเพียงไร หรือเพื่อการวิเคราะห์ว่าเนื้อหาสาระแตกต่างไปจากมาตรฐานมากน้อย เพียงใด
3. วิเคราะห์เนื้อหาดัชนีบางอย่าง เช่น ความถี่ของคำ สัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็น แรงจูงใจของผู้เขียน หรือหาดัชนีเพื่อชี้ให้เห็นความรู้สึกพอใจ ไม่พอใจต่อเหตุการณ์บางอย่าง
4. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหากลุ่มคำแบบต่างๆ เช่น การอ้างอิงถึงนายกรัฐมนตรี อาจทำ ได้โดยใช้ตำแหน่ง ยศ ปี สถานที่ ชื่อ เป็นต้น
5. การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหาความหมาย เช่น การสรุปประเด็น การหาสาเหตุและผล การอธิบายพฤติกรรม เป็นต้น
6. วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหากระบวนการภายใน เช่น การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อม ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณีของคนในแต่ละ พื้นที่ต่อการทำนุบำรุงสภาวะแวดล้อมในพื้นที่ของตน เป็นต้น

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545: 300) ได้เสนอตัวแปรในการวิเคราะห์เนื้อหา 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะการพิมพ์ ได้แก่ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า คุณภาพการพิมพ์ หน่วยงานต้นสังกัดและประวัติผู้วิจัย
2. ตัวแปรเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ได้แก่ ประเภททฤษฎีที่ใช้การตั้งสมมติฐานวิจัย ลักษณะกรอบความคิดในการวิจัย ความลึกซึ้งของปัญหาวิจัย จำนวนเอกสารอ้างอิง จำนวนเอกสารอ้างอิงเฉพาะส่วนที่เป็นวิทยานิพนธ์ทันสมัย ประเภทของตัวแปรต้นและตัวแปรตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย ได้แก่ ประเภทและขนาดกลุ่มตัวอย่าง ประเภทและความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย ลักษณะแบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน ระยะเวลาการทดลอง ลักษณะผู้ทำการทดลอง ประเภทสถิติที่วิเคราะห์ที่ใช้การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นการประมวลข้อสนเทศอย่างหนึ่งเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระของการสื่อความหมาย เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และกฎเกณฑ์ อย่างมีระบบซึ่งสามารถสรุปผลและเปรียบเทียบได้ การวิเคราะห์เนื้อหาสามารถแบ่งออกได้หลายแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหา และวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหานับเป็นเทคนิคในวิทยานิพนธ์เชิงคุณลักษณะที่ได้รับการพัฒนาและใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน (นงลักษณ์ วิรัชชัย; และสุวิมล ว่องวานิช. 2542: 3) เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา เป็นการสรุปผลตามเกณฑ์ของผู้อ่าน ดังนั้นผลการวิเคราะห์เนื้อหาจึงแตกต่างกันตามผู้อ่าน เว้นแต่จะเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาตามเกณฑ์ที่กำหนด คำตอบที่ได้จะไม่แตกต่างกัน การวิเคราะห์เนื้อหาเริ่มมีกระบวนการที่เป็นระบบ ระเบียบโดยพัฒนาการมาจากการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ โฆษณา วรรณคดี ฯลฯ วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ (อุทุมพร จามรมาน. 2531: 13-15)

1. การแปลภาษาเป็นข้อมูล การแปลภาษาเป็นข้อมูลจะทำให้เมื่อผู้วิเคราะห์จับประเด็นที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหาได้ชัดเจน แล้วแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อย ได้แก่
 - 1.1 แยกเป็นกลุ่มเนื้อหาหรือตัวแปร
 - 1.2 แยกเป็นสาย เช่น แยกตามเนื้อหาสาระที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต นำมาจัดเรียงบนเส้นเดียวกัน
 - 1.3 แยกเป็นวงกลมย่อย โดยนำเนื้อหาสาระมาจัดพวกเข้าด้วยกันเป็นวงๆ
 - 1.4 แยกตามมิติ (มิติเดียวหรือมากกว่าหนึ่งมิติ) เช่น จัดกลุ่มตัวแปรตามบุคลิกของคน 5 แบบ ก็จะได้ 5 มิติ
 - 1.5 จัดทำเป็นกิ่งด้านของต้นไม้ ซึ่งได้แก่การจัดทำเป็นระเบียบแยกย่อยเป็นสายๆ เหมือนรากต้นไม้ เช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเครือญาติ เป็นต้น

2. การแปลงข้อมูลเป็นตัวเลข หลังจากทีวิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยแล้ว ควรแปลงข้อมูลจากส่วนย่อยเป็นตัวเลข ซึ่งสามารถทำได้ 2 แบบ คือ แปลเป็นจำนวน (ความถี่) กับแปลเป็นค่าหรือคะแนน จากนั้นหาความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องของเหตุการณ์ หรือแปลงคุณลักษณะบางอย่างออกมาเป็นจำนวนเลข

ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหาอีกวิธีหนึ่งทำได้ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540: 128; อ้างอิงจาก Hayman. 1968)

1. กำหนดหน่วยวิเคราะห์ เมื่อเลือกเอกสาร หนังสือที่จะวิเคราะห์ได้แล้ว ขั้นแรกต้องกำหนดหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ให้ชัดเจนว่าจะใช้หน่วยอะไรเป็นตัวกำหนดนับ เช่น กำหนดหน่วยเป็นคำๆ เดียว เป็นวลี เป็นประโยคสมบูรณ์ เป็นย่อหน้าหรือเป็นบทความ 1 บท เป็นต้น แต่ละหน่วยวิเคราะห์จะต้องกำหนดให้แน่นอน ชัดเจน และบอกลักษณะให้สามารถวัดได้ด้วย
2. นับความถี่ จดนับความถี่ของเนื้อหาเป็นจำนวนหน่วยวิเคราะห์จำแนกตามประเภทของเนื้อหาที่ต้องการ
3. ระบุทิศทางและปริมาณ เช่น ไม่ชอบใจ ชอบ หรือเฉยๆ หรือเป็นเนื้อหาที่น่าสนใจ ไม่น่าสนใจ หรือ เฉยๆ ส่วนปริมาณ หมายถึง ปริมาณความมากน้อยของทิศทาง เช่น ชอบมาก ชอบน้อย ไม่ชอบเลย เป็นต้น
4. แจกแจงความถี่ โดยแยกเป็นรายประเภท ทำให้เห็นว่าเนื้อหาที่ชอบมากที่สุด ไม่ชอบเลยเป็นจำนวนเท่าใด
5. การสรุปตัวอย่าง หน่วยการวิเคราะห์ที่กำหนดต้องเป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมด เพื่อผลที่ได้จะสรุปอ้างอิงผลการวิเคราะห์ทั้งหมด การสรุปเนื้อหาวิเคราะห์จึงต้องทำอย่างระมัดระวัง
6. การสร้างเครื่องมือบันทึก จัดทำแบบฟอร์มสำหรับใช้จัดบันทึกผลการวิเคราะห์ ต้องจัดทำแบบฟอร์มและจัดบันทึกอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้ถูกต้องและน่าเชื่อถือมากที่สุด

กระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการสร้างรหัส ดังนี้ (นิศา ชูโต. 2545: 213-215)

1. การกำหนดหน่วยวิเคราะห์ เช่น คำ พยางค์ ประโยค บรรทัด ย่อหน้า แก่นของเรื่อง เป็นต้น โดยนักวิจัยจะต้องรู้จักข้อมูลเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และ/หรือ เจตคติทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ตลอดจนความเชื่อถือได้ของข้อมูลต่างๆ
2. การพัฒนารหัสและเกณฑ์หัวข้อเรื่อง ในการจัดแยกแยะวิเคราะห์ การพัฒนารหัสและสร้างเกณฑ์ควรทำเมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ค่อยๆ อ่าน สร้างพัฒนารหัสจากข้อมูลสนามหรือใช้เกณฑ์ที่ได้จากแนวคิดทฤษฎี หรือสมมติฐานชั่วคราวมาผสมผสานร่วมกัน ประเภทของรหัสสามารถแยกได้ตั้งแต่ รหัสเกี่ยวกับบุคคล เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตลอดจนถึงรหัสเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของต่างๆ
3. การลงรหัสจะจัดทำด้วยมือหรือคอมพิวเตอร์ก็ได้ การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้เป็นการลดขนาดของข้อมูลเป็นหน่วยการวิเคราะห์ที่ใหญ่ขึ้นจนเกิดความเข้าใจ และสามารถสร้าง

ข้อสรุปที่เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน หรือ แยกเรื่องที่แตกต่างออกจากกันเพื่อความเชื่อถือได้ของข้อมูล

4. การเขียนข้อสรุปย่อยๆ คือ การสรุปความคิดเกี่ยวกับรหัสและความสัมพันธ์ของรหัสต่างๆ มาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน แล้วจึงจะสังเคราะห์รวบรวมข้อสรุปย่อยๆ จากเฉพาะไปสู่ผลสรุปรวมได้

5. สร้างบทสรุปและยืนยันผลสรุป

ความเชื่อถือได้ของผลวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์เนื้อหาหมักกึ่งกับผู้วิเคราะห์เป็นส่วนใหญ่ เห็นได้จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาอย่างเดียวกัน แต่คำตอบแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจมาจากความคลาดเคลื่อนหลายอย่าง เช่น ลักษณะและความสามารถของผู้วิเคราะห์ ความสมบูรณ์ของข้อมูล การสุ่มข้อมูลมาวิเคราะห์ วิธีการวิเคราะห์ และการจัดทำรายงาน ดังนี้ อุทุมพร จามรمان (2531: 14-15) ได้เสนอความเชื่อถือได้ของผลวิเคราะห์เนื้อหาโดยจำแนกได้ ได้แก่

1. ความเที่ยง (Reliability) ของผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

1.1 ความคงที่ แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากผู้วิเคราะห์มีความไม่แน่นอนในการพิจารณา วิเคราะห์ และสรุปความหมาย การตรวจสอบความคงที่ทำได้โดยการวิเคราะห์ซ้ำ แล้วเปรียบเทียบผลวิเคราะห์ทั้งสองครั้งว่าแตกต่างกันหรือเหมือนกัน

1.2 ความเหมือนเดิม แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากความไม่คงเส้นคงวาของผู้วิเคราะห์แต่ละคน และความไม่สอดคล้องของผลวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์หลายคน เช่น ผู้วิเคราะห์ให้รหัสแตกต่างออกไปทั้งๆ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือผู้วิเคราะห์สองคนแปลเนื้อหาต่างกัน การตรวจสอบความเที่ยงแบบนี้ทำได้โดยการตรวจสอบทุกขั้นตอน

1.3 ความแม่นยำ แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากความไม่คงเส้นคงวาของผู้วิเคราะห์แต่ละคน ความไม่สอดคล้องของผลวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์ด้วยตนเองและผลการวิเคราะห์แตกต่างจากมาตรฐาน หรือเกณฑ์ที่ยอมรับกัน วิธีตรวจสอบความเที่ยงแบบนี้ คือ การตรวจสอบเกี่ยวกับเกณฑ์หรือมาตรฐานทุกๆ ขั้นตอน

2. ความตรง (Validity) ของผลวิเคราะห์เนื้อหาว่าสอดคล้องกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด แบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ

2.1 ความตรงที่เกี่ยวกับข้อมูล หมายถึงข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์สอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด หรืออีกนัยหนึ่งคือ นำเนื้อหาที่ถูกต้องมาวิเคราะห์หรือไม่

2.2 ความตรงตามความหมาย หมายถึงการวิเคราะห์เนื้อหา จัดกลุ่มเนื้อหา ให้คำจำกัดความของคำตรงตามความหมายหรือไม่ วิธีการตรวจสอบความตรงแบบนี้ทำได้โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญอื่นมาตรวจสอบ

2.3 ความตรงตามการสุ่ม ดังได้กล่าวมาแล้วว่าเอกสารสิ่งพิมพ์ เนื้อหาสาระที่จะนำมาวิเคราะห์มีปริมาณมาก จำเป็นต้องมีการสุ่มออกมา ดังนั้นการสุ่มจึงมีความสำคัญมาก การระบุประชากรของเนื้อหาจึงมีความจำเป็น การอธิบายการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ลำเอียงจึงเป็นวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบความตรง

2.4 ความตรงตามวิธีการ ผลการวิเคราะห์ที่ใช้ น่าจะให้ผลวิเคราะห์ออกมาเหมือนกัน

2.5 ความตรงตามทฤษฎี ผลการวิเคราะห์น่าจะสอดคล้องกับทฤษฎี หลักการหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง ความตรงของผลการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ผลการวิจัยไม่เกิดความลำเอียงในเรื่องข้อมูลเรื่องความหมาย เรื่องการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เรื่องวิธีการวิเคราะห์ และเรื่องทฤษฎี ทั้งนี้จะทำให้ได้วิทยานิพนธ์ที่มีผลการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นกระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย เริ่มจากการกำหนดหน่วยวิเคราะห์จากการจำแนกประเภทของข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อสรุปผล โดยจะต้องคำนึงถึงความเที่ยงและความตรงในการวิเคราะห์ รวมทั้งความเป็นกลางของผู้ทำการวิจัย

พฤติกรรมสารสนเทศ

สารสนเทศเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาความรู้ เป็นพื้นฐานของการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ นอกจากนี้ยังเป็นทรัพยากรสำหรับบุคคลในการเสริมสร้างความรู้และความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ (Majid; & Kassim. 2000: 1) สารสนเทศมีคำจำกัดความอยู่เป็นจำนวนมากได้รับการพัฒนาแสวงหาความหมาย เพื่อนำมาแยกความแตกต่างคำว่า "ข้อมูล" "สารสนเทศ" และ "ความรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความยากในการกำหนดแนวคิดเกี่ยวกับ "ความต้องการสารสนเทศ" ซึ่งความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด จำเป็นต้องเข้าใจในบริบท ภายใต้การพิจารณาถึงลักษณะและขอบเขตของการวิจัย ควรกำหนดให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่จะใช้ในบริบทตามลักษณะทางกายภาพของการศึกษาวิจัย (Shenton. 2004: 367; Wilson. 2006: 659) แนวคิดเกี่ยวกับ "สารสนเทศ" "ความต้องการสารสนเทศ" และ "แสวงหาสารสนเทศ" นักวิจัยส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นความหมายที่ใช้ค่อนข้างคลุมเครือ (Vakkari. 1997: 460) แนวคิด "สารสนเทศ" มีการนำไปใช้มากกว่า 30 แนวคิด เช่นตัน (Shenton. 2004) ศึกษาการแปลงแนวคิดของ "สารสนเทศ" ให้เป็นรูปธรรมสำหรับการวิจัยพฤติกรรมสารสนเทศ พบว่า การนิยามตามขอบเขตของการศึกษา เพื่อความน่าเชื่อถือสนับสนุนมุมมองผู้วิจัยเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจรายงานการวิจัย หลังจากช่วงเวลาดังกล่าวข้างต้น แนวคิดของ โคสโรวพอร์ (Khosrowpour. 2007: 315) ระบุว่าสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลของแต่ละบุคคลที่ผ่านกระบวนการรับข้อมูล ประมวลผลและแสดงผลลัพธ์ออกมาเป็นความรู้ และสามารถนำมาแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคคล หรือจัดเก็บในรูปแบบของเอกสารเพื่อเผยแพร่ต่อไป และนิยามสารสนเทศของไรทซ์ (Reitz. 2010: Online) กล่าวว่าข้อมูลที่นำเสนอแบบเข้าใจง่ายในความหมายที่ผู้รับได้รับในบริบทของการใช้งาน เป็นข้อความที่สื่อความหมายโดยการใช้สื่อกลางของการสื่อสารหรือการแสดงออก ไม่ว่าจะเป็นข้อความที่ระบุมีข้อมูลหรือไม่ขึ้นอยู่กับส่วนที่เกี่ยวกับการรับรู้ ทักษะของผู้ที่ได้รับสารสนเทศ หากมองอย่างเป็นรูปธรรม สารสนเทศ คือ ข้อเท็จจริงทั้งหมด ข้อสรุป

ความคิด และผลงานความคิดสร้างสรรค์ทางสติปัญญาของมนุษย์และจินตนาการที่ได้รับการสื่อสาร
 อย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการในรูปแบบต่างๆ

ดังนั้น สารสนเทศใช้ในความหมายที่กว้างในการวิจัยพฤติกรรมสารสนเทศ สารสนเทศ
 ครอบคลุมทุกกรณีที่ผู้คนมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมตนเองกับสารสนเทศ ได้เปลี่ยนความรู้หรือ
 ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงความรู้ยังสามารถแสดงถึงปฏิสัมพันธ์กับสารสนเทศที่รวม
 กับความรู้ที่มีอยู่ก่อน เพื่อให้ความเข้าใจใหม่ หรือช่วยให้บุคคลที่จะอนุมานหรือทำให้เกิดความคิด
 หรือเกิดความรู้

พฤติกรรมของมนุษย์ในมุมมองของนักปรัชญากล่าวว่า พฤติกรรมของมนุษย์มีสัญชาตญาณ
 ภายใน พฤติกรรมถูกกำหนดทางพันธุกรรมพร้อมกับความสามารถหลักและความรู้บางอย่าง ยังคง
 เรียนรู้ตลอดชีวิต ในมุมมองของการพัฒนามนุษย์เชื่อว่าทุกด้านของพฤติกรรมเป็นสัญชาตญาณและ
 พฤติกรรมจะรับผลกระทบจากวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อม (Blumberg. 2005: XII) มุมมองล่าสุด
 ที่นักวิทยาศาสตร์ระบบประสาท กล่าวว่าสัญชาตญาณเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับความเข้าใจ
 พฤติกรรม การพัฒนาพฤติกรรมปรับเปลี่ยนเป็นความหมายของสัญชาตญาณ (Blumberg. 2005:
 85) พฤติกรรมที่เห็นตอนนี้จะอยู่ในกรอบของวิวัฒนาการและการพัฒนาการ แนวคิดของการสืบทอด
 และขยายตัวของการพัฒนาที่แท้จริงของพฤติกรรม สัญชาตญาณเผยให้เห็นตัวเอง (Blumberg.
 2005: 224) มุมมองใหม่ล่าสุดของพฤติกรรม สามารถเข้าใจพฤติกรรมสารสนเทศว่าเป็นก่อร่างโดย
 พื้นฐานทางพันธุกรรม สัญชาตญาณที่ถูกผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมด้านวัฒนธรรมและปัจจัย
 การพัฒนา พฤติกรรมสารสนเทศของแต่ละบุคคลสามารถกำหนดโดยมีสัญชาตญาณและ
 สิ่งแวดล้อม มนุษย์ตระหนักว่ามีความสามารถทางพฤติกรรมของสารสนเทศ สัญชาตญาณ
 พฤติกรรมสารสนเทศเป็นสากล มนุษย์ทุกคนและวัฒนธรรมและมีสัญชาตญาณ อย่างไรก็ตาม
 จึงต้องรู้จักและสำรวจประสบการณ์ สภาพแวดล้อม พัฒนาการและอิทธิพลทางวัฒนธรรม รูปแบบ
 พฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมสารสนเทศเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมและ
 สิ่งแวดล้อม ความท้าทายสำหรับนักสารสนเทศศาสตร์คือสามารถทำความเข้าใจสัญชาตญาณและ
 สภาพแวดล้อมที่มีปฏิสัมพันธ์ในการสร้างพฤติกรรมสารสนเทศ (Blumberg. 2005: 40)

ความหมายของพฤติกรรมสารสนเทศ

“พฤติกรรมสารสนเทศ” มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วิลสัน และวอลซ์ (Wilson; & Walsh. 1996: Online) กล่าวว่า พฤติกรรมสารสนเทศ
 หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลอาจมีส่วนร่วมในการระบุความต้องการสารสนเทศ การค้นหาสารสนเทศ
 ในทางใดทางหนึ่งและการใช้หรือการถ่ายโอนสารสนเทศ คำนิยามนี้ไม่จำกัดเฉพาะ
 การแสวงหาสารสนเทศ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากสารสนเทศที่มีอยู่ เช่น ใช้ร่วมกันและ/หรือ
 การเผยแพร่สารสนเทศ

วิลสัน (Wilson. 2000: 50-51) กล่าวว่า พฤติกรรมทั้งหมดของมนุษย์เกี่ยวกับทรัพยากร
 สารสนเทศ ประกอบด้วย การแสวงหาสารสนเทศทั้งในฐานะเป็นผู้แสวงหาด้วยตนเองและเป็นผู้รับ

การใช้สารสนเทศรวมถึงการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น โดยอาจอยู่ในรูปการสื่อสารแบบเผชิญหน้า และการได้รับสารสนเทศจากสื่อต่างๆ เช่น การดูรายการสารคดีทางโทรทัศน์ ทั้งที่ไม่มีเจตนาจะรับสารสนเทศจากรายการนั้น เป็นกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ

ซาโวไลเนน (Savolainen. 2007: 112) กล่าวว่า พฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง วิธีที่ผู้คนต้องการแสวงหา การจัดการ การให้และการใช้สารสนเทศในบริบทที่แตกต่างกัน อาจอธิบายเป็น พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ หรือพฤติกรรมสารสนเทศของมนุษย์

พฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลหนึ่งที่เชื่อมโยงบุคคลนั้นให้เข้าถึงสารสนเทศ โดยใช้ช่องทางในการเผยแพร่และในการได้สารสนเทศมา พฤติกรรมสารสนเทศ เป็นคำที่มีความหมายกว้าง ครอบคลุมแนวคิดเรื่อง พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ ความต้องการสารสนเทศ และพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ตลอดจนความสัมพันธ์กับการค้นหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ การส่งต่อ และแลกเปลี่ยนสารสนเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

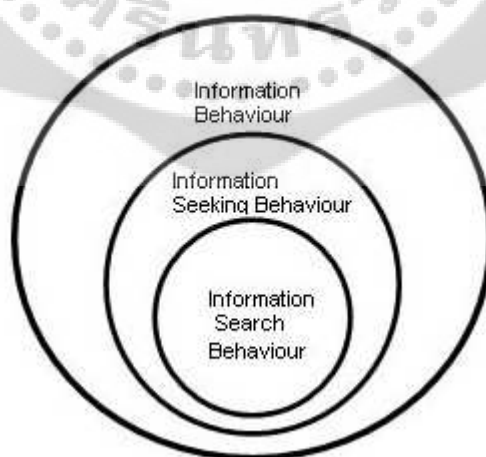
การศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศมีจุดเริ่มต้นมาจากการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของมนุษย์ ซึ่งปรากฏในการประชุมราชสมาคมสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ (The Royal Society Scientific Information Conference) ในปีค.ศ. 1948 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและเรื่องทั่วไป ต่อมาปี ค.ศ.1958 ได้ปรากฏเอกสารการประชุมมีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ ความต้องการสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ การใช้สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ การจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์

ช่วงต้นของการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศถูกเรียกว่า "การศึกษาการใช้" การศึกษา "การแสวงหาสารสนเทศและรวบรวม" หรือการศึกษา "ความต้องการสารสนเทศและการใช้งาน" (Bates. 2010: 2382) ขอบเขตการศึกษาผู้ใช้เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ ความพึงพอใจ การแลกเปลี่ยนสารสนเทศ ตลอดจนการถ่ายทอดสารสนเทศ (Wilson. 1981: 3-15) ในปี 1970 การศึกษาเริ่มเน้นที่ความร่วมมือและเปลี่ยนไปศึกษากับบุคคล ผู้แสวงหาและผู้ใช้สารสนเทศในบริบทการแสวงหาสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ และในปลายปี 1990 พฤติกรรมสารสนเทศ พัฒนาการอย่างค่อยเป็นค่อยไป ในการมุ่งเน้นการวิจัยพฤติกรรมสารสนเทศ จากทิศทางของระบบไปสู่ผู้ใช้ จนนับได้ว่าเป็นแขนงวิชาที่ผลิตงานวิจัยออกมามากที่สุด งานวิจัยเหล่านี้มีความหลากหลาย บริบทของการวิจัย และวิธีวิจัย กรอบของการศึกษาทั่วไปพฤติกรรมสารสนเทศ 3 บริบท คือ อาชีพ บทบาททางสังคม และการจัดกลุ่มประชากร (Case. 2007: 13)

ในปี ค.ศ. 1996 มีการจัดการประชุมพฤติกรรมสารสนเทศ (ISIC: The Information Behaviour Conference) เพื่อสนับสนุนนักวิจัยทางพฤติกรรมสารสนเทศจากสาขาสารสนเทศศาสตร์ จิตวิทยา จิตวิทยาสังคม สังคมวิทยา ระบบสารสนเทศ คอมพิวเตอร์และสาขาอื่นๆ จัดขึ้นที่ประเทศฟินแลนด์เป็นครั้งแรก เป็นการประชุมที่ได้รับความสนใจและแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้า

ทางการวิจัยทางพฤติกรรมสารสนเทศ (ISIC: the Information Behaviour Conference. [1996]: Online) ส่วนทางสหรัฐอเมริกา มีการจัดตั้งกลุ่ม โดยใช้ชื่อกลุ่มความสนใจพิเศษ (SIG-USE : Special Interest Group on Information Needs Seeking and Use) เป็นส่วนหนึ่งของสมาคมอเมริกันสารสนเทศศาสตร์และเทคโนโลยี (The American Society for Information Science and Technology : ASIST) รวบรวมผลงานเพื่อจัดประชุมและการมอบรางวัลผลงานวิจัยพฤติกรรมสารสนเทศ (SIG USE Award) เพื่อส่งเสริมนักวิชาการที่มีผลงานโดดเด่นในการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ (ASIS&T. 2002: Online) ผลการวิจัยก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของบุคคล และมีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาบริการสารสนเทศและการออกแบบระบบสารสนเทศ

แนวคิดของพฤติกรรมสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่พฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ โดยพฤติกรรมสารสนเทศถือว่ากว้าง และครอบคลุมทั้งพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ ขณะที่ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศกว้างกว่าและครอบคลุมพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศอีกทอด การทำความเข้าใจเรื่องพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ใช้ได้อย่างดีนั้น จำเป็นที่จะต้องเข้าใจประเด็น หรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องด้วย นั่นคือ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศและพฤติกรรมการค้นหา สารสนเทศ การมุ่งศึกษาเฉพาะขั้นตอนหรือกระบวนการค้นหาสารสนเทศแต่เพียงด้านเดียวทำให้ได้ ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และยังอาจทำให้เกิดการสรุปผลที่ไม่ถูกต้องด้วย (Wilson. 1999: 263) ความสัมพันธ์ดังกล่าวสรุปได้ตามรูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ ดังภาพ

ภาพประกอบ 1 รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมแสวงหา สารสนเทศ และพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ

ที่มา: Wilson, T D. (1999). **Models in Information Behavior Research.** p. 263.

พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศมีความหมายดังนี้ (สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. 2545: 52; อ้างอิงจาก Wilson. 2000: 50)

1. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ คือการแสวงหาสารสนเทศอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยเป็นผลมาจากความต้องการใดความต้องการหนึ่ง ทั้งนี้ ในระหว่างการแสวงหาสารสนเทศ บุคคลผู้นั้นจึงต้องปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์หรือระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เช่น เวิลด์ไวด์เว็บ เป็นต้น

2. พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ เป็นพฤติกรรมระดับจุลภาคที่ผู้ค้นปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นในระดับปฏิบัติ อาทิ การใช้เมาส์ หรือในระดับการใช้ความคิด สติปัญญาและความรู้ เช่น การใช้ตรรกแบบบูล หรือการตัดสินใจเลือกกว่าหนังสือที่พบ 2 เล่มนั้น เล่มใดมีประโยชน์มากกว่า หรือการพิจารณาว่าสารสนเทศที่ค้นได้นั้นตรงกับความต้องการของตน หรือไม่ อย่างไร

ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศจึงไม่สามารถจะมองเพียงเฉพาะผู้ใช้หรือผู้แสวงหาสารสนเทศที่มีปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ในขณะที่แสวงหาสารสนเทศเท่านั้น แต่จำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้นับแต่เมื่อเกิดความต้องการสารสนเทศ การศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศนั้น ไม่เน้นเฉพาะแง่มุมของระบบแต่เน้นการศึกษาที่มีผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง

ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ

ตัวแบบของพฤติกรรมสารสนเทศมีหลากหลายการใช้งานในอดีต มักจะอยู่ในรูปแบบของแผนภาพ โดยพยายามอธิบายกิจกรรมการแสวงหาสารสนเทศ สาเหตุและผลกระทบของกิจกรรม หรือความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (Wilson. 1999: 250) วิลสันได้ศึกษาพัฒนาปรับปรุงตัวแบบเพื่อใช้อธิบายพฤติกรรมสารสนเทศขึ้น ตัวแบบแรกมีชื่อว่า “พฤติกรรมสารสนเทศ” และได้ศึกษาเพิ่มเติมปรับปรุงตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศโดยลำดับ จนได้ตัวแบบที่สองเรียกว่า “ตัวแบบทั่วไปของพฤติกรรมสารสนเทศ”

1. ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศรุ่นแรกของวิลสัน

ในปีค.ศ. 1981 วิลสัน นำเสนอตัวแบบรุ่นแรกโดยการพัฒนาและปรับปรุงตัวแบบที่ใช้อธิบายพฤติกรรมสารสนเทศ โดยมีพื้นฐานจากผลการศึกษาวิจัยผู้ใช้สารสนเทศ นับแต่ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองในประเทศตะวันตก การศึกษาวิจัยของวิลสันส่วนใหญ่ผู้ใช้ที่ศึกษาเป็นกลุ่มนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยในสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และแหล่งสารสนเทศที่ใช้ได้แก่ห้องสมุด ตัวแบบแรกมีชื่อเรียกว่า “ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ” จุดมุ่งหมายขอตัวแบบนี้คือครอบคลุมการใช้งานที่หลากหลายของพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ร่วมกับความต้องการสารสนเทศ และพยายามครอบคลุมพฤติกรรมสารสนเทศให้มากที่สุด (Wilson. 1999: 251) ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศมีแนวคิดสำคัญ ดังนี้

1.1 พฤติกรรมสารสนเทศครอบคลุมพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ

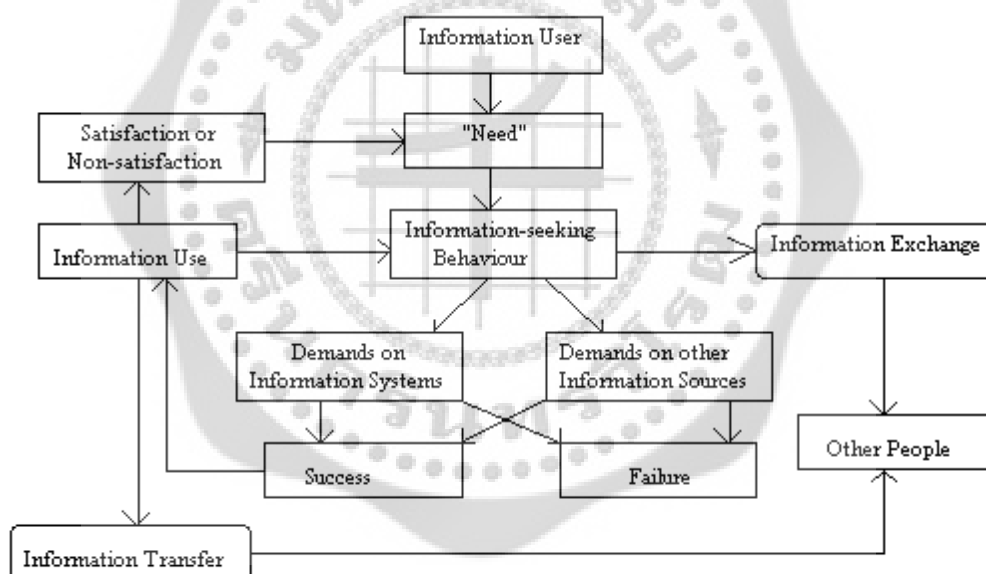
1.2 พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ใช้นั้นเกิดจากความต้องการสารสนเทศ ซึ่งใน ตัวแบบเรียกอย่างย่อว่า "ความต้องการ"

1.3 เมื่อเกิดความต้องการ ผู้ใช้จึงแสวงหาสารสนเทศ โดยใช้ระบบหรือบริการ สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ

1.4 กระบวนการแสวงหาสารสนเทศ ผู้แสวงหาสารสนเทศ อาจได้รับสารสนเทศ ด้วยการแลกเปลี่ยน ส่งผ่าน และสามารถถ่ายโอนสารสนเทศที่ได้ไปยังผู้ใช้สารสนเทศคนอื่นๆ

1.5 ผลที่ได้จากการแสวงหาสารสนเทศ ที่ประสบความสำเร็จในการแสวงหา สารสนเทศที่ได้รับตอบสนองความต้องการของตน หรือล้มเหลว หาไม่พบ จะย้อนกลับไปทำ การเริ่มต้นค้นหาสารสนเทศใหม่

1.6 นำสารสนเทศที่ได้จากระบบหรือจากแหล่งสารสนเทศใดๆ ไปใช้ตาม ความต้องการ

ภาพประกอบ 2 ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของวิลสัน (1981)

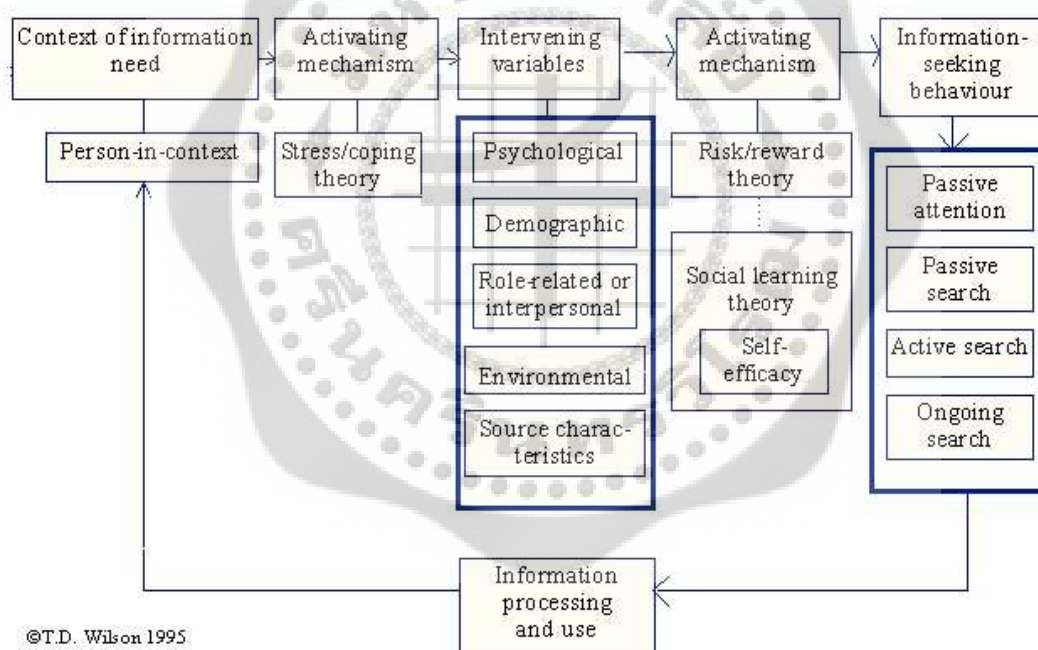
ที่มา: Wilson, T D. (1999). **Models in Information Behavior Research.** p. 251.

ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศพยายามที่จะอธิบายพฤติกรรมสารสนเทศทั้งในเชิงที่มา ได้แก่ ความต้องการสารสนเทศ และในเชิงพฤติกรรมคือกิจกรรมการแสวงหาข้อมูลหรือความสัมพันธ์ ระหว่างขั้นตอนอันเป็นผลจากความต้องการนั้น ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศทำให้เห็นขั้นตอนของ กิจกรรมต่างๆ ในการแสวงหาสารสนเทศว่า มิใช่เฉพาะการค้นจากระบบสารสนเทศเท่านั้น แต่

ครอบคลุมด้านอื่นด้วย เช่น การแลกเปลี่ยนสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศ เป็นต้น ดังนั้น ตัวแบบนี้จึงเป็นการขยายกรอบแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ใช้ให้กว้างขึ้น แต่ก็เป็นที่ชัดเจนว่า ขอบเขตของแผนภาพพยายามให้ครอบคลุมสิ่งที่ยรวมอยู่เป็นพฤติกรรมสารสนเทศ

2. ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศทั่วไป

ในปี ค.ศ. 1996 วิลสันได้ขยายตัวแบบรุ่นแรกของปี ค.ศ.1981 และเผยแพร่ ผลการศึกษา ในปี ค.ศ. 1997 กรอบพื้นฐานคงอยู่ในบริบทที่ผู้คนมุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการสารสนเทศ อุปสรรคที่แทนด้วยตัวแปรแทรกแซง และพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งได้นำทฤษฎีและแนวคิดของสาขาวิชาต่างๆ เช่น นิเทศศาสตร์ จิตวิทยา การวิจัยผู้บริโภค เป็นต้น มาปรับปรุงตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ โดยได้ขยายและอธิบายพฤติกรรมสารสนเทศเพิ่มขึ้นจากเดิม โดยเรียกตัวแบบนี้ว่า "ตัวแบบทั่วไปของพฤติกรรมสารสนเทศ" เป็นตัวแบบของพฤติกรรมสารสนเทศในเชิงมหภาคจากหลายสาขานอกเหนือสารสนเทศศาสตร์ รวมถึงการตัดสินใจ จิตวิทยา นวัตกรรม การสื่อสารด้านสุขภาพและการวิจัยผู้บริโภค (Wilson. 1999: 257)

ภาพประกอบ 3 ตัวแบบทั่วไปพฤติกรรมสารสนเทศของวิลสันปี 1996

ที่มา: Wilson, T D. (1999). **Models in Information Behavior Research.** p. 257.

ตัวแบบทั่วไปของพฤติกรรมสารสนเทศมีลักษณะสำคัญคือ (อารีย์ ชื่นวัฒนา. 2545: 55-56)

1. ความต้องการสารสนเทศเป็นจุดเริ่มต้นนำไปสู่พฤติกรรมสารสนเทศ โดยเน้นความต้องการของบุคคลผู้แสวงหาสารสนเทศ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นความต้องการสารสนเทศในบริบทของผู้แสวงหาสารสนเทศ

2. ความแตกต่างระหว่างตัวแบบทั่วไปและตัวแบบเดิมของวิลสันที่สำคัญประการหนึ่งคือ ตัวแบบทั่วไประบุถึง ตัวแปรแทรกซ้อนโดยถือว่าตัวแปรเหล่านี้อาจสนับสนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อการแสวงหาสารสนเทศก็ได้ ตัวแปรแทรกซ้อนแบ่งออกเป็นหลายด้าน คือ

2.1 คุณลักษณะเฉพาะบุคคล เช่น ปัจจัยหรือคุณลักษณะด้านอารมณ์ ด้านพุทธิพิสัยหรือปัญญา ระดับการศึกษา และพื้นความรู้ของผู้แสวงหาสารสนเทศ เป็นต้น

2.2 ตัวแปรด้านประชากร เช่น อายุ เพศ เป็นต้น

2.3 ตัวแปรเชิงสังคมหรือระหว่างบุคคล ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับการแสวงหาสารสนเทศจากบุคคลอื่นในสังคม เช่น ทักษะคติของผู้ให้บริการสารสนเทศ ลักษณะการทำงานที่มีการแข่งขันระหว่างเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

2.4 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เวลาที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ วัฒนธรรมซึ่งสะท้อนความเชื่อพื้นฐานของบุคคล เป็นต้น

2.5 คุณลักษณะของแหล่งสารสนเทศ เช่น การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ เป็นต้น

3. การนำทฤษฎีด้านจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ที่สำคัญ 3 ด้านมาอธิบายกลไกในการก่อหรือกระตุ้นให้เกิดการแสวงหาสารสนเทศ ทฤษฎีนี้ได้แก่ ทฤษฎีด้านความเครียดและการเผชิญปัญหา ทฤษฎีความเสี่ยงและรางวัล และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

3.1 ทฤษฎีด้านความเครียดและการเผชิญปัญหา เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศ ความเครียดอาจเป็นภาวะที่สัมพันธ์กับความต้องการสารสนเทศ เช่น ความเครียดที่เกิดจากการไม่สามารถอธิบายเหตุแห่งความเจ็บป่วยของตนนับเป็นสิ่งผลักดันให้บุคคลต้องเผชิญปัญหานั้นคือต้องแสวงหาสารสนเทศเพื่ออธิบายความเจ็บป่วยของตนและสาเหตุของความเจ็บป่วยให้ได้

3.2 ทฤษฎีความเสี่ยงและรางวัล เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ เช่น ในการแสวงหาสารสนเทศ มีค่าใช้จ่ายในการแสวงหาสารสนเทศซึ่งนับเป็นความเสี่ยงประเภทหนึ่ง บุคคลจึงต้องประเมินว่าค่าใช้จ่ายนั้น "คุ้ม" กับรางวัลหรือประโยชน์ที่จะได้รับหรือไม่ อย่างไร

3.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศเช่นกันโดยเฉพาะการรับรู้สมรรถนะของตนเอง ซึ่งสัมพันธ์กับการเผชิญปัญหา บุคคลหนึ่งจะสามารถเผชิญปัญหาได้ดีเพียงไรขึ้นกับการรับรู้สมรรถนะของตนเอง หากเป็นผู้ที่รับรู้สมรรถนะของตนเองในระดับสูงย่อมสามารถเผชิญปัญหาได้อย่างดี เช่น เมื่อเกิดเจ็บป่วยจะสามารถแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตนด้วยวิธีต่างๆ และจากแหล่งต่างๆ ได้อย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการแสวงหาสารสนเทศด้วยตนเอง การเรียนรู้การแสวงหาสารสนเทศจากผู้อื่น หรือการเรียนรู้ด้วยตนเองก็ตาม

4. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ พฤติกรรมนี้ครอบคลุมทั้งการแสวงหาสารสนเทศที่ตนริเริ่มเอง (Active) เช่น การค้นหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต และที่ตนมิได้ริเริ่มเอง (Passive) โดยแบ่งพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศออกเป็น 4 ประเภทคือ

4.1 การตั้งใจที่ตนมิได้ริเริ่ม เช่น การได้รับสารสนเทศจากรายการสารคดีทางวิทยุที่ตนฟังอยู่ แม้ว่าอาจไม่มีเจตนาที่จะแสวงหาสารสนเทศ แต่ถือว่าเกิดการได้รับสารสนเทศขึ้น

4.2 การค้นโดยตนมิได้ริเริ่ม หมายถึงการที่บุคคลหนึ่งได้รับสารสนเทศเรื่องหนึ่งในขณะที่กำลังค้นหาสารสนเทศอีกเรื่องหนึ่ง ดังนั้น สารสนเทศที่ได้รับไม่ใช่ที่ตนตั้งใจไว้ แต่ถือว่าได้รับสารสนเทศเช่นกัน

4.3 การค้นที่ตนริเริ่มขึ้น หมายถึงการที่บุคคลหนึ่งมุ่งค้นหาสารสนเทศจากระบบสารสนเทศในสถาบันบริการสารสนเทศหรือจากบริการสารสนเทศต่างๆ โดยทั่วไป การศึกษาวิจัยในสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์นั้นให้ความสนใจที่การแสวงหาสารสนเทศประเภทนี้ เพราะถือว่าเป็นพฤติกรรมสำคัญในการใช้ระบบสารสนเทศหรือบริการในสถาบันบริการสารสนเทศ

4.4 การค้นที่ดำเนินการอยู่ เป็นการค้นหาสารสนเทศในเรื่องที่ผู้ค้นหรือผู้แสวงหาสารสนเทศมีความรู้หรือสารสนเทศอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องการแสวงหาสารสนเทศเพิ่มเติมเฉพาะด้าน เช่น เฉพาะเรื่องใหม่ หรือรายละเอียดเฉพาะเจาะจงที่ขาดหายไปเพิ่มเติมเท่านั้น

4.5 การประมวลและใช้สารสนเทศ คือ การนำสารสนเทศที่ค้นคืนได้มาคัดเลือกรวบรวม จัดเรียง หรือกระทำด้วยวิธีใด เพื่อให้สามารถนำสารสนเทศนั้นมาผนวกเข้าเป็นความรู้ของผู้แสวงหาสารสนเทศ เช่น การขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญในเอกสารที่ค้นคืนได้ เพื่อระบุความสำคัญ และทำให้สามารถนำข้อความนั้นไปใช้ในรายงานที่จะจัดทำขึ้นต่อไป เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงตัวแบบระบุถึงการใช้ตัวแปรแทรกแซงในการทำหน้าที่แสดงให้เห็นว่ามีผลกระทบต่อตนเองอาจจะรองรับการใช้สารสนเทศ เช่นเดียวกับการป้องกัน พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศแสดงถึงส่วนประกอบของประเภทมากขึ้นกว่าตัวแบบก่อนหน้านี้ ตำแหน่งการค้นหาขณะใช้งานได้มุ่งเน้นความสนใจที่การประมวลผลสารสนเทศและการใช้งานจะปรากฏเป็นส่วนที่จำเป็นของวงจรย้อนกลับ หากต้องการสารสนเทศจะได้รับความพึงพอใจ และสามความคิดทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจะถูกนำเสนอ ได้แก่ ความเครียด / การเผชิญทฤษฎี ซึ่งมีความเป็นไปได้สำหรับความต้องการ อธิบายว่าทำไมบางคนไม่เรียกใช้พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ความเสี่ยง/ ทฤษฎีรางวัล ซึ่งอาจช่วยอธิบายถึงที่มาของสารสนเทศอาจจะใช้มากกว่าคนอื่นๆ ทฤษฎีการเรียนรู้ และสังคมที่คาดเดาความคิดประสิทธิภาพตนเอง ความคิดของความเชื่อมั่นว่าสามารถประสบความสำเร็จในการดำเนินการพฤติกรรมจำเป็นต้องใช้ในการผลิตผลลัพธ์ที่ต้องการ

ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ วิลสันได้นำเสนอแนวคิดและทฤษฎีในการทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมสารสนเทศในเชิงมหภาค โดยเน้นที่ผู้ใช้เป็นสำคัญเกี่ยวข้องกับการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ พฤติกรรมสารสนเทศเป็นผลมาจากความต้องการสารสนเทศ ซึ่งเป็นนามธรรมและสัมพันธ์กับบริบทต่างๆ เช่น สภาวะทางอารมณ์ สภาวะทางพุทธิพิสัยหรือทางปัญญา เป็นต้น ขณะเดียวกัน เมื่อเกิดความต้องการสารสนเทศขึ้น มิได้หมายความว่า ผู้ใช้ทุกคนจะต้องแสวงหา

สารสนเทศเสมอไป เพราะอาจเกิดกลไกหรือภาวะที่สนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการแสวงหาสารสนเทศ นอกจากนี้การแสวงหาสารสนเทศนั้นอาจเป็นทั้งที่ผู้ใช้เริ่มต้นด้วยตนเองหรือมีได้เริ่มต้นด้วยตนเองด้วย และท้ายที่สุด เมื่อค้นหาสารสนเทศได้ ย่อมต้องมีการประมวลและการใช้สารสนเทศเพื่อสนองความต้องการสารสนเทศ

สรุป ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ อธิบายถึงพฤติกรรมด้านต่างๆ ของพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศซึ่งเป็นผลมาจากความต้องการสารสนเทศ คือ ความต้องการสารสนเทศ และเกิดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นในการแสวงหา คือ การค้นหา การแลกเปลี่ยน การถ่ายโอน และการใช้สารสนเทศ สำหรับตัวแบบทั่วไปของพฤติกรรมสารสนเทศ อธิบายกลไกที่เป็นภาวะที่สนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการแสวงหาสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศที่ผู้ใช้เริ่มต้นด้วยตนเองหรือไม่เคยคิดที่จะเริ่มแสวงหา และการประมวลและการใช้สารสนเทศ

ขอบเขตวรรณกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

จากการศึกษาแนวคิดพฤติกรรมสารสนเทศซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเนื้อหาเพื่อประกอบการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ความต้องการสารสนเทศ 2) การแสวงหาสารสนเทศ 3) การค้นหาสารสนเทศ 4) การใช้สารสนเทศ

ความต้องการสารสนเทศ

ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง ภาวะที่บุคคลตระหนักถึงช่องว่างทางความรู้ หรือการขาดสารสนเทศ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีปัญหาที่ต้องแก้ไข หรือมีคำถามที่ต้องการคำตอบ แต่พบว่าสารสนเทศ หรือความรู้ที่ตนมีอยู่นั้นไม่เพียงพอที่แก้ปัญหา หรือตอบคำถาม จึงนำไปสู่พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ (อารีย์ ชื่นวัฒนา. 2554: 13-17; อ้างอิงจาก Pao. 1989: 41; Westbrook. 1995: 330-331) ความต้องการสารสนเทศ ยกเว้นความต้องการที่สามารถมองเห็นทางกายภาพที่เป็นความจำเป็นซึ่งเป็นประสบการณ์ส่วนตัว เกิดขึ้นในใจบุคคลที่ต้องการสารสนเทศ จุดสนใจหลักของผู้แสวงหาสารสนเทศเกิดจากความต้องการทางสติปัญญา ความต้องการทางอารมณ์ (ต้องการเพื่อความพึงพอใจ) และทางกายภาพ เกิดขึ้นกับผู้แสวงหาสารสนเทศ (Wilson. 1981: 5-7)

ความต้องการสารสนเทศมีลักษณะซับซ้อนเป็นพลวัต เปลี่ยนแปลงตลอดกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ จากการศึกษาผู้ใช้สะท้อนให้เห็นความต้องการที่แปรเปลี่ยนไปอย่างชัดเจน และเมื่อความต้องการนั้นได้รับการตอบสนอง บุคคลมักเกิดความพึงพอใจในระดับแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับระดับของการตอบสนอง แต่บางครั้งการตอบสนองกลับทำให้เกิดความต้องการสารสนเทศเพิ่มขึ้น หรือทำให้ความต้องการที่มีอยู่เดิมแปรเปลี่ยนไป (อารีย์ ชื่นวัฒนา. 2554: 13-17; อ้างอิงจาก Jahoda; & Braunagel. 1980: 113-128; Nicholas. 2000: 20-24; Pao. 1989: 41) ระดับของความต้องการสารสนเทศสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ ได้แก่ (สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. 2545: 127-128; อ้างอิงจาก Taylor. 1968)

1. ระดับจิตใต้สำนึกหรือระดับที่ไม่รู้ตัว ความต้องการในระดับนี้ แม้เจ้าตัวเองอาจยังไม่รู้ตัวว่าต้องการสารสนเทศ

2. ระดับจิตสำนึก ผู้ใช้รู้หรือตระหนักว่ามีความต้องการสารสนเทศ แต่ยังไม่สามารถระบุได้อย่างแน่ชัดว่าต้องการสารสนเทศเรื่องใด อะไร

3. ระดับที่แสดงออกถึงความต้องการ เป็นความต้องการสารสนเทศในระดับที่ผู้ใช้สามารถระบุได้อย่างชัดเจน

4. ระดับที่ปรับตามระบบหรือบริการสารสนเทศ เป็นความต้องการที่ผู้ใช้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับระบบหรือบริการสารสนเทศที่ใช้

ความต้องการสารสนเทศสามารถจำแนกได้ 2 ประเภทตามเงื่อนไขของเวลา และขอบเขตลักษณะความต้องการ ดังนี้ (อารีย์ ชื่นวัฒนา. 2554: 13-17)

1. ความต้องการสารสนเทศตามเงื่อนไขทางเวลา เช่น ความต้องการเร่งด่วนที่ต้องได้รับการตอบสนองโดยทันที มิฉะนั้นสารสนเทศที่ได้รับก็ไม่มีประโยชน์ แต่ในบางครั้ง เมื่อผู้ใช้เกิดความต้องการสารสนเทศก็สามารถรอคอยได้ (Krikelas. 1983: 9; Case. 2007: 127)

2. ความต้องการสารสนเทศจำแนกตามขอบเขตของความต้องการ ได้แก่ ความต้องการที่กว้าง แคบ และตรงเป้าหมาย ความต้องการที่มีขอบเขตกว้างหมายความว่า ผู้ใช้ต้องการขยายขอบเขตความรู้ของตนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งออกไป โดยการสำรวจอย่างกว้างขวาง บางครั้งเลยออกไปสู่ขอบเขตอื่น ด้วยความคาดหวังว่าจะพบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ สำหรับผู้ใช้ที่รู้ความต้องการสารสนเทศของตนอย่างดี ในระหว่างการค้นหาจะค่อยๆ เพิ่มขีดความสามารถในการระบุว่าสารสนเทศที่ค้นหาได้เกี่ยวข้องกับความต้องการเพียงใด และจำกัดขอบเขตการค้นหาให้แคบลงเรื่อยๆ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ตรงกับความต้องการมากขึ้น สำหรับความต้องการที่ตรงเป้าหมายนั้น ผู้ใช้สามารถระบุได้ทันทีว่าสารสนเทศที่ค้นหาได้นั้นถูกต้อง เหมาะสม หรือไม่ ไม่จำเป็นต้องขยายหรือจำกัดขอบเขตในการค้นหา (Newby. 1998: Online)

ความต้องการของผู้ใช้โดยการศึกษาผู้ใช้กลุ่มต่างๆ จะช่วยให้เข้าใจความต้องการสารสนเทศ สามารถนำผลการศึกษาไปออกแบบระบบสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้แสวงหาสารสนเทศเฉพาะกลุ่ม เทย์เลอร์ (Taylor. 1968: 25-26) ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาสภาพแวดล้อมของการใช้สารสนเทศซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ กลุ่มประชากร ปัญหาที่เกิดแก่กลุ่มประชากร สภาพแวดล้อม และการแก้ปัญหา และการแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มวิชาชีพ เช่น วิศวกร นักกฎหมาย นักวิทยาศาสตร์ ครู 2) กลุ่มธุรกิจ เช่น เกษตรกร นักธุรกิจ 3) กลุ่มความสนใจพิเศษ เช่น ผู้บริโภค กลุ่มประชาชน กลุ่มกิจกรรมการเมือง 4) กลุ่มเศรษฐกิจสังคมพิเศษ เช่น ผู้ขาดแคลนสารสนเทศ ผู้พิการ ชนกลุ่มน้อย คนชรา เป็นต้น และอธิบายว่าประชากรกลุ่มต่างๆ เหล่านี้มีความต้องการสารสนเทศ พฤติกรรม การแสวงหา และการใช้สารสนเทศต่างกัน โดยมีตัวแปรต่างๆ เป็นตัวกำหนด เช่น การศึกษา การใช้สื่อ เครือข่ายสังคม ทัศนคติที่มีต่อการศึกษาด้านเทคโนโลยีใหม่ ความกล้าเสี่ยง และนวัตกรรม

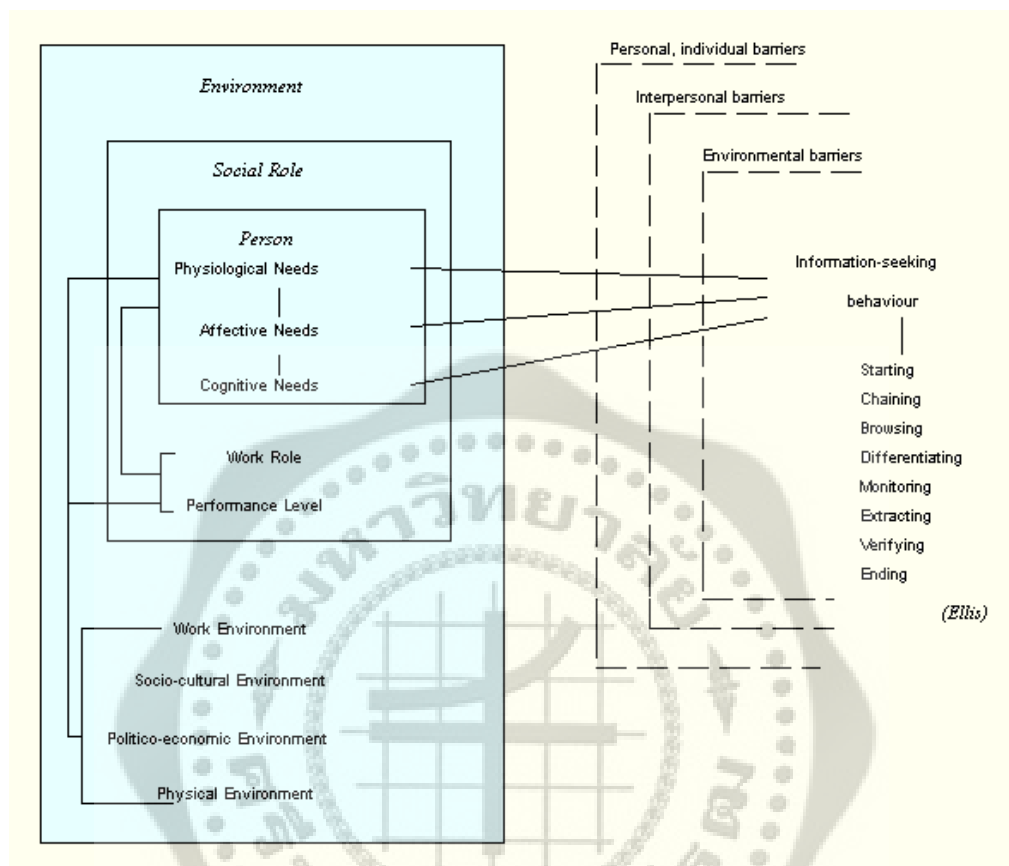
ตัวแบบความต้องการสารสนเทศ

ตัวแบบความต้องการสารสนเทศแสดงถึงความต้องการที่แปรเปลี่ยนซับซ้อน ขึ้นอยู่กับความสามารถในการระบุความต้องการ สถานการณ์เฉพาะของบุคคล ตลอดจนปัจจัยต่างๆ ในสภาพแวดล้อมของบุคคล ตัวแบบสำคัญที่จะกล่าวถึง 3 ตัวแบบ ได้แก่ 1) ตัวแบบการแสดงออกถึงระดับความต้องการสารสนเทศของบุคคลของเทย์เลอร์ 2) ตัวแบบความต้องการสารสนเทศที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางการงาน หรือจากภาระงานของวิลสัน และคนอื่นๆ 3) ตัวแบบเซ็นส์เมกกิง (Sense-making) ของเดอร์วิน (Dervin) และคณะ (อาร์ยี่ ชีวินพัฒนา. 2554: 13-19)

1. ตัวแบบการแสดงออกถึงระดับความต้องการสารสนเทศของบุคคลของเทย์เลอร์ (สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. 2545: 127) ตัวแบบใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการฝึกอบรมบรรณารักษ์อ้างอิง มุ่งเน้นความต้องการสารสนเทศอย่างเป็นทางการ จากการให้บริการตอบคำถาม ระบุความต้องการสารสนเทศ ผู้ใช้ผ่านกระบวนการถามคำถามใน 4 ระดับ ดังนี้ 1) ระดับจิตใต้สำนึก ระบุความต้องการภายในที่เกิดขึ้นจริง ความพอใจจะได้ออก ลำดับความต้องการยังคลุมเครือ 2) ระดับจิตสำนึกเป็นความต้องการสารสนเทศที่ปรากฏขึ้นในสมองของผู้ใช้ ยังเป็นความต้องการที่คลุมเครือไร้จุดหมาย ต้องการถามบุคคลอื่นช่วยระบุความต้องการ 3) ระดับที่แสดงออกถึงความต้องการเป็นความต้องการสารสนเทศที่ผู้ใช้สามารถระบุได้ชัดเจนอย่างมีคุณภาพและมีเหตุผล 4) ระดับปรับตามระบบหรือบริการสารสนเทศ ผู้ใช้ปรับเปลี่ยนเพื่อถามระบบ ซึ่งเป็นการสอบถามในแง่ที่เหมาะสมกับระบบสารสนเทศ เช่น ทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุดหรือฐานข้อมูล เป็นต้น ตัวแบบการแสดงออกถึงระดับความต้องการสารสนเทศของบุคคลของเทย์เลอร์สะท้อนให้เห็นกระบวนการรับรู้และการสื่อสารที่เกิดอย่างต่อเนื่องในการระบุความต้องการสารสนเทศ และยังคงแสดงให้เห็นว่าความต้องการสารสนเทศมีความซับซ้อน หลากหลายและเปลี่ยนแปลง ดังจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงความต้องการสารสนเทศจะสามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้ได้มากมายเพียงใด

2. ตัวแบบความต้องการสารสนเทศที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางการงาน หรือจากภาระงาน ตัวแบบความต้องการสารสนเทศที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางการงาน หรือจากภาระงาน ตัวแบบพัฒนาขึ้นจากโครงการวิจัยความต้องการสารสนเทศและบริการสารสนเทศในหน่วยงานต่างๆ ส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการสังคมของวิลสันและคณะ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาความต้องการสารสนเทศของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และเสนอแนวคิดที่จะสนองตอบความต้องการได้ดีที่สุด ตัวแบบเกี่ยวข้องกับการใช้ระบบสารสนเทศ ได้แก่ บทบาทด้านการงาน ภายใต้สภาพแวดล้อมขององค์การ การปฏิบัติงาน รวมทั้งกระบวนการวางแผนและตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดความต้องการทางสติปัญญา ในขณะเดียวกัน โครงสร้างด้านบุคลิกภาพของบุคคลจะก่อให้เกิดความต้องการทางอารมณ์ เป็นต้นว่า ความต้องการที่จะสัมฤทธิ์ผล ความต้องการแสดงออก และความต้องการที่จะบรรลุเป้าหมายส่วนตน ปัจจัยเหล่านี้ เมื่อผนวกกับลักษณะขององค์การ เช่น ระดับขององค์การที่บุคคลนั้นๆ ปฏิบัติงาน บรรยากาศขององค์การ เป็นตัวกำหนดรูปแบบเฉพาะของความต้องการซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกัน ดังนั้น การศึกษา

ความต้องการสารสนเทศ จึงจำเป็นต้องศึกษาสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมเฉพาะของบุคคลด้วย (Wilson. 1981: 9-10)

ภาพประกอบ 4 ตัวแบบกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ หรือ ตัวแบบความต้องการสารสนเทศที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางกรงาน

ที่มา: Wilson, T.D. (1999). **Models in Information Behaviour Research.**

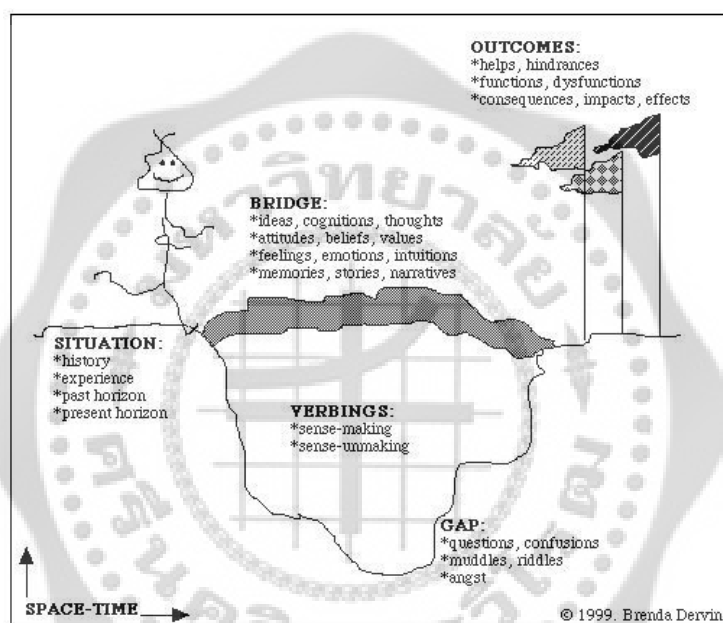
p. 252.

ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ 3 ประการ ได้แก่ ความต้องการทางกาย ทางอารมณ์ ทางสติปัญญา ความต้องการทั้งสามสัมพันธ์กันผลักดันให้เกิดการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อสนองความต้องการภายใต้บริบททางกรงาน ความต้องการสารสนเทศเป็นเรื่องซับซ้อนเพราะมีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาเป็นตัวกำหนด นับตั้งแต่ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านบทบาทในการทำงาน ไปจนถึงปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม โดยที่ความแตกต่างของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การเมืองและเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมทางกรงาน จะมีอิทธิพลทั้งต่อความต้องการ

พื้นฐาน และต่อบทบาทในการทำงาน ตลอดจนระดับการปฏิบัติงานของบุคคล ซึ่งเป็นตัวกำหนดความต้องการสารสนเทศเฉพาะของบุคคล

3. ตัวแบบเซ็นส์เมกกิง (Sense-making) ของ เดอร์วิน (Dervin) และคณะ

ตัวแบบเซ็นส์เมกกิง เดอร์วินเรียกความคิดนี้เป็น "ช่องว่าง" ในประสบการณ์ของชีวิตเป็นตัวกระตุ้นแรงจูงใจสำหรับการแสวงหาหาสารสนเทศ (Case. 2007: 82) เปรียบเทียบได้กับบุคคลที่เดินทางผ่านกาลเวลาและสถานที่ ผ่านจากสถานการณ์หนึ่งเข้าสู่สถานการณ์ใหม่ พบหุบเขาจึงสร้างสะพานเพื่อให้ก้าวข้ามไปได้ ประเมินผลลัพธ์ที่ได้แล้วเดินทางต่อไปเมื่อนำแนวคิดนี้มาใช้กับพฤติกรรมสารสนเทศอธิบายได้ว่า

ภาพประกอบ 5 ตัวแบบเซ็นส์เมกกิง (Sense-making) ของ เดอร์วิน (Dervin) และคณะ

ที่มา: Brenda Dervin. (2011: Online). Retrieved December 29, 2011, from http://en.wikipedia.org/wiki/Brenda_Dervin

ความต้องการสารสนเทศของบุคคลนั้น มีความซับซ้อน เพราะแต่ละคนอยู่ในสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่างกัน ในการเผชิญความเป็นจริงของชีวิตประจำวัน บุคคลย่อมประสบปัญหาต่างๆ เช่น มีคำถาม ความสับสน ความกังวล จึงต้องการและแสวงหาสารสนเทศเพื่อทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ แก้ไขปัญหา และประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ความเข้าใจถึงความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้จึงไม่สามารถอนุมานเอาได้ หากต้องใช้กระบวนการสื่อสาร คือ การสนทนาซักถาม

การแสวงหาสารสนเทศ

พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง การแสวงหาสารสนเทศอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยเป็นผลมาจากความต้องการใดความต้องการหนึ่ง ทั้งนี้ ในระหว่างแสวงหาสารสนเทศ บุคคลผู้นั้นจึงต้องปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ หรือระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เวิลด์ไวด์เว็บ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ โดยสารสนเทศศาสตร์ได้ผสมผสานแนวคิดและทฤษฎีจากสาขาวิชาอื่นๆ เช่น จิตวิทยา พฤติกรรมสื่อสาร การตลาด และสังคมศาสตร์มาพัฒนากรอบทฤษฎีและชี้นำการศึกษาวิจัย เพื่อให้เข้าใจว่ามนุษย์แสวงหาและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศอย่างไร และนำความเข้าใจนั้นมาออกแบบระบบสารสนเทศที่สนองตอบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อารีย์ ชื่นวัฒนา. 2545: 111) พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศเป็นแนวคิดที่กว้างและครอบคลุมพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ เป็นกิจกรรมของพฤติกรรมสารสนเทศที่ครอบคลุมความต้องการสารสนเทศ และการกระทำเพื่อที่จะได้รับสารสนเทศจากแหล่งและช่องทางสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศและใช้สารสนเทศ มีจุดมุ่งหมายการแสวงหาสารสนเทศเป็นผลจากความต้องการที่จะตอบสนองเป้าหมาย (Wilson. 2000: 50) การที่บุคคลแสวงหาแหล่งสารสนเทศสำหรับ "การใช้" และ "การแบ่งปัน" สารสนเทศ หมายถึงกระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากสารสนเทศที่มีอยู่เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าแม้ว่า อาจจะไม่ใช่สารสนเทศส่วนบุคคลอาจมีส่วนร่วมในการแบ่งปันสารสนเทศ (Talja. 2002: 145) โดยทั่วไปเป็นกระบวนการที่ต้องการแก้ปัญหา เน้นขั้นตอนทั่วไปในพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ รวมถึงการยอมรับความต้องการการแสวงหาเพื่อการใช้งานสารสนเทศและรวบรวมปัญหาที่มีอยู่ ความสนใจของผู้ใช้ในการรับรู้กระบวนการแสวงหาสารสนเทศได้กลายเป็นที่แพร่หลายมากขึ้นจำนวนตัวแบบที่ได้รับการพัฒนาเพื่ออธิบายกระบวนการโดยที่บุคคลแสวงหาหรือได้รับสารสนเทศ

ตัวแบบการแสวงหาสารสนเทศ

ตัวแบบการแสวงหาสารสนเทศได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง แต่ละตัวแบบแสดงให้เห็นถึงกระบวนการแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้ เช่น ตัวแบบสำหรับพฤติกรรมสารสนเทศของวิลสัน (1981) พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของวิลสัน (1981, 1996); เดอวิน (1986); เอลลิส และคนอื่นๆ (1993); และคัลเฮา (1991) การค้นหาสารสนเทศและการค้นคืนของอิงเวอร์สัน (1996); เบลดินและคนอื่นๆ (1995); และ สปิงค์ (1997) เป็นต้น ในที่นี้จะกล่าวถึง 2 ตัวแบบที่สำคัญ ได้แก่ 1) ตัวแบบกระบวนการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิส (Ellis. 1989, 1993) 2) ตัวแบบเพอร์ฟิงกิงของเบทส์ (Bates. 1989) ตัวแบบเหล่านี้ชี้ให้เห็นข้อจำกัดของตัวแบบพื้นฐานพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ดังนี้

1. ตัวแบบกระบวนการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิส (Ellis. 1989, 1993) ตัวแบบกระบวนการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิส เอลลิสใช้วิธีสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างเพื่อศึกษากิจกรรม

การแสวงหาสารสนเทศของนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์ ที่ได้ค้นหาสารสนเทศออนไลน์ ผนวกกับงานวิจัยอีก 3 เรื่อง ของ คอกซ์; ฮอลล์; และสมิธ (Cox. 1991; Hall. 1991; & Smith. 1988) เอลลิส ศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัยทางฟิสิกส์ เคมี และ วรรณคดีอังกฤษ รายละเอียดการแสวงหาสารสนเทศจากการทำงานแตกต่างและเกี่ยวข้องกัน พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศไม่เกิดผลกระทบต่อพฤติกรรมที่มีความแตกต่างกัน ตัวแบบนี้ประกอบขึ้นเป็นชุดเดียวของการแสวงหาสารสนเทศจริง เป็นการใช้ 'คุณสมบัติ' มากกว่า 'ขั้นตอน' ในการแสวงหาสารสนเทศ อธิบายถึงกระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักวิชาการในแปดขั้นตอนที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดใช้ในการอธิบายกระบวนการของการแสวงหาสารสนเทศ ดังนี้ (อารีย์ ชื่นวัฒนา. 2545: 59-60)

- 1.1 การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ อาจเป็นการทำงานชิ้นใหม่หรือสนใจหาความรู้ในเรื่องใหม่ อาจเริ่มต้นจากการสอบถามเพื่อนร่วมงานหรือผู้รู้
- 1.2 การเชื่อมโยงร้อยเรียง เป็นการเชื่อมโยงสารสนเทศจากการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม โดยอาจเป็นการเชื่อมโยงย้อนหลังจากรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมที่มีอยู่ หรือการเชื่อมโยงข้างหน้าว่ามีเอกสารใดอ้างอิงถึงเอกสารที่มีอยู่บ้าง
- 1.3 การสำรวจเลือกดู เป็นการค้นหาโดยมีเรื่องที่ต้องการหรือสนใจอยู่อย่างกว้างๆ ต่างจากการค้นหาซึ่งจะมีเรื่องหรือหัวข้อที่ต้องการเฉพาะเจาะจง ไม่ใช่การสำรวจเลือกดูอย่างผ่านๆ
- 1.4 การแยกแยะ เป็นการแยกแยะสารสนเทศที่แสวงหาได้ โดยกำหนดเกณฑ์ต่างๆ ในการแยกแยะ
- 1.5 การตรวจตรา เป็นการตรวจตราวรรณกรรมหรือสารสนเทศใหม่ในสาขาวิชาหรือแวดวงวิชาการที่ตนสนใจและคุ้นเคย
- 1.6 การดึงสารสนเทศออกมา เป็นการดึงสารสนเทศที่ต้องการ สารสนเทศในกรณีนี้เฉพาะ เจาะจง หมายถึง สารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ได้ทันที
- 1.7 การตรวจสอบ เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของสารสนเทศที่ได้รับ
- 1.8 การจบ เป็นการแสวงหาสารสนเทศขั้นสุดท้ายเพื่อเก็บรวบรวมสารสนเทศที่แสวงหาได้ทั้งหมดเข้าด้วยกัน และให้เกิดความแน่ใจว่าได้สารสนเทศในระดับที่ต้องการแล้ว

กระบวนการของแสวงหาสารสนเทศของรายละเอียดจะช่วยให้ เข้าใจการแสวงหาสารสนเทศในเชิงลึกจากกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบ ตัวแบบขับเคลื่อนด้วยบริบทอื่นๆ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

2. ตัวแบบเพอร์ฟิงกิงของเบทส์ (Bates' Berrypicking Model. 1989)

ตัวแบบเพอร์ฟิงกิงของเบทส์ เป็นทฤษฎีการแสวงหาสารสนเทศ ก่อนที่จะโลกออนไลน์เติบโตขึ้น ตัวแบบได้กลายเป็นทฤษฎีที่สำคัญที่สุด สำหรับการตรวจสอบการแสวงหาสารสนเทศในสภาพแวดล้อมออนไลน์ (Fisher; Erdelez; & McKechnie. 2005: 61) เป็นแนวคิดสำหรับการค้นหาสารสนเทศ และเป็นตัวแบบในการนำไปสู่แนวทางการออกแบบฐานข้อมูลและ

ส่วนต่อประสาน ผู้ใช้สามารถสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการได้ด้วยความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติ แต่ทว่า พฤติกรรมการสืบค้นสารสนเทศของบุคคลอาจใช้วิธีเดิมซ้ำๆ หรือสืบค้นด้วย วิธีใหม่หลายวิธี ประกอบกัน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ และพฤติกรรมการสืบค้นสารสนเทศจะสิ้นสุดลงเมื่อ บุคคลได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ (Hearst. 2009: 67-68) ตัวแบบมีสองจุดหลัก จุดแรกก็คือในกระบวนการของการอ่านและการเรียนรู้จากสารสนเทศที่พบตลอดกระบวนการ ความต้องการสารสนเทศของผู้ค้น และผลการค้นหาของตนอย่างต่อเนื่อง สารสนเทศที่พบในจุดหนึ่งในการค้นหาอาจนำไปสู่ในทิศทางใหม่ที่ไม่คาดคิด เป้าหมายเดิมอาจจะกลายเป็นจริงส่วนหนึ่ง จึงลดความสำคัญของเป้าหมายหนึ่ง จุดที่สองคือการค้นหาความต้องการสารสนเทศที่ไม่พึงพอใจ สุดท้ายจึงชุดของเอกสารเป็นชุดที่เลือกและสารสนเทศที่พบไปพร้อมกัน ชุดของเอกสารที่ดึงเป็น การจับคู่ที่สมบูรณ์แบบของความต้องการสารสนเทศเดิม

ตัวแบบที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศแสดงให้เห็นถึงลักษณะสำคัญ ของการแสวงหาสารสนเทศ คือ การเริ่มต้นจากความต้องการสารสนเทศ หลังจากนั้น อาจเกิด พฤติกรรมที่ขัดขวางไม่ให้บุคคลผู้นั้นแสวงหาสารสนเทศ หากบุคคลผู้นั้นผ่านพ้นอุปสรรค จึงจะเกิด พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ โดยมีกระบวนการที่แสดงถึงรูปแบบการแสวงหาสารสนเทศที่ หลากหลาย ข้อสังเกตประการหนึ่งคือ การแสวงหาสารสนเทศของเอลลิส และคณะเป็นสารสนเทศ ทางวิชาการและการวิจัย ซึ่งสะท้อนความก้าวหน้าในการศึกษาวิทยาการต่างๆ ในโลกปัจจุบัน กล่าวคือ มีสารสนเทศที่ผลิตและแพร่เป็นจำนวนมาก ยิ่งการติดต่อสื่อสารก้าวหน้าขึ้นโดยผ่าน อินเทอร์เน็ต สารสนเทศยิ่งเพิ่มเป็นเงาตามตัว ดังนั้น ผู้แสวงหาสารสนเทศจึงต้องแสวงหาสารสนเทศใน ลักษณะต่างๆ ที่ซับซ้อนกว่าการแสวงหาสารสนเทศในชีวิตประจำวันทั่วไป

การค้นหาสารสนเทศ

การค้นหาสารสนเทศ หมายถึง การกระทำในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการโดยใช้ เครื่องมือสืบค้นรูปแบบต่างๆ สำหรับตัวแบบในการค้นหาสารสนเทศที่นิยมใช้ ได้แก่ ตัวแบบ การค้นหาสารสนเทศของคัลเฮา (1991) ซึ่งเป็นตัวแบบกระบวนการค้นหาสารสนเทศของคัลเฮา (Kuhlthau's Information Search Process) หรือ ไอเอสพี (ISP: Information Search Process) (อาร์ยี่ ชีโนวัฒนา. 2545: 121-123) ตัวแบบไอเอสพีเน้นผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง มีกรอบทฤษฎีที่พัฒนา มาจากแนวคิดของนักวิจัยหลายคน ได้แก่ เดอร์วิน (Dervin) เคลลี (Kelly) เบลคิน (Belkin) และ เทย์เลอร์ (Taylor) แนวคิดเหล่านี้แสดงถึงขั้นตอนความเปลี่ยนแปลงความรู้สึก ความคิด การแสดงออก และทัศนคติ ของผู้ใช้ในกระบวนการค้นหาสารสนเทศ แนวคิดเหล่านี้แตกต่าง จากตัวแบบพื้นฐานในการค้นหาสารสนเทศซึ่งเน้นเฉพาะการปฏิบัติ แต่คัลเฮาเห็นว่านอกเหนือจาก การปฏิบัติ ปัจจัยทางพุทธิพิสัย และจิตพิสัย มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อกระบวนการค้นหา สารสนเทศ ตัวแบบไอเอสพีจึงได้รวมกิจกรรมทางกายภาพ (การปฏิบัติ หรือสิ่งที่กระทำ) จิตพิสัย (ความรู้สึกที่เกิดขึ้น) พุทธิพิสัย (ความคิดเกี่ยวกับกระบวนการ และเนื้อหา) เข้าด้วยกันใน การอธิบายขั้นตอนของกระบวนการค้นหาสารสนเทศ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การริเริ่ม เมื่อบุคคลเริ่มตระหนักถึงภาวะของการขาดความรู้ หรือความเข้าใจ ย่อมจะเกิดความรู้สึกไม่แน่ใจ และกระวนกระวายใจ ภาระงาน ที่เกิดจากจุดนี้คือ ตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศ ใช้ความคิดในการพิจารณาปัญหา ทำความเข้าใจกับภาระงาน และโยงปัญหาเข้ากับประสบการณ์และความรู้ที่ตนมีอยู่ การปฏิบัติ มักเป็นการอภิปรายเรื่องหรือแนวทางในการค้นหา

2. การเลือก ภาระงานในขั้นตอนนี้ คือ การระบุและเลือกเรื่องกว้างๆ ที่จะตรวจสอบ หรือแนวทางที่จะใช้ ความรู้สึกไม่แน่ใจเปลี่ยนเป็นความรู้สึกที่ดีหลังจากเลือกเรื่อง หรือ แนวทางได้แล้ว และพร้อมที่จะเริ่มต้นค้นหา ความคิดจดจ่ออยู่กับการเปรียบเทียบเรื่องต่างๆ กับความสนใจส่วนตัว ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย สารสนเทศ และเวลาที่มีอยู่ การคาดเดาผลที่จะได้รับจากทางเลือกแต่ละทาง และทางเลือกที่จะประสบความสำเร็จมากที่สุด การปฏิบัติในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ปรึกษากับผู้อื่น หรือ ดำเนินการค้นหาขั้นต้น หรือสำรวจทางเลือกอื่นดูอย่างคร่าวๆ ถ้ามีเหตุที่ทำให้การเลือกล่าช้าไป ความรู้สึกกระวนกระวายจะเพิ่มขึ้นจนกว่าจะเลือกเรื่องได้

3. การสำรวจ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ความสับสน ความไม่แน่ใจ ความสงสัย ซึ่งรุนแรงขึ้น ภาระงานที่เกี่ยวข้อง คือ การตรวจสอบสารสนเทศในเรื่องนั้นอย่างกว้างๆ เพื่อเพิ่มความเข้าใจ ความคิดที่เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการค้นหาเริ่มเป็นรูปเป็นรอยขึ้น การปฏิบัติ ได้แก่ แสวงหาสารสนเทศในเรื่องกว้างๆ นำมาอ่านและเชื่อมโยงสารสนเทศใหม่กับสิ่งที่ตนรู้แล้ว กลยุทธ์ที่เป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนนี้ คือ การทำรายการข้อเท็จจริงที่ตรงกับเรื่องหรือแนวคิดที่ต้องการค้นหา ในขณะที่กลยุทธ์ เช่น การจดบันทึกรายละเอียดต่างๆ อาจทำให้กระบวนการค้นหาสารสนเทศต้องยุติลงก่อนเวลาอันควร เพราะสารสนเทศที่ค้นหาได้ในช่วงนี้มักจะไม่สอดคล้องกับความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่ นอกจากนี้ สารสนเทศที่ได้มาจากแหล่งต่างๆ ก็ดูจะไม่สอดคล้องต้องกัน ผู้ใช้อาจจะเกิดความรู้สึกท้อแท้ หวาดหวั่น และหงุดหงิดกับระบบ บางคนอาจจะล้มเลิกการค้นหาไปเลย

4. การสร้างกรอบแนวคิดของหัวข้อเรื่องที่ต้องการ เป็นจุดหักเหของไอเอสพี เพราะเมื่อความรู้สึกไม่แน่ใจลดลง ความมั่นใจก็เข้ามาแทนที่ ภาระงานในขั้นตอนนี้คือการสร้างกรอบแนวคิดของเรื่องจากสารสนเทศที่หาได้ ความคิดจะเกี่ยวข้องกับการระบุและเลือกแนวคิดจากสารสนเทศซึ่งจะช่วยให้สามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ ในขั้นตอนนี้ ความมั่นใจ และความชัดเจนเป็นความรู้สึกที่เพิ่มระดับขึ้นเรื่อยๆ

5. การรวบรวม เป็นขั้นตอนซึ่งปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับระบบดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับภาระงานในขั้นตอนนี้ คือการรวบรวมสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ความคิดจะเกี่ยวข้องกับการระบุ ขยาย สนับสนุนหัวข้อเรื่อง การปฏิบัติ ได้แก่ การเลือกสารสนเทศที่เข้าเรื่อง การจดบันทึกรายละเอียด ผู้ใช้จะมีทิศทางที่ชัดเจนขึ้นสามารถระบุความต้องการสารสนเทศกับตัวกลางที่ทำหน้าที่ช่วยค้น หรือ กับระบบในกรณีที่ค้นหาเอง ความรู้สึกมั่นใจ และความสนใจในสิ่งที่ทำจะเพิ่มขึ้น

6. การนำเสนอ เมื่อถึงขั้นตอนนี้ ผู้ใช้จะรู้สึกโล่งใจและพอใจ ถ้าการค้นหาคำเนินไปด้วยดี ภาระงานที่ต้องทำ คือ ดำเนินการค้นหาให้เสร็จ และเตรียมนำเสนอ หรือนำผลที่ได้ไปใช้ ความคิดจะอยู่ที่การยุติการค้นหาและการสังเคราะห์เรื่องหรือปัญหา การปฏิบัติ ได้แก่ สรุปการค้นหา ซึ่งจะพบว่าสารสนเทศที่เข้าเรื่องลดจำนวนลง เนื้อหาสารสนเทศซ้ำซ้อนมากขึ้น กลยุทธ์ที่ใช้ ได้แก่ การจัดระบบ เช่น เตรียมโครงร่าง เตรียมนำเสนอ หรือนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้

ขั้นตอนเหล่านี้อธิบายลักษณะการเปลี่ยนแปลงในการค้นหาในช่วงเวลาความต้องการสารสนเทศที่ลึกและซับซ้อน จุดโฟกัส ทางอารมณ์ที่มาพร้อมกับขั้นตอน ความวิตกกังวล เช่นมาพร้อมกับการรับรู้ของความไม่แน่นอนในขั้นตอนแรกของการเริ่มต้นขั้นตอนและผลที่พบโดยทั่วไปมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกในแง่ดี ความสับสน มีข้อสงสัย คมชัด ความเชื่อมั่น โล่งใจ และความพึงพอใจหรือผิดหวัง

การใช้สารสนเทศ

การใช้สารสนเทศ หมายถึง การนำสารสนเทศที่ค้นหาได้มาคัดเลือก เรียบเรียงหรือกระทำด้วยวิธีใด เพื่อให้สามารถนำสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการตัดสินใจ ในปัจจุบันได้แพร่กระจาย อย่างกว้างขวางโดยไม่จำกัดจำนวนผู้ใช้ ระยะทาง สถานที่ และเวลาในการเข้าถึง ทำให้ผู้ใช้ได้สารสนเทศที่ทันสมัย ครบถ้วน ทันเวลา แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ ได้แก่ ความต้องการสารสนเทศไม่ได้มีเพียงระดับเดียว มีความต้องการสารสนเทศหลายระดับ เหมือนกับความต้องการของมนุษย์ในด้านต่างๆ เพราะความต้องการสารสนเทศเป็นภาวะหรือสภาพจิตที่ซับซ้อน (Taylor. 1968: 178-194) เทเลอร์ได้นำแนวคิดทางด้านจิตวิทยามาประยุกต์เพื่อทำความเข้าใจกับความต้องการสารสนเทศให้มากขึ้นโดยมีหลักการสำคัญคือการใช้ผู้แสดง ความจำกับผู้ใช้บริการ หรือเข้ามาใช้ระบบค้นคืนสารสนเทศนั้นเป็นการสะท้อนความต้องการสารสนเทศที่ได้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาจึงทำให้ข้อคำถาม อาจแตกต่างจากความต้องการสารสนเทศที่แท้จริงได้ ในการศึกษาสภาพแวดล้อมของการใช้สารสนเทศ (Information Use Environments- IUE) เทเลอร์ (Taylor. 1991: 217-251) ให้ความสำคัญกับความต้องการสารสนเทศในสถานการณ์เฉพาะตัวของผู้ใช้ ซึ่งเทเลอร์มีความเห็นว่าการเลือกสารสนเทศของ ผู้ใช้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ (บริบท) อื่นๆ ในชีวิตการทำงานด้วย กลุ่มวิชาชีพของผู้ใช้จึงเป็นปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดความต้องการสารสนเทศ ดังนั้น การศึกษาความต้องการสารสนเทศส่วนใหญ่จึงวางอยู่บนแนวคิดที่ว่า การศึกษากลุ่มที่ผู้ใช้เป็นสมาชิกอยู่จะช่วยให้ทราบความต้องการของผู้ใช้กลุ่มนั้นๆ หรือมีฉะนั้นก็ศึกษาความต้องการสารสนเทศ โดยมีกิจกรรมของงานที่ทำ เป็นตัวกำหนด แล้วจึงนำผลของการศึกษาที่ได้ไปออกแบบระบบสารสนเทศที่สามารถสนองตอบความต้องการของผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม

การใช้สารสนเทศเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่บุคคลมีความต้องการและแสวงหาสารสนเทศมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ซึ่งได้แบ่งจุดประสงค์ในการใช้สารสนเทศออกเป็น 5 กลุ่ม (ประภาวดี สืบสนธิ์. 2530: 56-57) ได้แก่

1. ใช้สารสนเทศเพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น ใช้แก้ปัญหาประจำวัน เพื่อความอยู่รอดในภาวะวิกฤติ เพื่อรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อความบันเทิง นันทนาการ และเพื่อมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนโยบายสาธารณะ

2. ใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้การศึกษา การศึกษาค้นคว้าเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดชีวิตนับตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียน บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับ ตลอดจนบุคคลผู้สนใจศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

3. ใช้สารสนเทศเพื่อการประกอบอาชีพ เช่น ใช้ในการปฏิบัติงานซึ่งลักษณะอาชีพ จะเป็นตัวกำหนดการใช้สารสนเทศ หรือใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กร เพื่อสร้างผลผลิตและบริการ เพื่อสร้างผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มหรือองค์กร

4. ใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาสังคมให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การใช้สารสนเทศอธิบายข้อมูลของประเทศ เช่น สำมะโนประชากร สถิติต่างๆ หรือใช้เพื่อการดำเนินงานของรัฐ

5. ใช้สารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์อื่นในระดับสูงขึ้นไป เช่น ใช้เพื่อการถ่ายทอดสารสนเทศไปยังผู้อื่น ใช้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แลกเปลี่ยนทางวิชาชีพอื่นๆ แลกเปลี่ยนเงินตรา การค้าพาณิชย์ เป็นต้น

เห็นได้ว่าการใช้สารสนเทศเป็นกิจกรรมที่กระทำเพื่อนำสารสนเทศที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ใช้เกิดความต้องการแล้วจึงแสวงหาสารสนเทศที่ต้องการ และได้รับสารสนเทศนั้นแล้ว การใช้สารสนเทศอาจทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ขึ้นอยู่กับตัวผู้ใช้งานว่าจะตัดสินใจคุณค่าและประเมินสารสนเทศไปในทางใด นอกจากนี้การใช้สารสนเทศยังมีผลต่อความต้องการสารสนเทศในครั้งต่อไป กล่าวคือหากผู้ใช้ได้รับประโยชน์จากการใช้สารสนเทศ จะทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการสารสนเทศนั้นมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการใช้สารสนเทศจึงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ

ประเด็นวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์พฤติกรรมสารสนเทศ

ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์พฤติกรรมสารสนเทศ ได้แก่ ประชากร ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย ประเภทของการวิจัย ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากร หมายถึง กลุ่มของสิ่งต่างๆทั้งหมดที่ผู้วิจัยสนใจ ซึ่งอาจเป็นกลุ่มของสิ่งของ คน หรือเหตุการณ์ต่างๆ

ประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ มีหลากหลายอาชีพ ผู้วิจัยนำแนวคิดของ สุภางค์ จันทวานิช (2531) เกี่ยวกับอาชีพในสังคมไทย จำแนกได้เป็น 9 กลุ่มอาชีพใหญ่ๆ ดังนี้

(สฤงศ์ จันทวานิช. 2531: 32-36)

กลุ่มที่ 1 วิชาการ วิชาชีพ มีจำนวนในกลุ่มอาชีพนี้ 20 อาชีพ ได้แก่

1. นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี ฟิสิกส์ ธรณีวิทยา เป็นต้น
2. สถาปนิกและวิศวกร
3. เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ เช่น นักบิน นายเรือ วิศวกรประจำเรือ

ต้นหน เป็นต้น

4. นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยา นักสัตววิทยา นักพฤกษศาสตร์

เป็นต้น

5. แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร
6. พยาบาล
7. นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน
8. นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี
9. ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้พิพากษา และอัยการ เป็นต้น
10. ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย)
11. อาจารย์มหาวิทยาลัย
12. ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ บาทหลวง อนุศาสนาจารย์ เป็นต้น
13. โจร หมอคู่
14. นักประพันธ์ นักเขียน
15. นักหนังสือพิมพ์
16. ประติมากร จิตรกร ศิลปิน ช่างภาพ และนักออกแบบ
17. นักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักร้อง นักแสดง
18. นักกีฬาอาชีพ
19. นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์
20. นักสังคมสงเคราะห์

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับต่างๆ มีจำนวนในกลุ่มอาชีพนี้ 6 อาชีพ ได้แก่

1. รัฐมนตรี
2. วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)
3. อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด
4. ทูต
5. นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด (สจ.)
6. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล

กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติงาน มีจำนวนในกลุ่มอาชีพนี้ 11 อาชีพ ได้แก่

1. ผู้จัดการ นักธุรกิจ
2. หัวหน้าเสมียนพนักงาน

3. ข้าราชการระดับกลาง
4. พนักงานชวเลข พิมพ์ดีด
5. พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน
6. พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์
7. เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม เช่น นายสถานีรถไฟ นายตรวจรถ

นายท่าขนส่ง นายไปรษณีย์โทรเลข

8. กระเป่ารถ
 9. พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ เช่น บุรุษไปรษณีย์ คนเดินหนังสือ นักการ
 10. พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข
 11. เสมียนพนักงาน เช่น เสมียนพัสดุ เสมียนโต้ตอบจดหมาย พนักงานต้อนรับ
- กลุ่มที่ 4 ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า มีจำนวนในกลุ่มอาชีพนี้ 5 อาชีพ ได้แก่

1. เจ้าของกิจการค้า
2. ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย
3. พนักงานขายและตัวแทนนายหน้า เช่น ผู้หาประกันภัย นายหน้าซื้อขาย

อสังหาริมทรัพย์ เซลล์แมน พนักงานขายผลิตภัณฑ์ พนักงานเดินตลาด

4. พ่อค้าเร่
5. หลงจู ผู้รับจํานำ

กลุ่มที่ 5 ผู้ประกอบอาชีพบริการ มีจำนวนในกลุ่มอาชีพนี้ 10 อาชีพ ได้แก่

1. ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคาร และบาร์
2. ผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้าน และอาชีพที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้ปรุงอาหาร กุ๊ก พ่อ/แม่ตัวอาชีพ
4. พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม
5. คนรับใช้ คนทำงานบ้าน คนทำความสะอาด และการโรง
6. คนซักกรีด ซักแห้ง และอัดรีดเสื้อผ้า
7. ช่างแต่งผม ตัดผม และเสริมสวย
8. ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม เจ้าหน้าที่เรือนจำ

เป็นต้น

9. ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่นๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตูคน

เฝ้ารถ เป็นต้น

10. หญิงบริการ เช่น หมอนวด พาร์ทเนอร์

กลุ่มที่ 6 เกษตรกร มีจำนวนในกลุ่มอาชีพนี้ 8 อาชีพ ได้แก่

1. ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่ นา หรือฟาร์ม
2. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป

3. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน ถือครองที่ดินขนาดกลาง ตั้งแต่ 10-40 ไร่ขึ้นไป

4. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน ถือครองที่ดินขนาดกลาง ต่ำกว่า 10 ไร่
5. ผู้เช่านา
6. ผู้ทำงานในไร่ นา ลูกจ้างนา คนงานในฟาร์ม
7. ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้
8. ชาวประมง ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ (ฟาร์มกุ้ง หอย) พราน และผู้ทำงานที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มที่ 7 ผู้ผลิตพนักงานและคนงาน มีจำนวนในกลุ่มอาชีพนี้ 22 อาชีพ ได้แก่

1. ผู้ควบคุมคนงานผลิต และหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง
2. ผู้ทำงานเหมืองแร่ เหมืองหิน และขุดเจาะป่อ
3. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ ถลุงแร่ หลอม หล่อ ชุบ เคลือบโลหะ
4. ช่างปฏิบัติงานด้านเคมี บด เคี้ยว กลั่น กรอง
5. ช่างปั้น ทอ ถัก ย้อม ช่างเยื่อกระดาษ
6. ผู้ทำงานโรงสี โรงมันสำปะหลัง น้ำตาล น้ำปลา เส้นไหม สุรา ฟาร์มโคนม
7. ผู้เตรียมใบยาสูบ มวนบุหรี่ และผู้ทำยานัตถุ์
8. ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เย็บ ปัก ทำเบาะ และที่นอน
9. ช่างทำรองเท้า ตัด เย็บ กระเป๋า และเครื่องหนัง
10. ช่างเครื่องเรือน
11. ช่างเหล็ก ช่างทำเครื่องมือ พนักงานเครื่องมือกล ช่างวางท่อ เชื่อมโลหะ
12. ช่างปรับเครื่องจักร ประกอบเครื่องกล เช่น ซ่อมนาฬิกา รถยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่าง

อิเล็กทรอนิกส์

13. พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียง และสถานีโทรทัศน์
14. ช่างเพชร พลอย ช่างทองรูปพรรณ
15. ช่างปั้นแก้วดินเผา เจียรไนแก้ว ช่างเขียนและตกแต่งเครื่องแก้วดินเผา ช่างทำ

เครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา

16. ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติก และกระดาษ เช่น ทำป้ายพลาสติก อัดหล่อยาง
17. ช่างพิมพ์
18. ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ ช่างปูกระเบื้อง ช่างทาสีและพ่นสี
19. ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ
20. พนักงานขนถ่ายวัสดุ เช่น ผู้ทำงานบริเวณท่าเรือ ขนถ่ายสินค้าประจำ

ยานพาหนะ

21. พนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง เช่น พนักงานห้องเครื่องเรือ ขับรถไฟ ขับรถ

ขับเรือ

22. กรรมกร หรือคนงาน

กลุ่มที่ 8 ทหาร-ตำรวจ มีจำนวนในกลุ่มอาชีพนี้ 6 อาชีพ ได้แก่

1. นายทหารระดับนายพล
2. ทหารระดับ นายร้อย นายพัน
3. ทหารชั้นประทวน คือ พลทหาร นายสิบ จ่า
4. นายตำรวจ
5. นายร้อยตำรวจ นายพันตำรวจ
6. พลตำรวจ นายสิบ จ่า นายดาบ

กลุ่มที่ 9 กลุ่มอื่นๆ คหบดี (ผู้ไม่มีอาชีพ แต่มีมรดก, ทรัพย์สิน) มีจำนวนในกลุ่มอาชีพนี้ 1 อาชีพ คือ คหบดี (ผู้ไม่มีอาชีพ แต่มีทรัพย์สินหรือมรดก)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกประชากร ตามกลุ่มอาชีพใหญ่ๆ เนื่องจากความหลากหลายอาชีพในสังคมไทย เพื่อสะดวกในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อให้ครอบคลุมขอบเขตการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศในด้านประชากร โดยแบ่งประชากรตามกลุ่มอาชีพใหญ่ ดังนี้คือ

1. วิชาการ วิชาชีพ
2. ผู้บริหารระดับต่างๆ
3. ผู้ปฏิบัติงาน
4. ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า
5. ผู้ประกอบอาชีพบริการ
6. เกษตรกร
7. ผู้ผลิตพนักงานและคนงาน
8. ทหาร-ตำรวจ
9. กลุ่มอื่นๆ ได้แก่ประชาชน นักเรียน/นักศึกษา เป็นต้น

ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหาการวิจัยเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอนตั้งแต่การรวบรวมข้อมูล การออกแบบวิจัย การตั้งสมมติฐานการวิจัย รวมถึงการวิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศในประเด็นขอบเขตเนื้อหาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิดเพื่อให้ครอบคลุมวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ โดยนำกรอบแนวคิดที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ 1) ความต้องการสารสนเทศ ของ เดวาดาสัน (Devadason. 1996) 2) การแสวงหาสารสนเทศ ของ วิลสัน (Wilson. 1981) 3) การค้นหาสารสนเทศ ของ ลาร์จ (Large. 1998) และ 4) การใช้สารสนเทศ ของ ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความต้องการสารสนเทศ

ความต้องการสารสนเทศ (Devadason. 1996: Online; citing Crawford. 1981) ขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงาน สาขาวิชา เรื่องที่สนใจ สถานะในการอำนวยความสะดวก ตำแหน่งของบุคคล แรงจูงใจสำหรับความต้องการสารสนเทศ ความจำเป็นต้องตัดสินใจ การแสวงหา ความคิดใหม่การตรวจสอบความถูกต้อง การมีส่วนร่วมในวิชาชีพ การสร้างลำดับความสำคัญ สำหรับการค้น ฯลฯ ความต้องการใช้สารสนเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และความต้องการสารสนเทศของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันสืบเนื่องมาจากองค์การและสภาพแวดล้อม และผู้ใช้การระบุความต้องการสารสนเทศ ออกเป็นผู้ใช้ 3 ด้าน คือ การศึกษาผู้ใช้ สภาพแวดล้อมของผู้ใช้ และการใช้สารสนเทศ (Devadason. 1996: Online)

1. การศึกษาผู้ใช้ เพื่อทำความเข้าใจ ความต้องการ ความสนใจของผู้ใช้ ตามความต้องการแท้จริงสามารถระบุจากความเข้าใจของบุคคล (Talor. 1984: 21) มุ่งเน้นอยู่บนพื้นฐานความต้องการของบุคคล พยายามที่จะรับรู้ปัญหาของผู้ใช้เป็นแบบองค์รวม การศึกษาผู้ใช้บุคคลแต่ละราย จะเป็นประโยชน์ในการจำแนกกลุ่มของผู้ใช้ที่แตกต่างกันสามารถแยกได้อย่างน้อย 4 ประเภท (Kunz; Rittel; & Schwuchow. 1977: 16)

- 1.1 ผู้ใช้ที่มีศักยภาพ คือผู้ต้องการสารสนเทศที่อาจมี (หรืออาจจะไม่มี) การจัดการที่เฉพาะเจาะจงในการอำนวยความสะดวกสารสนเทศ
- 1.2 ผู้ใช้ที่คาดว่าจะใช้บริการ เป็นผู้มีเจตนาในการใช้บริการสารสนเทศบางอย่าง (บริการสารสนเทศที่เฉพาะเจาะจง เช่นการให้บริการสารสังเขป)
- 1.3 ผู้ใช้จริง ผู้ใช้มาใช้บริการสารสนเทศโดยไม่คำนึงประโยชน์ใดๆ
- 1.4 ผู้ได้รับประโยชน์ เป็นผู้ได้เปรียบสามารถได้รับการให้บริการสารสนเทศ

ความต้องการใช้สารสนเทศอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นเมื่อผู้ใช้ที่มีศักยภาพเข้ามาใช้บริการเป็นผู้ใช้ที่เกิดขึ้นจริงและเป็นผู้รับประโยชน์ แน่หนอนจะเป็นเป้าหมายของการวางแผนของนักออกแบบระบบและผู้ดำเนินการระบบสารสนเทศ

ผู้ใช้บริการสารสนเทศแต่ละกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน มีความสัมพันธ์กัน ความต้องการสารสนเทศคล้ายๆ กัน แรงจูงใจเหมือนกัน และเป็นผู้ที่คาดว่าจะใช้บริการเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ผู้ใช้อาจจะแบ่งออกเป็นกลุ่มตามบทบาทงานทั่วไป ได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารที่รับผิดชอบในการทำนโยบาย การวางแผนเชิงกลยุทธ์บางช่วง หรือในระยะยาวเกี่ยวกับการรวบรวมกิจการเงินทุน สายผลิตภัณฑ์ใหม่ เป็นต้น
2. นักวิจัยและพัฒนา ผู้รับผิดชอบในการวิจัย นวัตกรรม ความรู้ทางเทคนิควิธีการอื่นๆ
3. ผู้บริหารระดับกลางที่รับผิดชอบในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่จำเป็นในการบรรลุเป้าหมายและการดำเนินการตามนโยบายที่สร้างขึ้นโดยการจัดการระดับสูง
4. ผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบในการสร้างความมั่นใจในผลิตภัณฑ์และบริการที่มีการผลิตในเวลาที่กำหนดภายใต้ค่าใช้จ่ายและกำหนดระดับคุณภาพ

5. บุคลากรดำเนินงาน ช่างเทคนิค ผู้รับผิดชอบในงานประจำ

นอกจากนี้ในองค์กรซึ่งผู้ใช้อาจมีบทบาทการทำงานแตกต่างกันเฉพาะ ในหน้าที่ การปฏิบัติ และความรับผิดชอบ เช่น ผู้นำทีมงาน ผู้ประสานงาน ผู้ตรวจสอบ ผู้ควบคุม โฆษก นักโฆษณา ผู้บริหาร ผู้จัดการ ผู้จัดการทรัพยากร ผู้เจรจาต่อรอง เป็นต้น แหล่งสารสนเทศที่ผู้ใช้ ต้องการ จึงเป็นแหล่งที่มาที่แตกต่างกันในการให้บริการสารสนเทศ สารสนเทศที่ถูกใช้โดยผู้ใช้ เกี่ยวข้องกับความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศ ความถี่ของการใช้ การเข้าถึงแหล่งบริการ ความสำคัญแตกต่างกันของแหล่งที่มาและการให้บริการและความเกี่ยวข้องในหน่วยงานของผู้ใช้ มีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมขึ้นอยู่กับประเภทของผู้ใช้สารสนเทศ

2. การศึกษาสภาพแวดล้อมของผู้ใช้ อาจจำเป็นที่จะกำหนดประเภทของผู้ใช้ ระบุ ความต้องการสารสนเทศงานตามแผนก หน่วยงาน ผู้ใช้แต่ละคน เพื่อให้ครอบคลุมความต้องการมี ดังนี้ :

- 2.1 ประวัติของหน่วยงาน แผนก
- 2.2 วัตถุประสงค์ในงาน
- 2.3 โครงสร้างขององค์กร
- 2.4 รายละเอียดของผลิตภัณฑ์และ/หรือกระบวนการของการผลิตและ/หรือ
- การวิจัย
- 2.5 รายละเอียดของโรงงาน เครื่องจักร อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก และอื่นๆ
- 2.6 ขอบเขตของการสังเกตการทำงาน กิจกรรม แต่ละแผนก / หน่วยงาน
- 2.7 การไหลของข้อมูล (แนวตั้งและแนวนอน) ในการทำงานของแผนก /
- หน่วยงาน
- 2.8 แหล่งที่มาของข้อมูลปัจจุบัน (ภายนอกและภายใน) ช่องทางและสื่อที่ใช้ใน
- หน่วยงาน
- 2.9 ประเภทของบริการสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้ในหน่วย;
- 2.10 เรื่องเฉพาะในงานซึ่งสารสนเทศจะถูกแสวงหา รวมถึงประเภทของ
- สารสนเทศ ชนิดของงานที่จะนำเสนอ (ทฤษฎี, การทดลอง, ความคิดเห็นทางเทคนิค ระดับ
- การใช้งานเชิงพาณิชย์ การรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น / ทักษะ ฯลฯ)
- 2.11 เหตุการณ์สำคัญที่ผ่านมาและแก้ปัญหา วิธีการที่แก้ไขได้ รวมถึงสารสนเทศ
- เฉพาะที่ใช้ในการแก้ปัญหา และ"แหล่งสารสนเทศ" ที่จำเป็น และรายการอื่นๆ ที่น่าสนใจ เช่น
- โครงการที่กำลังดำเนินการ โปรแกรมการฝึกอบรมในหน่วยงาน ฯลฯ

การระบุความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้เพื่อทำความเข้าใจความต้องการของบุคคล และกับการทำงานของแผนกที่ตั้งขององค์กร กิจกรรมต่างๆ ฯลฯ และเข้าใจในสถานการณ์ที่ผู้ใช้ สามารถปฏิบัติการ ความเข้าใจนี้จะช่วยให้ระบุความต้องการสารสนเทศได้อย่างง่ายดาย มี

ความสัมพันธ์กับความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ในความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และระบุความต้องการสารสนเทศ ที่จะเข้าใจความประสงค์ของผู้ใช้ในอนาคต

3. ความต้องการในการใช้สารสนเทศ สำหรับความต้องการสารสนเทศแต่ละบทบาทหน้าที่ที่มีความเฉพาะเจาะจงสามารถระบุได้ดังนี้

3.1 ประเภทของสารสนเทศหรือลักษณะของสารสนเทศ ได้แก่ ข้อเท็จจริง
ความคิดเห็น คำแนะนำ รายละเอียดทางเทคนิค ข้อมูลทางสถิติ ข่าว ทฤษฎี

3.2 รูปแบบสารสนเทศ ได้แก่ บทสรุปผู้บริหาร ตาราง กราฟ สารสนเทศที่ทันสมัย
รายงานแนวโน้ม เอกสารต้นฉบับ

3.3 สารสนเทศที่มีขอบเขตครอบคลุม ครบถ้วนสมบูรณ์ ผ่านการคัดเลือก
สารสนเทศล่าสุดเท่านั้น จำกัดด้วยช่วงระยะเวลาที่เฉพาะเจาะจง

3.4 สารสนเทศรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน มักจะเป็นตามความจำเป็นทั้งนี้
ขึ้นอยู่กับประกาศ / สิ่งตีพิมพ์ที่เผยแพร่

3.5 สื่อสิ่งพิมพ์ ไฟล์เสียง การนำเสนอภาพผ่านทางซอฟต์แวร์กราฟิก

3.6 สารสนเทศที่มีปริมาณมากพอที่จะอ่าน ดู ฟังในเวลา 5 / 10 / 30 นาที

3.7 สารสนเทศที่มีความสำคัญสูงมาก ปานกลาง ต่ำ ฯลฯ

ความต้องการสารสนเทศได้รับผลกระทบจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่

1. ความหลากหลายของแหล่งสารสนเทศที่มีอยู่
2. การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่ต้องการ ภูมิหลัง แรงจูงใจ ทิศทางวิชาชีพ และ
ลักษณะ ของผู้ใช้แต่ละบุคคล
3. สภาพสังคม การเมือง เศรษฐกิจ กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับโดยรอบของผู้ใช้
และผลของการใช้สารสนเทศ (Devadason. 1996: Online; citing Paisley. 1968: 1-30)

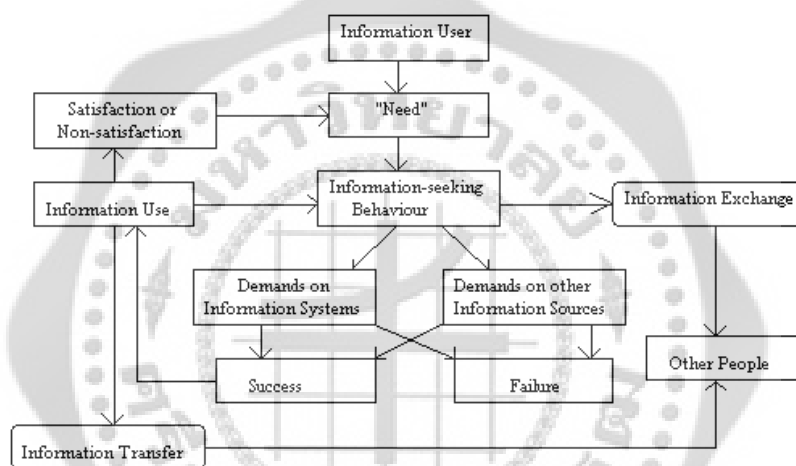
ความต้องการสารสนเทศเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน บางส่วนของปัจจัยเพิ่ม
ความซับซ้อน ปัจจัยเหล่านี้มีตัวอย่างดังนี้

1. สารสนเทศที่เหมือนกัน การรับรู้แตกต่างกัน ผู้ใช้แตกต่างกัน ความต้องการ
สารสนเทศย่อมแตกต่างกันด้วย
2. นักวิจัยจำเป็นต้องใช้เอกสารต้นฉบับ ในขณะที่นักวางแผนต้องย่อขยาย
สารสนเทศ ผ่านมุมมองและความคิดเห็นของตน
3. สารสนเทศจะถูกนำไปใช้แตกต่างกัน เช่นนักวิจัยและพัฒนา นักพัฒนาโปรแกรม
และนักเทคนิคจะนำสารสนเทศไปใช้แตกต่างกัน
4. ความต้องการเป็นที่พึงพอใจ โดยการเข้าถึงที่มีการระบุสารสนเทศในรูปแบบเฉพาะ
และเป็นแพคเกจภายในเวลาที่เหมาะสม
5. การไหลของสารสนเทศและช่องทางของการสื่อสารที่มีความซับซ้อนและเพิ่ม
ความซับซ้อน กำหนดลักษณะส่วนบุคคลด้านพฤติกรรม

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งขอบเขตเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศ โดยยึดแนวคิดของเดวาดาสนัน (Devadasan. 1996) ดังนี้ 1) การศึกษาผู้ใช้ 2) สภาพแวดล้อมของผู้ใช้ 3) ความต้องการของผู้ใช้

การแสวงหาสารสนเทศ

การแสวงหาสารสนเทศ เกิดจากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ 1) ความต้องการด้านร่างกายด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสติปัญญา 2) ความต้องการจากบทบาทของงานหรือชีวิต 3) ความต้องการจากสภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งบริบทต่างๆ จะส่งผลซึ่งกันและกัน และเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการแสวงหาสารสนเทศ อาจแสดงพฤติกรรมแสวงหาได้หลายรูปแบบ วิลสันได้แสดงกระบวนการแสวงหาสารสนเทศตามขั้นตอนต่อไปนี้

ภาพประกอบ ตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศของวิลสัน (1981)

ที่มา: Wilson, T D. (1999). **Models in Information Behavior Research.** p. 251.

กระบวนการแสวงหาสารสนเทศของวิลสัน พยายามที่จะอธิบายพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนอันเป็นผลจากความต้องการสารสนเทศ ดังนี้

1. การแลกเปลี่ยนสารสนเทศ ผู้ใช้อาจแสวงหาด้วยการแลกเปลี่ยนสารสนเทศกับบุคคลอื่น ซึ่งสามารถให้ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ทำให้ได้ประสบการณ์การแสวงหา พฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากที่สามารถแสวงหาสารสนเทศตามความต้องการได้แล้ว สารสนเทศที่ได้ตอบสนองต่อความต้องการ หรือการแสวงหาสารสนเทศอาจล้มเหลว สารสนเทศที่ได้อาจไม่สนองต่อความต้องการได้

2. แหล่งสารสนเทศจากระบบ ผู้ใช้อาจมีความต้องการแหล่งสารสนเทศจากระบบ

สารสนเทศ เป็นแหล่งสารสนเทศใกล้ตัวผู้ใช่มากที่สุด เพื่อตอบสนองความต้องการ ผู้ใช้อาจประสบความล้มเหลวหรือไม่ได้รับสารสนเทศที่ต้องการไม่เพียงพอกับความต้องการผู้ใช้งานจะแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่นๆ

3. แหล่งสารสนเทศอื่นๆ เมื่อผู้ใช้งานแสวงหาสารสนเทศจากระบบภายใน ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวจากการแสวงหา คือไม่ได้รับสารสนเทศตามความต้องการ หรือสารสนเทศไม่สามารถตอบสนองความต้องการ ผู้ใช้งานจะแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศอื่นๆ แทนหรือแสวงหาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้รับสารสนเทศตามความต้องการ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งขอบเขตเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาสารสนเทศ โดยยึดแนวคิดของวิลสัน (Wilson. 1981) ดังนี้ 1) การแลกเปลี่ยนสารสนเทศ 2) การแสวงหาจากระบบ 3) การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่นๆ

การค้นหาสารสนเทศ

ในปัจจุบันสารสนเทศมีปริมาณมาก หน่วยงานจำเป็นต้องมีระบบสืบค้นช่วยสนับสนุนให้ผู้ใช้สามารถค้นหาสารสนเทศเพื่อการใช้งาน ระบบดังกล่าวนี้จะต้องคำนึงถึงประโยชน์กับผู้ใช้สารสนเทศ การค้นหาสารสนเทศมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ (Large. 1998: 5-9)

1. ผู้สืบค้น บุคคลที่มีความต้องการสารสนเทศ จะทำการแสวงหา โดยการค้นหาสารสนเทศด้วยตนเอง หรือผู้อื่นทำการค้นให้
2. กระบวนการสืบค้น เริ่มจาก 1) การเลือกแหล่งสารสนเทศที่จะค้นหาสารสนเทศ เช่น ค้นรายการบรรณานุกรมจากฐานข้อมูลภายในห้องสมุด ฐานข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ อินเทอร์เน็ต หรือบริการค้นหา (Search Service) ในหน่วยงาน 2) การตัดสินใจกำหนดกระบวนการสืบค้น เช่น ต้องการค้นหาเพียงบางส่วนของรายการ ค้นหาเฉพาะระเบียบปัจจุบันหรือย้อนหลัง การตัดสินใจจะมีผลต่อผลการค้นที่จะได้รับสารสนเทศในแต่ละครั้ง เนื่องจากเทคนิคของการค้น ของแต่ละบุคคล อาจแตกต่างกัน

3. สถานีงานรองรับระบบสืบค้น เป็นแหล่งจัดเก็บสารสนเทศที่หน่วยงานพัฒนาขึ้น รวมถึงสารสนเทศภายนอกที่หน่วยงานอาจจัดหาเข้ามาให้บริการ เช่น ฐานข้อมูลซีดีรอม หรือฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นต้นสถานีจัดเก็บสารสนเทศจึงควรเป็นคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพและมีอุปกรณ์ต่อพ่วงที่จำเป็นต่อการค้น มีโปรแกรมที่ทันสมัย รองรับกับการทำงานในลักษณะต่างๆ ไม่ควรมีข้อจำกัดทางด้านระบบปฏิบัติการ และควรรองรับการติดตั้งโปรแกรมใช้งานเฉพาะด้าน ควรมีการพัฒนาโปรแกรมที่บูรณาการกับระบบสืบค้นต่างๆ เข้าด้วยกัน

4. ระบบเชื่อมโยงกับเครือข่าย จำเป็นต้องเชื่อมต่อเข้ากับระบบเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยเฉพาะการเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต การเชื่อมต่อนี้จำเป็นต้องพิจารณาถึง มาตรฐานของการติดต่อสื่อสารที่เรียกว่า โพรโทคอล รวมด้วย

5. โปรแกรมค้นหา ซอฟต์แวร์นี้จะต้องมีทางเลือกของการสืบค้นได้หลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นการค้นหาจากชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หรือส่วนอื่นๆ ของสารสนเทศ โดยสามารถที่จะใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อค้นคืนสารสนเทศที่ต้องการ

6. แหล่งจัดเก็บสารสนเทศภายในระบบ ระบบสืบค้นจำเป็นต้องจัดเก็บสารสนเทศอย่างมีโครงสร้าง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักจะจัดทำเป็นฐานข้อมูลเพื่อความสะดวกในการค้นหาแต่ละครั้ง อาจจัดเก็บรายการทางบรรณานุกรม หรือจัดเก็บเป็นเอกสารเต็มรูป ขึ้นอยู่กับประเภทของสารสนเทศที่ต้องการจัดเก็บ อาจจัดเก็บไว้ในฮาร์ดดิสก์หรืออาจจัดทำฐานข้อมูลซีดีรอม โดยมีวิธีการจัดเก็บที่เอื้อต่อระบบภายใน และเครือข่าย

7. รายการที่ค้นหาได้ คือรายละเอียดหรือรูปแบบเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้ใช้ พิจารณาเลือกใช้ระบบสืบค้น ผู้ใช้ตัดสินใจและประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากระบบสืบค้นแต่ละประเภทในการใช้งาน

จากการศึกษาแนวคิดดังกล่าว สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งขอบเขตเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาสารสนเทศได้ยึดแนวคิดของลาร์จ (Large, 1998) ดังนี้ 1) ผู้สืบค้น 2) กระบวนการสืบค้น 3) สถานีงานรองรับระบบสืบค้น 4) ระบบเชื่อมโยงกับเครือข่าย 5) โปรแกรมค้นหา 6) แหล่งจัดเก็บสารสนเทศภายในระบบ 7) รายการที่ค้นหาได้

การใช้สารสนเทศ

การใช้สารสนเทศเป็นกิจกรรมการนำสารสนเทศที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ การใช้สารสนเทศเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ใช้เกิดความต้องการแล้วจึงแสวงหาสารสนเทศเมื่อได้รับสารสนเทศนั้นแล้ว การใช้สารสนเทศอาจทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจย่อมเป็นได้ ขึ้นอยู่กับตัวผู้ใช้เองว่าจะตัดสินใจคุณค่าและประเมินสารสนเทศไปในทางใด นอกจากนี้การใช้สารสนเทศยังมีผลต่อความต้องการสารสนเทศในครั้งต่อไปอีกด้วย กล่าวคือหากผู้ใช้ได้รับประโยชน์จากการใช้สารสนเทศ ก็จะทำให้ยิ่งตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการสารสนเทศนั้นมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการใช้สารสนเทศจึงมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ การใช้และการประเมินสารสนเทศของผู้ใช้ส่วนในแง่ของนักศึกษานั้น การใช้สารสนเทศเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่บุคคลมีความต้องการและแสวงหาสารสนเทศมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ซึ่งได้แบ่งวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศออกเป็น 5 กลุ่ม (ประภาวดี สืบสนธิ์, 2530: 56-57) ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น ใช้แก้ปัญหาประจำวัน เพื่อความอยู่รอดในภาวะวิกฤติ เพื่อรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อความบันเทิง นันทนาการ และเพื่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนโยบายสาธารณะ

2. เพื่อการเรียนรู้การศึกษา การศึกษาค้นคว้าเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดชีวิต นับตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียน บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับ ตลอดจนบุคคลผู้สนใจศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

3. เพื่อการประกอบอาชีพ เช่น ใช้ในการปฏิบัติงานซึ่งลักษณะอาชีพ จะเป็นตัวกำหนดการใช้สารสนเทศ หรือใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กร เพื่อสร้างผลผลิตและบริการ เพื่อสร้างผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มหรือองค์กร

4. เพื่อการพัฒนาสังคมให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การใช้สารสนเทศอธิบายข้อมูลของประเทศ เช่น สำมะโนประชากร สถิติต่างๆ หรือใช้เพื่อการดำเนินงานของรัฐ

5. เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น ใช้เพื่อการถ่ายทอดสารสนเทศไปยังผู้อื่น ใช้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แลกเปลี่ยนทางวิชาชีพอื่นๆ แลกเปลี่ยนเงินตรา การค้าพาณิชย์ เป็นต้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งขอบเขตเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ โดยยึดแนวคิดของประภาวดี สืบสนธิ์ (2530) ดังนี้ 1) เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล 2) เพื่อการเรียนรู้การศึกษา 3) เพื่อการประกอบอาชีพ 4) เพื่อการพัฒนาสังคม 5) เพื่อวัตถุประสงค์อื่น

ประเภทของการวิจัย

ประเภทของการวิจัยสามารถจัดได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดแบ่ง การวิจัยมีหลายประเภทสามารถจัดแบ่งได้โดยยึดเกณฑ์ต่างๆ ตามมิติหรือความเห็นของผู้ศึกษา โดยแบ่งออกได้น้อยหรือมากประเภท หรือใช้ชื่อเรียกต่างกันบ้าง มิติต่างๆ ที่ใช้ในการแบ่งประเภท คือ คุณสมบัติที่สำคัญด้านต่างๆ ของการวิจัย ผู้ที่ศึกษาและมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประเภทของการวิจัยในแง่มุมต่างๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจงานวิจัยได้มากขึ้น เพราะการวิจัยแต่ละประเภทมีความแตกต่างกัน

เบสท์ และคาห์น (Best; & Kahn. 1998: 23-24) กล่าวถึงการแบ่งประเภทการวิจัยตามเกณฑ์ต่างๆ นั้นยากที่จะได้รับการยอมรับเป็นสากล สมควรแบ่งประเภทการวิจัยทางการศึกษาโดยยึดระเบียบวิธีวิจัย จะทำให้เข้าใจง่ายขึ้น จึงได้แบ่งการวิจัยซึ่งเป็นที่นิยมกันเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical research) การวิจัยประเภทนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์และแปลความหมายเหตุการณ์ในอดีต เพื่ออธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เหตุการณ์ เวลา และสถานที่ในสมัยนั้น ซึ่งความเข้าใจอดีตจะช่วยให้เข้าใจปัจจุบัน และเป็นบทเรียนป้องกันการเกิดประวัติศาสตร์ซ้ำรอยในอดีต ข้อมูลที่ใช้ได้มาจากการตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยต่างๆ รวมทั้งการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางตรรกวิทยาซึ่งเป็นการใช้ความคิดเชิงเหตุผล

2. การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) การวิจัยประเภทนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์และแปลความหมายเหตุการณ์ในปัจจุบัน การวิจัยเชิงบรรยาย บางตำราเรียกว่า การวิจัยเชิงพรรณนา เป็นการวิจัยที่มุ่งบรรยายหรือลงข้อสรุปเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ต่างๆ โดยศึกษาจากสภาพที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติ ตัวแปรที่ศึกษาเป็นตัวแปรที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ไม่มีการจัดกระทำกับตัวแปรอิสระและไม่ได้ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลมีหลากหลาย ผู้วิจัยต้องเลือกให้เหมาะสมกับปัญหาแต่ละเรื่อง สิ่งที่ศึกษาจะเกี่ยวข้องกับสภาพเหตุการณ์ สถานการณ์แนวโน้ม ความสัมพันธ์เงื่อนไข ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขปัญหา เป็นต้น

3. การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) การวิจัยประเภทนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์และแปลความหมายเหตุการณ์ว่าอะไรจะเกิดขึ้น ถ้ามีการควบคุมจัดกระทำ (Manipulated) ตัวแปร จุดเน้นหรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้วิธีการทดลอง เป็นการศึกษาที่มุ่งพิสูจน์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของปรากฏการณ์ต่างๆ โดยมีการจัดกระทำกับตัวแปรอิสระ เพื่อศึกษาผลที่มีต่อตัวแปรตาม และมีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนเพื่อมิให้มีผลกระทบต่อตัวแปรตาม วิธีการทดลองมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับจำนวนตัวแปรอิสระและระดับของการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนว่าทำได้มากน้อยเพียงใด

การแบ่งการวิจัย เพื่อให้ครอบคลุมการวิจัยประเภทต่างๆ ซึ่งแบ่งได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้ (พิษณุ ฟองศรี. 2549: 24-26)

1. แบ่งตามศาสตร์ แบ่งตามศาสตร์ได้ 2 ประเภท ได้แก่

1.1 การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ ทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ซึ่งแบ่งออกเป็นหลายสาขา เช่น เคมี ฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นต้น

1.2 การวิจัยทางสังคมศาสตร์ เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านต่างๆ ของมนุษย์ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม องค์กร สถาบันและสังคม แบ่งย่อยได้หลายสาขาเช่นเดียวกัน เช่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์ เป็นต้น

2. แบ่งตามจุดมุ่งหมาย แบ่งตามจุดมุ่งหมาย มี 2 ประเภท ได้แก่

2.1 การวิจัยบริสุทธิ์หรือการวิจัยพื้นฐาน (Pure or Basic research) เป็น การวิจัยเพื่อนำผลที่ได้ไปสร้างองค์ความรู้หรือทฤษฎีใหม่ในศาสตร์นั้น ไม่ว่าจะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์หรือไม่

2.2 การวิจัยประยุกต์ (Applied research) เป็นการวิจัยเพื่อนำผลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติได้ อาจเรียกว่าวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือการวิจัยดำเนินงาน หรือวิจัยพัฒนา บางครั้ง อาจมีการแยกวิจัยเชิงปฏิบัติการออกเป็นอีกประเภทหนึ่ง เนื่องจากเป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าทันทีทันใด

3. แบ่งตามวิธีเก็บหรือวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งตามวิธีเก็บหรือวิเคราะห์ข้อมูลได้ 2 ประเภท ได้แก่

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เป็นการวิจัยที่ใช้ข้อมูลเชิงตัวเลข โดยนำตัวเลขต่างๆ มาคำนวณหาค่าต่างๆ หรือคิดวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ ตั้งแต่สถิติพื้นฐาน ด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ฯลฯ และอาจใช้สถิติทดสอบสมมุติฐานหรือสถิติอื่นๆ ด้วย

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เป็นการวิจัยที่ใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพในลักษณะถ้อยคำหรือประโยค โดยไม่เน้นตัวเลขหรือนำตัวเลขมาวิเคราะห์แต่ใช้หลักการบรรยายสรุปปรากฏการณ์ต่างๆ เชิงเหตุผล ด้วยการพรรณนาความ แม้ว่าในงานวิจัยจะมีตัวเลขอยู่บ้างก็ไม่นำมาคำนวณ วิเคราะห์หรือใช้สถิติ เหมือนกับการวิจัยเชิงปริมาณ

4. แบ่งตามระเบียบวิธีวิจัย (Research methodology) แบ่งตามระเบียบวิธีวิจัยได้

3 ประเภท ได้แก่

4.1 การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ เป็นการวิจัยปรากฏการณ์ในอดีต

4.2 การวิจัยเชิงบรรยาย เป็นการวิจัยปรากฏการณ์ในปัจจุบัน

4.3 การวิจัยเชิงทดลอง เป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยจัดกระทำหรือให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูผลของสิ่งที่ทดลองจัดให้ว่าเป็นเช่นไร อาจแบ่งย่อยออกเป็นการวิจัยเชิงทดลองแท้ (True Experimental) การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental) และการวิจัยกึ่งทดลอง (Pre-Experimental)

5. แบ่งตามเกณฑ์อื่นๆ หรือตามเทคนิควิธีวิจัย เนื่องจากปัจจุบันได้มีเทคนิควิธีวิจัยต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เนื้อหาที่มีความทันสมัย จึงนำวิธีการวิจัยประเภทใหม่ๆ มาจัดเพิ่มเติมในหัวข้อนี้ โดยอาจแบ่งประเภทเป็นดังนี้

5.1 การวิจัยแบบทั่วไปซึ่งหมายถึงการวิจัยประเภทต่างๆ บางประเภทดังกล่าวมาแล้ว

5.2 การวิจัยแบบพิเศษ ซึ่งใช้เทคนิควิธีวิจัยแบบต่างๆ หรือเป็นเทคนิควิธีวิจัยใหม่ๆ หรืออาจเรียกว่านวัตกรรมวิธีวิจัย (Innovative research) (กรรณิการ์ สุขเกษม; และสุชาติ ประเสริฐรัฐสินธุ์. 2544: 1-8) เช่น การวิจัยโดยประเมินอย่างรวดเร็ว การวิจัยนโยบาย การวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การวิจัยโดยศึกษาหลายกรณีและหลายพื้นที่ การวิจัยโดยใช้เทคนิคการจัดกลุ่มเดียว (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2539: 7-13) ยังได้เสนอการวิจัยแนวใหม่ไว้หลายวิธีที่เพิ่มเติมจากที่กล่าวมาแล้ว วิจัยนโยบาย (Policy research) การวิจัยเชิงจำลอง (Simulation research) และการวิจัยอนาคต (Future research) เป็นต้น

สรุป การวิจัยมีหลายประเภท การจัดแบ่งประเภทของการวิจัยสามารถทำได้โดยยึดเกณฑ์ต่างๆ แต่การแบ่งประเภทให้เป็นที่ยอมรับอย่างเป็นสากลทำได้ยาก ในต่างประเทศจึงมักจะยึดเกณฑ์การแบ่งน้อย หรือเกณฑ์ใดเพียงเกณฑ์เดียว ส่วนประเทศไทย มีผู้แบ่งโดยใช้เกณฑ์ต่างๆ ผสมกันพยายามให้ครอบคลุมทุกเกณฑ์ และจัดจำแนกประเภทการวิจัยจึงขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดประเภทการวิจัยแบบแบ่งตามวิธีเก็บหรือวิเคราะห์ข้อมูล และแบ่งตามระเบียบวิธีวิจัย เพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับประชากรในการวิจัยคือวิทยานิพนธ์ที่ได้รวบรวมไว้ได้แก่

1. การวิจัยเชิงปริมาณ
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ
3. การวิจัยเชิงพรรณนาหรือบรรยาย
4. การวิจัยเชิงสำรวจ
4. การวิจัยเชิงทดลอง

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ทฤษฎีมีความสำคัญต่อการสร้างกรอบแนวคิด เพราะการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจะ ช่วยในการจัดระเบียบความรู้ในเรื่องนั้นๆ ให้เป็นระบบ ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า มีตัวแปรใดบ้างที่สำคัญ และมีความหมายต่อการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น และ ยังช่วยในการตั้งสมมติฐานและคาดคะเนปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ (รัชพนธ์ โชคสุชาติ. 2551: ออนไลน์)

1. บทบาทของทฤษฎีต่อศาสตร์ในแต่ละสาขา มีดังนี้

- 1.1 ทฤษฎีจะช่วยกำหนดแนวความคิดและการแยกประเภทของปรากฏการณ์
- 1.2 ทฤษฎีจะช่วยกำหนดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของศาสตร์แต่ละสาขา
- 1.3 ทฤษฎีจะช่วยสรุปข้อเท็จจริงของศาสตร์แต่ละสาขา
- 1.4 ทฤษฎีมีบทบาทในการทำนายหรือพยากรณ์

2. กรอบแนวความคิด

ในการวิจัยปัญหาใดๆ ย่อมจะต้องมีกรอบแนวความคิดในการที่จะศึกษาในเรื่องนั้น ซึ่งการที่จะมีกรอบแนวความคิดได้ย่อมเกิดจากการศึกษาทฤษฎีและผลวิทยานิพนธ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดูว่าปรากฏการณ์นั้นเกิดขึ้นอย่างไร อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดปรากฏการณ์ นั้นและ เชื่อมโยงแนวความคิดและทฤษฎีต่างๆ เข้าด้วยกัน แนวความคิดจากลักษณะต่างๆ ที่เหมาะสมที่สุด ได้แก่

- 2.1 แนวความคิดที่มาจากทฤษฎีที่มีเนื้อหาสาระตรงกับเรื่องที่จะทำวิจัยมากที่สุด
- 2.2 แนวความคิดที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่สอดคล้องกับประเด็นที่เรา กำลังจะศึกษา
- 2.3 แนวความคิดที่มาจากทฤษฎีที่เข้าใจง่ายที่สุด ซึ่งสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้ โดยไม่ยุ่งยากซับซ้อนมากเกินไป
- 2.4 แนวความคิดที่มีประโยชน์ในเชิงนโยบายหรือสามารถกำหนดมาตรการต่างๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

การเชื่อมโยงแนวความคิด เพื่อให้ผู้วิจัยวางแผนดำเนินการ ได้แก่ ตัวแปร และการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูลที่เหมาะสมกับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การวัดตัวแปรต่างๆ เพื่อออกแบบการวิจัยที่เหมาะสม วิธีการวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับตัวแปรที่เลือก กรอบแนวความคิดจะ ช่วยในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผล

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย เป็นการนำแนวคิด และ ทฤษฎี ตลอดจนวิทยานิพนธ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับสิ่งศึกษามาสนับสนุนวิทยานิพนธ์ เพื่อให้เห็นว่าสิ่งที่จะทำต่อไป มีที่มาอย่างไร มีทฤษฎีอะไรบ้าง ใครเคยศึกษาไว้แล้ว ได้ผลอย่างไร และ ผู้วิจัยจะศึกษาแตกต่างไปจากผู้ที่เคยศึกษาไว้อย่างไร ผู้วิจัยจะต้องผสมผสาน แนวคิด ทฤษฎี และวิทยานิพนธ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่รวบรวมมาได้ กับแนวคิดของ ผู้วิจัยเองมาใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่แตกต่างกันออกไป การเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความสัมพันธ์กันกล่าวคือ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต้องสอดคล้องกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 14 วิธี ได้แก่ การสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต การวัดความรู้สึก หรือความเชื่อ การเขียนอนุทิน การสนทนากลุ่ม การทำสังคมมิติ การประเมินพฤติกรรม การประเมินผลงาน การศึกษาเอกสาร และการบันทึกภาพและเสียง ดังตาราง (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. คณะศึกษาศาสตร์ และสำนักวิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2547: 17-19)

ตาราง 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การนำเครื่องมือไปใช้
1. การทดสอบ	แบบทดสอบ	วัดความสามารถด้านสติปัญญา อาจจะใช้แบบทดสอบหรือข้อสอบที่มีอยู่แล้วหรือสร้างใหม่ โดยให้ผู้ให้ข้อมูลเขียนคำตอบจะได้ข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น ข้อสอบแบบอัตนัย ข้อสอบแบบปรนัย
2. การสอบถาม	แบบสอบถาม	เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น ความต้องการสภาพปัญหา เป็นต้น โดยให้ผู้ตอบเขียนหรือเลือกคำตอบ ซึ่งคำตอบนี้ไม่มีถูกหรือผิด ข้อมูลที่ได้เป็นทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ
3. การสัมภาษณ์	แบบสัมภาษณ์	ใช้ในการรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนา สอบถามปากเปล่า โดยมีการบันทึกข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ ซึ่งควรกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า ข้อมูลที่ได้เป็นทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การนำเครื่องมือไปใช้
4. การสังเกต	แบบสังเกต	ใช้ในการรวบรวมข้อมูลโดย สังเกตพฤติกรรมของคนหรือสัตว์ แล้วบันทึกในแบบสังเกต ซึ่งควรรายการที่จะสังเกตกำหนดเอาไว้ การสังเกตจะได้ผลดี ถ้าทำโดยผู้ถูกสังเกตไม่รู้ตัว จะได้ข้อมูล
5. การวัดความรู้สึกหรือความเชื่อ	แบบวัดเจตคติหรือแบบวัดทัศนคติ	เชิงคุณภาพ แต่สามารถแปลงเป็นข้อมูลเชิงปริมาณได้ ในกรณีที่เป็นการสังเกตสภาพทางภูมิศาสตร์ หรือโครงสร้างทางวัตถุ ผู้สังเกตจะ
6. การเขียนอนุทิน	แบบบันทึกอนุทิน	ใช้ในการรวบรวมข้อมูลโดย บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับบุคคล บทเรียน สิ่งแวดล้อมและอื่นๆ เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ
7. การสนทนากลุ่ม (Focus Group)	แบบบันทึกประเด็นการสนทนา	ใช้ในการรวบรวมความคิดเห็นกลุ่มเล็ก (ไม่เกิน 15 คน) เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยควรกำหนดประเด็นการสนทนาไว้ล่วงหน้า เช่นปัญหา การดำเนินงานและหาแนวทางแก้ไข จะได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ
8. การทำสังคมมิติ	แบบวัดสังคมมิติ	ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของกลุ่ม โดยให้สมาชิกกลุ่มเป็นผู้ตอบในแบบสังคมมิติ เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ
9. การประเมินทักษะหรือการปฏิบัติ	แบบประเมินทักษะหรือการปฏิบัติ	ใช้ในการรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมหรือการปฏิบัติของบุคคล โดยผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกในการประเมิน เป็นข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ
10. การประเมินพฤติกรรม	แบบประเมินพฤติกรรม	ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลโดยให้บุคคลดังกล่าวเขียนคำตอบในแบบประเมินเป็นข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
11. การประเมินผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ใช้ในการพิจารณาผลงาน หรือชิ้นงาน โดยผู้วิจัยหรือกรรมการพิจารณาผลงานเป็นผู้บันทึกหรือให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การนำเครื่องมือไปใช้
12. การศึกษาเอกสาร	แบบบันทึก ลักษณะต่างๆ	ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ประเมินจากแฟ้มผลงาน หรือรายงานผลการดำเนินงานเป็นข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
13. การบันทึกภาพและเสียง	กล้องถ่ายรูป กล้องวิดีโอ แถบบันทึกเสียง	ใช้ในการบันทึกภาพและเสียงในประเด็นหรือหัวข้อที่ต้องการแล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาคำตอบเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษาหรือทางสังคมศาสตร์ มักจะวัดพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านใดด้านหนึ่ง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาได้ ถ้าหากว่าปราศจากสถิติแล้วนักวิจัยก็จะไม่สามารถดำเนินการวิจัยให้สำเร็จได้ (สิน พันธุ์พินิจ. 2553: 239-241)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สถิติพรรณนาหรือสถิติบรรยาย (Descriptive statistics)

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution)

1.1.1 ความถี่ (Frequency) หมายถึง จำนวนคะแนนหรือข้อมูลที่อยู่ในกลุ่มนั้นๆ หรือในช่วงคะแนนนั้นๆ

1.1.2 ร้อยละ (Percentage) หมายถึง ค่าของอัตราส่วนที่มีฐาน (หรือส่วน) เป็น 100 ข้อมูลที่อยู่ในรูปของการแจกแจงความถี่โดยทั่วไปผู้วิจัยมักจะนำเสนอในรูปร้อยละควบคู่ไปด้วย เนื่องจากเป็นตัวเลขที่เข้าใจง่าย และแปลความหมายได้ง่าย นิยมเรียกว่า เปอร์เซนต์ หรือแทนด้วยสัญลักษณ์ %

1.2 การวัดแนวโน้มสู่ส่วนกลาง (Central tendency) เป็นการหาค่ากลางหรือตัวแทนของข้อมูลแต่ละชุดเพื่อให้ทราบค่าตัวแทนของข้อมูล

1.3 การวัดการกระจาย (Variability) เป็นการหาค่าความใกล้เคียงกันหรือความมากน้อยของการกระจายของข้อมูล ถ้าหากข้อมูลมีการกระจายมากแสดงว่าข้อมูลแต่ละตัวมีความแตกต่างกันมากในทางตรงกันข้าม ถ้าหากข้อมูลกระจายน้อยก็หมายความว่าข้อมูลแต่ละตัวมีค่าใกล้เคียงกัน

2. สถิติอนุมาน (Inferential statistics) หรือสถิติอ้างอิง เป็นสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำลักษณะของกลุ่มตัวอย่างหรือค่าสถิติที่ได้ไปอ้างอิงลักษณะหรือค่าที่แท้จริงของประชากร (Parameter) สถิติอนุมานจึงใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาหรือวิจัยโดยใช้

กลุ่มตัวอย่างแล้วสรุปอ้างอิงไปสู่ลักษณะของประชากรทั้งหมดที่กลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นตัวแทน สถิติอนุมานประกอบด้วยกลุ่มสถิติอิงพารามิเตอร์ และสถิติไม่อิงพารามิเตอร์ ดังนี้

2.1 สถิติอิงพารามิเตอร์ (Parametric statistics) ได้แก่

2.1.1 การทดสอบ T (t-test)) การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยกรณีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน

2.1.2 การทดสอบ Z (Z-test) ทดสอบเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมาก $n \geq 30$ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวและสองกลุ่ม

2.1.3 การทดสอบแบบ F (F-test) ทดสอบค่าความแปรปรวนของประชากร 2 กลุ่มเพื่อความแปรปรวนต่างกันหรือไม่ เป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจ

2.1.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) การทดสอบค่าเฉลี่ยจากข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่มเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยการพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะนั้นๆ การจำแนกกลุ่ม หรือ แบ่งกลุ่ม ใช้หลักเกณฑ์เดียวหรือปัจจัยเดียว

2.2 สถิติไม่อิงพารามิเตอร์ (non-parameter statistics) ตัวแปรที่ต้องการวัดจะอยู่ในมาตราวัดในระดับใดก็ได้ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจะมีการแจกแจงแบบใดก็ได้ และกลุ่มประชากรแต่ละกลุ่มที่นำมาศึกษาไม่จำเป็นต้องมีความแปรปรวนเท่ากัน ได้แก่ การทดสอบด้วยไคสแควร์ การทดสอบมันน์-วิตนีย์ยู การทดสอบเครื่องหมายแบบวิลคอกซัน การทดสอบโคลโมโกรอฟ-สมิร์นอฟ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

คิม; และจอง (Kim; & Joeng. 2006: 548-562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การพัฒนาและการใช้ทฤษฎีในบทความวิจัยสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อจำแนกคุณลักษณะของการวิจัยเชิงทฤษฎี ในวารสารด้านสารสนเทศศาสตร์ ด้วยการตรวจสอบจำนวนและคุณภาพของปรากฏการณ์ของทฤษฎี ซึ่งเป็นผู้แต่งได้เขียนขึ้นมาเพื่อพัฒนาหรือใช้ทฤษฎีในงานของพวกเขา การวิจัยนี้สันนิษฐานว่า มีทั้งการสร้างและการใช้ทฤษฎีผสมผสานกันในงานของพวกเขา เพื่อเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ในสาขานี้ ปรากฏการณ์ของทฤษฎีได้ถูกจำแนกโดยการวิเคราะห์บทความจำนวน 1661 บทความในวารสารด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จำนวน 4 ชื่อเรื่อง ช่วงปี 1984-2003 ผลการวิจัยพบว่า บทความร้อยละ 41.4 ได้เขียนขึ้น เพื่อการพัฒนา หรือใช้ทฤษฎี สัดส่วนในภาพรวมของบทความเชิงทฤษฎีมีปริมาณเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นแนวโน้มการหลวมรวมกับสาขาย่อย เช่น การแสวงหาสารสนเทศ และการใช้หรือการค้นคืนสารสนเทศ อย่างไรก็ตามสัดส่วนที่ลดลงของบทความที่มีการพัฒนาทฤษฎีใน

วารสารฉบับปัจจุบันและภาพรวมในระดับต่ำของปรากฏการณ์ของทฤษฎี เป็นข้อเสนอแนะให้กับนักวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ถึงความสำคัญของการวิจัยที่สร้างสรรค์และต่อเนื่องในสาขานี้

กอนซาเลซ-เทรูล; และอับค-การ์เซีย (Gonzalez-Teruel; & Abad-Garcia. 2007: 30-46) ได้ศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้และความต้องการสารสนเทศที่ดีพิมพ์ในประเทศสเปน ช่วงปี 1990-2004 โดยได้ศึกษาจากผลงาน ที่ตีพิมพ์ในวารสารและเอกสารการประชุมที่มีเนื้อหาด้านการใช้และความต้องการสารสนเทศ ในช่วงปีดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลง โดยประเด็นที่วิเคราะห์ได้แก่ ปีที่ตีพิมพ์ ผู้แต่ง ประเภทของเอกสาร ประเภทของงาน และการตีพิมพ์ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ยังไม่ค่อยมีผลงานด้านการใช้และความต้องการสารสนเทศตีพิมพ์ นอกจากนี้ การศึกษาด้านลักษณะของเนื้อหาซึ่งประกอบด้วยประเภทผู้ใช้ วิธีวิจัยที่ใช้ ประเด็นด้านกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ การใช้ทฤษฎีและการอ้างอิงในงานวิจัย นำไปสู่บทสรุปที่ว่าในประเทศสเปนยังไม่มี ความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการวิจัยที่มุ่งเน้นการศึกษาผู้ใช้

เคส (Case. 2007: xv-xvi) สำนักรวบรวมกรรมของนักวิชาการทางพฤติกรรมสารสนเทศในทศวรรษของการวิจัย มุ่งศึกษาพฤติกรรมและการแสวงหาสารสนเทศของมนุษย์ที่ต้องการสารสนเทศในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและผลประโยชน์ของตน ครอบคลุมแนวความคิดที่กว้าง และการศึกษาเชิงประจักษ์ในการแสวงหาสารสนเทศ อธิบายแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎี ทฤษฎีการตรวจสอบ ศึกษารูปแบบและทฤษฎีหลากหลายจากการศึกษาวิจัยและวิธีการ ผลการวิจัยจากหลายการศึกษาอาชีพบทบาทและกลุ่มผู้ต้องการสารสนเทศ เช่น ผู้จัดการ แพทย์ พยาบาล ผู้ป่วย นักวิทยาศาสตร์ นักวิชาการ หน่วยงาน นักข่าว เกษตรกร ผู้บริโภค ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นักศึกษา เด็กและผู้สูงอายุ รวมรายการบรรณานุกรมมากกว่า 1,100 ชิ้นงาน และการอ้างอิงการทำงานในหัวข้อเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสารสนเทศ รวมคำถามในภาคผนวกสำหรับการใช้งานจัดทำดัชนีคำศัพท์ที่สำคัญและดัชนีผู้แต่งและดัชนีคำค้นเข้าถึงเนื้อหา

วักการี (Vakkari. 2008: Online) ได้สำรวจแนวโน้มของทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัยในการวิจัยด้านพฤติกรรมสารสนเทศ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยที่ได้รับการตอบรับในการประชุม ISIC ปี 1996 และ ปี 2008 ศึกษาเปรียบเทียบการกระจายตัวของตัวแปร 8 ตัว ที่นำเสนอในทฤษฎีหลัก และคุณลักษณะของวิธีวิจัยทั้งสองช่วงปีดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า ในการวิจัยด้านพฤติกรรมสารสนเทศ แนวโน้มที่น่าพิจารณาเกี่ยวกับการวิจัยเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณที่มีการใช้ตัวแปรระดับบุคคลและกรอบทฤษฎีที่ยังหละหลวม ความหลากหลายของหัวข้อและเทคนิคการวิจัย ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการทำให้วิจัยในสาขาด้านพฤติกรรมสารสนเทศเป็นหนึ่งเดียวกันจึงเป็นเรื่องท้าทายนักวิชาการในการที่จะมุ่งใช้ทฤษฎีที่มีความหลากหลายมากขึ้น

เออร์กูฮาร์ต และเยอแมน (Urguhart; & Yeoman. 2010: 113-139) ได้ศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของสตรีโดยศึกษาเกี่ยวกับมุมมองทางทฤษฎีที่มีต่อเพศ การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาว่าความแตกต่างด้านเพศจะเป็นตัวแปรที่จำเป็นต้องศึกษาในการวิจัยด้านพฤติกรรมสารสนเทศหรือไม่และอย่างไร การวิจัยได้ใช้วิธีสังเคราะห์ห่อหุ้ม การอบในการศึกษาเป็นการจัดกลุ่มการวิจัยด้านพฤติกรรมสารสนเทศในสตรีซึ่งพัฒนาโดยการบูรณาการแนวคิดหลักจากงานวิจัยเกี่ยวกับสตรีร่วมกับการวิจัยด้านพฤติกรรมสารสนเทศ ในแต่ละกลุ่มได้ศึกษาเปรียบเทียบและหาความตรงกันข้าม สิ่งที่เหมือนกันและต่างกัน แล้วจึงเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม เพื่อสังเคราะห์แนวคิดหลัก ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีการศึกษามากที่สุด เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านการใช้สารสนเทศ ความเสี่ยงด้านการสื่อสารและการตัดสินใจ การสังเคราะห์ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของแนวคิด เช่นสถานการณ์ สื่อกลาง และพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร ความเกี่ยวข้องด้านเพศ การอ้างถึงเพศ พบว่า ไม่ใช่แต่เพียงเรื่องเพศเท่านั้นที่จะเป็นตัวแปรสำคัญในพฤติกรรมสารสนเทศ

จูเลียน; เจน; และรีด (Julien; Jen; & Reed. 2011: 19-24) ได้ศึกษาแนวโน้มการวิจัยด้านพฤติกรรมสารสนเทศ ช่วงปี 1999-2008 โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ได้แก่ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศ ซึ่งในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าวรรณกรรมด้านพฤติกรรมสารสนเทศมีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ด้านผู้วิจัย ด้านบทความ ด้านวิธีวิจัย ด้านประเภทวารสาร ด้านการใช้ทฤษฎี ด้านกลุ่มผู้ใช้ และด้านระดับของกระบวนการรับรู้ของผู้ใช้ ซึ่งการวิเคราะห์เนื้อหาได้วิเคราะห์ตามขอบเขตหัวข้อ ความต้องการสารสนเทศและการใช้สารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า บทความส่วนใหญ่ร้อยละ 64.8 ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ ขณะที่ร้อยละ 35.2 ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาชีพ ส่วนใหญ่ผู้เขียนบทความเป็นนักวิจัย ร้อยละ 56.6 และที่เหลือเป็นผู้เขียนทั่วไป ด้านตัวบทความเป็นบทความวิจัยส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 70.6 และวิธีการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ แบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 34.7 และ ร้อยละ 33.3 ของบทความมีเนื้อหาทางด้านพฤติกรรมสารสนเทศ

จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ วิเคราะห์เนื้อหาอย่างละเอียดในด้านต่างๆ เช่น ประเภทของเนื้อหา ศึกษาตัวแบบ ตรวจสอบแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎี การศึกษาระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับการวิจัยพฤติกรรมสารสนเทศ

งานวิจัยในประเทศ

วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์

เบญจมา เจนการ (2541: บทคัดย่อ) วิเคราะห์เนื้อหาวารสารบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ภาษาไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2530-2539 ในด้านหน่วยงานผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา แหล่งอ้างอิง วิธีการเขียน วัตถุประสงค์ของวารสาร วัตถุประสงค์ของวารสาร วัตถุประสงค์ของบทความ รายละเอียดของวารสาร บรรณานุกรม และความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของวารสาร รวมทั้งศึกษาแนวโน้มของเนื้อหาด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ วิธดำเนินการวิจัย ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาบทความจากวารสารสาขารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง ได้แก่ โคมทัศน วารสารห้องสมุด ข่าวสารสำนักหอสมุด

กลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง วารสารบรรณศาสตร์ ชมนนินิตวิชาวรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งสิ้น 99 ฉบับ 770 บทความ โดยการบันทึกรายละเอียดของเนื้อหาบทความลงในแบบวิเคราะห์ที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญด้านบรรณารักษศาสตร์และนิเทศศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานผู้ผลิตที่เป็นหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระ คิดเป็นร้อยละ 51.8 และหน่วยงานราชการคิดเป็นร้อยละ 48.22. ผู้เขียนที่เป็นบรรณารักษ์คิดเป็นร้อยละ 50.8 อาจารย์คิดเป็นร้อยละ 25.6 นักวิชาการคิดเป็นร้อยละ 11.1 บุคคลทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 8.7 และ นิสิตนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 3.83. เนื้อหาในสาขาวิชาอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 65.7 สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 29.4 และสาขาสารนิเทศศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 14.94. แหล่งอ้างอิงที่ไม่ปรากฏในบทความคิดเป็นร้อยละ 53.4 แหล่งอ้างอิงที่เป็นสิ่งพิมพ์คิดเป็นร้อยละ 46.0 และที่ไม่ใช่สิ่งตีพิมพ์คิดเป็นร้อยละ 0.65 วิธีการเขียน ลักษณะบทความวิเคราะห์วิชาการ คิดเป็นร้อยละ 61.9 บทความลักษณะแนวความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 28.9 และบทความแปลคิดเป็นร้อยละ 9.26. วัตถุประสงค์ของวารสารในด้านเพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิงวิชาการ และเชิงปฏิบัติการคิดเป็นร้อยละ .07 วัตถุประสงค์ของบทความไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของวารสารในด้านเพื่อเผยแพร่ ความรู้ในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 87.8 8. รายละเอียดของวารสารในด้านสังกัดผู้เขียนบทความ ส่วนใหญ่สังกัดมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 79.29. บรรณานุกรมที่ไม่ปรากฏในบทความคิดเห็นร้อยละ 53.6 ผลการวิเคราะห์ในด้านความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของวารสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และแนวโน้มเนื้อหาต้นสารนิเทศศาสตร์มีอัตราเพิ่มขึ้น ในขณะที่เนื้อหาต้นบรรณารักษศาสตร์มีอัตราแนวโน้มลดลง

เพ็ญสุภา นาทอง (2542: บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ ศาสตร์ ในประเทศไทย ที่เผยแพร่ระหว่างปีพุทธศักราช 2537-2541 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในประเทศไทยที่เผยแพร่ระหว่างปีพุทธศักราช 2537-2541 ในด้านสถาบัน ปีที่พิมพ์ขอบเขตเนื้อหาของ การวิจัยประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา เขตภูมิศาสตร์ของเรื่องที่ศึกษาประเภท/ วิธีการวิจัย ประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย การดำเนินการวิจัยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร โดยมีแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 242 เรื่อง สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า สถาบันที่มีวิทยานิพนธ์เผยแพร่มากที่สุดคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีวิทยานิพนธ์เผยแพร่จำนวนสูงสุด คือ ปี พ.ศ. 2539 วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่มีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ทรัพยากร และการบริหาร เนื้อหาที่มีการศึกษาน้อยที่สุด คือเรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และ

สารสนเทศศาสตร์ เมื่อพิจารณาเนื้อหาตามประเภทของห้องสมุดพบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาในเรื่อง ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย และถ้าพิจารณาเนื้อหาตามขอบเขตภูมิศาสตร์พบว่า โดยมากมีเนื้อหาเกี่ยวกับภาคกลาง สำหรับประเภทการวิจัย พบว่า วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้วิธีการวิจัยประยุกต์มากที่สุด ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาโดยมากเป็นบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุดคือแบบสอบถาม วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์มากที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิจัยส่วนมากใช้สถิติทั้งสองประเภท คือ สถิติพรรณนาและสถิติอ้างอิง

อัญชิสา ธรรมคุณ (2547: บทคัดย่อ) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในช่วงปีการศึกษา 2543-2545 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจำนวน และร้อยละของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยการวิทยานิพนธ์ คุณภาพของวิทยานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิต และเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละวิทยานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิต ระหว่างสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ รวมทั้งเปรียบเทียบคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิต ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 10 แห่ง ในช่วงปีการศึกษา 2543-2545 ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมจำนวนร้อยละของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยการทำวิทยานิพนธ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี แต่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย และในปีการศึกษา 2545 มีร้อยละมากที่สุด คือ ร้อยละ 39.95 ด้านคุณภาพของวิทยานิพนธ์ พบว่า โดยภาพรวมส่วนมากมีผลสอบอยู่ใน ระดับดี (ร้อยละ 58.17) รองลงมา คือ ผลสอบระดับผ่าน (ร้อยละ 20.99) ซึ่งใกล้เคียงกับผลสอบ ระดับดีมาก (ร้อยละ 20.83) ผลการเปรียบเทียบร้อยละของวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ของสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีมากกว่าสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนผลการเปรียบเทียบคุณภาพวิทยานิพนธ์ ระหว่างสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ พบว่า โดยภาพรวมผลสอบของทั้ง 2 สาขาวิชา ส่วนมากอยู่ในระดับดี แต่ค่าร้อยละของผลสอบระดับดีของวิทยานิพนธ์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีมากกว่าสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ส่วนผลรวมเฉลี่ยของผลสอบระดับดีมาก ของทั้ง 2 สาขาวิชา มีค่าใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 21.39 และร้อยละ 20.04

พริดา ศักดิ์แสง (2548: บทคัดย่อ) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระหว่าง ปี พ.ศ. 2537-2549 จำนวน 52 เล่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหาร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดหมวดหมู่เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบการวิเคราะห์งานวิจัย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย ด้านลักษณะทั่วไปของงานวิจัย ผู้สำเร็จการศึกษา แขนงวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก. มีมากกว่า แผน ข. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา การสำรวจกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร และครูมากที่สุด การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง นิยมใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ผู้วิจัยนิยมสร้างแบบสอบถามมาตรฐานค่าของถินคอร์ท เพื่อใช้เป็นเครื่องมือใน

การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติพื้นฐาน นิยมใช้วัดค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอ้างอิง ใช้การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนมากที่สุด ด้านคุณภาพเครื่องมือวัดความตรงตามเนื้อหาและโครงสร้าง คุณภาพเครื่องมือวิจัยด้านความเที่ยงแบบอิงกลุ่มที่วัดความคงที่ภายใน ใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค มากที่สุด และด้านเนื้อหา พบว่า ก่อนปฏิรูปการศึกษาระหว่าง ปี พ.ศ. 2537-2541 จะวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเปรียบเทียบค่าความสัมพันธ์ของภาระงานทั้ง 4 ด้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หรือความพึงพอใจของครูผู้สอนเป็นหลัก ผู้บริหารยังมิได้นำทฤษฎีการบริหารแนวใหม่มาใช้ เช่น หลักการมีส่วนร่วม การบริหารคุณภาพ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารเชิงกลยุทธ์ หลังการปฏิรูปการศึกษางานวิจัย ระหว่างปี พ.ศ. 2542-2549 มีประเด็นวิจัยเพิ่มเติมจากเดิม ได้แก่ การหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำ กับประสิทธิผลการบริหาร คุณภาพการศึกษา คุณภาพนักเรียน การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แรงจูงใจและความฉลาดทางอารมณ์ ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหาร ความต้องการให้ผู้บริหารเป็นผู้นำวิชาการ และมีพฤติกรรมกรรมการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานวงจรคุณภาพของ เดมมิง การบริหารในฐานะนิติบุคคล การบริหารโดยจัดการเรียนรู้ด้านผู้เรียนเป็นสำคัญ และตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา เริ่มมีงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางคุณธรรม และจรรยาวิชาชีพ ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนถึงงานวิจัยที่เป็นไปในแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของรัฐที่ได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารเป็นแบบการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในที่สุดคำสำคัญ การวิเคราะห์งานวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริหาร สถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน

ยุทธศิลป์ สุขชัยบรร (2551: บทคัดย่อ) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2538-2548 มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประเภทของการวิจัย วัตถุประสงค์ ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย สถานภาพของประชากร พื้นที่ดำเนินการวิจัย วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากร ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผลของการวิจัย และรวบรวมบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น ตั้งแต่ พ.ศ. 2538-2548 จำนวน 155 เล่ม ข้อมูลที่รวบรวมใช้สถิติในวิเคราะห์ โดยการหาความถี่และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา แบ่งตามเนื้อหา มีผู้วิจัยมากที่สุดคือ การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการฝึกอบรม วิทยานิพนธ์ที่แบ่งตามลักษณะการวิจัย มีผู้วิจัยมากที่สุดคือ การวิจัยทดลองเกี่ยวกับสื่อการสอน วิทยานิพนธ์ที่แบ่งตามตามระเบียบวิธีวิจัยมีผู้วิจัยมากที่สุดคือ การวิจัยทางการทดลอง วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีผู้วิจัยมากที่สุดเพื่อพิสูจน์ทฤษฎี ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุดคือ การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พื้นที่ที่ใช้ในการดำเนินการที่มีมากที่สุดคือโรงเรียนหรือสถาบัน การศึกษาเดี่ยว วิธีการสุ่มตัวอย่างที่มีมากที่สุดคือการสุ่มแบบง่าย กลุ่มสาระเรียนรู้ที่มีผู้วิจัยทำมากที่สุดคือกลุ่มสาระเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีมากที่สุดคือ แบบทดสอบ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยที่มีมากที่สุดคือ การหาความเชื่อมั่น สถิติที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุดคือ การใช้สถิติบรรยายหรือสถิติพื้นฐาน ผลของการวิจัยที่มีมากที่สุดคือ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สิริพันธ์ รุ่งวิชานิวัฒน์ (2552: บทคัดย่อ) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2533-2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีพ.ศ. 2533-2550 ด้านขอบเขตเนื้อหา ปีที่จัดพิมพ์ ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา ประเภทหรือวิธีการวิจัยที่ใช้ วิธีการรวบรวมข้อมูล ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยมีแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวกับผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ การใช้ทรัพยากรและบริการในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และใช้สถิติทั้งเชิงพรรณนาและเชิงอ้างอิง

วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

ศิริวรรณ แพงกระโทก (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการสารนิเทศของผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น ในด้านวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้สารนิเทศ ลักษณะสารนิเทศ (เนื้อหา สารนิเทศ รูปแบบสารนิเทศ และภาษาของสารนิเทศ) และแหล่งสารนิเทศ ตลอดจนเพื่อศึกษาถึงปัญหาและ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสารนิเทศตามความต้องการของผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก ผลการวิจัย พบว่า ผู้ป่วยมีความต้องการสารนิเทศในระดับปานกลางทุกด้าน โดยพบว่า ผู้ป่วยในมีความต้องการสารนิเทศในระดับมาก ส่วนผู้ป่วยนอกมีความต้องการในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาความต้องการแต่ละด้าน พบว่าทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้สารนิเทศเพื่อป้องกันและหลีกเลี่ยงการเกิดโรคในระดับมาก ปัญหาเกี่ยวกับความต้องการสารนิเทศ พบว่า ทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกมีปัญหาได้รับเนื้อหาสารนิเทศไม่ครบถ้วนตามความต้องการ วัสดุตีพิมพ์มีขนาดตัวหนังสือไม่เหมาะสม วัสดุไม่ตีพิมพ์มีการนำเสนอด้วยน้ำเสียงที่ไม่น่าเชื่อถือ วัสดุรูปแบบอื่นไม่สามารถเข้าถึงและใช้ได้ด้วยตนเอง ใช้ภาษาที่เข้าใจยากและไม่ชัดเจน แหล่งสารนิเทศบุคคลไม่มีเวลาให้คำแนะนำ แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนนำเสนอสารนิเทศไม่ตรงกับเวลาว่าง แหล่งสารนิเทศเฉพาะกิจไม่มีการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า และแหล่งสารนิเทศสถาบันมีขั้นตอนในการใช้บริการยุ่งยาก และไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางด้านประชากรของผู้ป่วย และประเภทของผู้ป่วย กับความต้องการสารนิเทศ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปิยะนารถ จันทราโชติวิทย์ (2543: บทคัดย่อ) ศึกษากระบวนการแสวงหาข้อมูลข่าวสารในการดูแลเด็กออทิสติกของ ผู้ปกครองเด็กออทิสติก จากการใช้ทฤษฎีการลดความไม่แน่นอนและทฤษฎีการจัดการความไม่แน่นอนเป็นกรอบในการวิเคราะห์กระบวนการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ปกครองเด็กออทิสติกจำนวน 20 คน

ด้วยคำถามปลายเปิด เลือกกลุ่มตัวอย่างจากความสมัครใจและใช้วิธี Snowball technique ผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์มีอายุระหว่าง 26 ถึง 52 ปี ระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้น ประถมศึกษาถึงปริญญาเอก เป็นชาย 2 คนและหญิง 18 คน ส่วนใหญ่เป็นมารดาของเด็กที่มีอาชีพ แม่บ้าน ดูแลเด็กออทิสติกที่มีอายุระหว่าง 2 ถึง 18 ปี ผลการวิจัยพบว่า ความผิดปกติของเด็กเป็น สาเหตุหลักในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารของผู้ปกครอง โดยกระบวนการแสวงหาข้อมูลของ ผู้ปกครองเด็กออทิสติกสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระยะตามระยะของความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้น คือ ระยะ ก่อนได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นออทิสติก ระยะที่ได้รับการวินิจฉัยแล้วว่าเป็นออทิสติก แต่ยังไม่ยอมรับ ว่าลูกเป็นออทิสติก และระยะที่ได้รับการวินิจฉัยแล้วว่าเป็นออทิสติก และยอมรับว่าลูกเป็นออทิสติก โดยในแต่ละระยะมีวัตถุประสงค์ แหล่งข้อมูล ช่องทาง และเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกันไป ผู้ปกครองแสวงหาข้อมูลด้วยการรื้อฟื้น ใฝ่หา และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มิประสบความสำเร็จในการดูแลเด็ก ออทิสติก และแหล่งข้อมูลอื่นๆ ด้วยการเข้ากลุ่ม นอกจากนี้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกยังมีการหลีกเลี่ยงข้อมูลข่าวสารซึ่งก่อให้เกิดความสับสน เครียด และนำไปสู่การเพิ่มความไม่แน่นอนให้ มากขึ้น ปัญหาสำคัญที่ผู้ปกครองพบในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารคือปัญหาการสื่อสาร ระหว่าง บุคคลโดยเฉพาะกับบุคลากรทางการแพทย์ทั้งวิจักษณ์และอวิจักษณ์ และยังมีควมลำบากใน การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากข้อมูลข่าวสารด้านออทิสติกยังมีการกระจุกตัวอยู่ในเมืองใหญ่ ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ปราณี อนุศาสนนันท์ (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนา ผู้ปฏิบัติงานขององค์กร ในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้ปฏิบัติงานขององค์กรในการให้ความช่วยเหลือ เด็กที่ถูกละเมิด สิทธิ ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความต้องการแหล่งสารสนเทศรูปแบบต่างๆ ในระดับมาก ได้แก่ การประสานงานกับองค์กรอื่นๆ การประชุม อบรม สัมมนา สารนิเทศจากแหล่งสถาบันที่เป็นศูนย์ สารนิเทศด้านการให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิ สารนิเทศจากแหล่งบุคคลที่เป็น ผู้ปฏิบัติงานในทีมสหวิชาชีพ นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานมีความต้องการประเภทสารสนเทศต่างๆ ใน ระดับมากเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นความรู้รอบตัว และมีความต้องการสารสนเทศที่ทันสมัย 3. ปัญหาการใช้สารสนเทศของผู้ปฏิบัติงาน จำแนกไว้ 3 ประเภท ได้แก่ ปัญหาจากแหล่งสารสนเทศ ปัญหาจากสารสนเทศ และปัญหาจากตัวผู้ปฏิบัติงาน พบว่าผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาการใช้สารสนเทศใน ระดับมาก คือ สารนิเทศมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ สารนิเทศเก่าไม่ทันสมัย แหล่งสารสนเทศไม่มี สารนิเทศที่ต้องการ ให้บริการล่าช้าและไม่ทันการใช้งาน ผู้ปฏิบัติงานมีเวลาน้อยและไม่ทราบ แหล่งสารสนเทศที่จะไปใช้

ศรัหึง ศรีธชา (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากร การเปิดรับ การแสวงหา ตลอดจนปัญหาในการแสวงหาข่าวสารการท่องเที่ยวในประเทศไทยบนสื่อ อินเทอร์เน็ต ของนิสิตนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล มีกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น 440 คน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย T-test One-way ANOVA และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า 1. นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาใน

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มีการเปิดรับข่าวสารการท่องเที่ยวในประเทศไทยบนสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่า นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาสังคมศาสตร์-มนุษยศาสตร์ 2. การเปิดรับข่าวสารการท่องเที่ยว ในประเทศไทยบนสื่ออินเทอร์เน็ต มีอิทธิพลต่อการแสวงหาข่าวสารการท่องเที่ยวในประเทศไทยบน สื่ออินเทอร์เน็ต มากกว่าการเปิดรับข่าวสารการท่องเที่ยวจากสื่ออื่นๆ 3. นิสิตนักศึกษาใน มหาวิทยาลัยของรัฐ มีปัญหาในการแสวงหาข่าวสารการท่องเที่ยวในประเทศไทยบนสื่ออินเทอร์เน็ต มากกว่านิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน โดยเฉพาะด้านอุปกรณ์และสถานที่ใช้ นอกจากนี้ พบว่านิสิตศึกษาค้นหาข่าวสารการท่องเที่ยวในประเทศไทยบนสื่ออินเทอร์เน็ต โดยการ Search Engine มากกว่าการค้นหามาจากแหล่งข้อมูลเว็บ ซึ่งรูปแบบในการนำเสนอที่น่าสนใจเป็นเหตุผล สำคัญในการแสวงหาข่าวสาร และต้องการข้อมูลที่มีรายละเอียด มีภาพเหมือนจริงประกอบ และ สามารถ Link กับเว็บไซต์อื่นที่เกี่ยวข้องได้ ปัญหาที่พบในการแสวงหาข่าวสารบนสื่ออินเทอร์เน็ต มากที่สุดเกี่ยวกับข้อมูล คือ ไม่มีการประชาสัมพันธ์แหล่งข้อมูลให้เป็นที่รู้จัก

กมลศ วรรณอุดม (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการและการใช้เน็ตของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข ประจำสถานีอนามัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบเนื้อหา และ แหล่งสารสนเทศ รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการสารสนเทศ สำหรับห้องสมุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยมี วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป เพื่อ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ ประชาชน เพื่อจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ข่าวสาร เพื่อการบริหารงาน และเพื่อการรักษาพยาบาลใน ระดับมาก รูปแบบของสารสนเทศที่ใช้ในระดับมาก ได้แก่ ภาพโปสเตอร์ และตำราวิชาการ ส่วน รูปแบบที่ต้องการในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาพโปสเตอร์ เนื้อหาที่ใช้และต้องการใน ระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพยาบาล ส่วนแหล่งสารสนเทศที่ใช้ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ โทรทัศน์ ปัญหาในการใช้สารสนเทศที่ประสบในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่มี คู่มือโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ เพื่อใช้แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต ผลการทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของความต้องการ และการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประจำสถานีอนามัย ทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา และแหล่งสารสนเทศที่ใช้และต้องการ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน

สรชัย กมลลิ้มสกุล (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้สารสนเทศจากสำนักข่าวและ อินเทอร์เน็ตเพื่อการผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ เพื่อศึกษาแหล่งสารสนเทศจากสำนักข่าวและ อินเทอร์เน็ตที่ใช้ใน การผลิตรายการโทรทัศน์ กระบวนการ คัดเลือกและรูปแบบการใช้แหล่ง สารสนเทศจากสำนักข่าวและอินเทอร์เน็ตเพื่อการ ผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ และเพื่อ ค้นหาปัจจัยที่ ส่งผลต่อการใช้แหล่งสารสนเทศจากสำนักข่าวและอินเทอร์เน็ต เพื่อการผลิตรายการโทรทัศน์ วิธี การศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์ภาคสนามใน สถานีโทรทัศน์ 4 สถานี ได้แก่ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์สีช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

สถานีโทรทัศน์ไอทีวี และสถานีโทรทัศน์ยูบีซี 8 (เนชั่น แชนแนล) จากฝ่ายข่าว 4 ฝ่าย ได้แก่ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวเศรษฐกิจ และข่าวสังคม ผลการวิจัยพบว่า นักข่าวใช้แหล่งสารสนเทศ 5 ประเภทในการผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ ได้แก่ 1) สำนักข่าวในประเทศ 2) สำนักข่าวต่างประเทศ 3) สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม 4) แหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต และ 5) แหล่งสารสนเทศเฉพาะด้าน สารสนเทศจากสำนักข่าวในประเทศ สำนักข่าวต่างประเทศ สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม และแหล่งสารสนเทศเฉพาะด้านถูกนำมาใช้ 2 รูปแบบ คือ เพื่อนำเนื้อหาและภาพเพื่อออกอากาศ และเพื่อประกอบการเขียนข่าวหรือปฏิบัติงานข่าว ส่วนสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตมีการนำไปใช้ 5 รูปแบบ คือ ใช้เนื้อหาและภาพเพื่อออกอากาศ เพื่อหาประเด็นข่าว ใช้หาประวัติแหล่งข่าวและหน่วยงานเพื่อไปสัมภาษณ์ เพื่อประกอบการเขียนข่าวหรือปฏิบัติงานข่าว และใช้เป็นช่องทางในการเข้าถึงบทข่าว ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบอกรับสารสนเทศจากสำนักข่าวและอินเทอร์เน็ต มี ๒ ปัจจัย คือปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยเฉพาะองค์กร, นโยบายสถานี, เทคโนโลยี และเหตุผลด้านธุรกิจ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านแหล่งข่าว เทคโนโลยี และสถานการณ์ข่าว ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สารสนเทศจากสำนักข่าวและอินเทอร์เน็ตเพื่อการผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ แบ่งออกเป็น ๒ ปัจจัย คือปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายสถานี และนโยบายฝ่ายข่าว, ภูมิหลังของนักข่าว และปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านแหล่งข่าว, เทคโนโลยี, สถานการณ์ข่าว และสถานีโทรทัศน์คู่แข่ง นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่า แม้สถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีต่างมีศักยภาพในการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับแหล่งข่าวทั่วโลก แต่กระบวนการผลิตข่าวยังคงใช้แหล่งสารสนเทศจากสำนักข่าวตะวันตกกระแสหลัก เป็นพื้น ดังนั้น หากมีการใช้อินเทอร์เน็ตในการหาข่าวจากแหล่งสารสนเทศอื่นๆ มากขึ้น ฝ่ายข่าวโทรทัศน์จะสามารถลดการพึ่งพาแหล่งข่าวตะวันตกได้ในอนาคต และยังทำให้ผู้รับสารได้รับข่าวสารที่มีมุมมองหลากหลาย ไม่ถูกครอบงำทางความคิดจากแหล่งสารสนเทศแหล่งใดแหล่งหนึ่งดังเช่นปัจจุบัน

อัฐภา เหมะจันทร์ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับยาของผู้ป่วยโรค เบาหวาน ที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรีและเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับยาของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ที่มีความแตกต่างกันตามระดับการศึกษา ระดับรายได้และระยะเวลาที่เป็นโรคผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จำนวน 345 คน โดยการสุ่มแบบโควตา เครื่องมือ คือแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับยารวมทั้งแหล่งสารสนเทศเกี่ยวกับยา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า ผู้ป่วยที่มีระดับการศึกษาและระดับรายได้แตกต่างกัน มีระดับการได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับยาและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่พบว่าผู้ป่วยที่มีระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวานแตกต่างกัน มีระดับการได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับยาและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้เมื่อควบคุมอิทธิพลของระดับการศึกษา พบว่าผู้ป่วยที่มีระดับรายได้แตกต่างกันมีระดับ

การได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับยาจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ แตกต่างกัน โดยเฉพาะจากบุคลากรทาง การแพทย์และเอกสารวิชาการ

เอกอนงค์ ดวงจักร์ (2549: บทคัดย่อ) เกณฑ์ในการเลือกแหล่งสารสนเทศ วิธีการสืบค้น ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับจาก การแสวงหา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์จำนวน 381 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือใน การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อประกอบการ เรียน จากหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ เลือกแหล่งสารสนเทศโดยใช้เกณฑ์แหล่งที่ใกล้ตัวและเข้าถึง ได้ง่าย และใช้วิธีสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต นักศึกษาส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศ 5 ประเภทคือ หนังสือ/ตำรา เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ ฐานข้อมูลออนไลน์ และวารสาร และใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรสารสนเทศ 4 ประเภทในระดับมากคือ หนังสือ/ตำรา เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ และ ฐานข้อมูลออนไลน์ โดยใช้ประโยชน์จากวารสารในระดับปานกลาง นักศึกษาส่วนใหญ่แสวงหา สารสนเทศที่มีเนื้อหา 5 สาขา คือ เคมี คอมพิวเตอร์ นันทนาการและการพักผ่อน ภูมิศาสตร์/ การท่องเที่ยว และภาษา/ภาษาศาสตร์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศ 5 สาขาในระดับ มากคือ แพทยศาสตร์/เภสัชศาสตร์ ภาษา/ภาษาศาสตร์ เทคโนโลยีเคมี/เทคโนโลยีอาหาร/ เทคโนโลยี ชีวภาพ สารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ และเคมีนักศึกษาประสบปัญหาใน การแสวงหาสารสนเทศในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้านคือ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาด้าน แหล่งสารสนเทศ ปัญหาด้านวิธีการสืบค้น และปัญหาด้านอื่นๆ

ปรารธนา จันทรเสนา (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมและปัญหาที่พบในการแสวงหา สารสนเทศของกุมารแพทย์ที่ใช้กระบวนการเวชศาสตร์เชิงประจักษ์ในโรงพยาบาลขอนแก่น เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ใช้เก็บข้อมูลจากกุมารแพทย์ที่ ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลขอนแก่น จำนวน 15 คน โดยผลการวิจัยพบว่า กุมารแพทย์ทุกคน (ร้อยละ 100) แสวงหาสารสนเทศเมื่อไม่แน่ใจในวิธีการรักษาโรคที่กำลังรักษาอยู่หรือ เมื่อโรคที่ต้อง รักษาในในวงการแพทย์ยังไม่มีผลสรุปการรักษาที่แน่ชัด รวมทั้งเพื่อประกอบ การสอน และเมื่อ ต้องการติดตามวิทยาการใหม่ๆ นอกจากนั้นยังกำหนดประเด็นปัญหาเพื่อผลิตผลงานทางวิชาการ (ร้อยละ 26.7) และปรับปรุงวิธีการรักษา (ร้อยละ 20) อีกด้วย โดยใช้ชื่อโรคและลักษณะอาการของ ผู้ป่วยเป็นประเด็นปัญหาในการสืบค้นข้อมูล (ร้อยละ 73.4) กุมารแพทย์ทุกคน (ร้อยละ 100) สืบค้น ข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้สถานที่ในการสืบค้น คือ ห้องพักแพทย์ แหล่งสารสนเทศที่นิยมมากที่สุด คือ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และเอกสารอ้างอิง โดยกุมารแพทย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60) สามารถ แสวงหาสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการในระดับปานกลาง กุมารแพทย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.4) ใช้หลักการ Clinical appraisal ในการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของงานวิจัย และเมื่อนำสารสนเทศ ไปใช้กับผู้ป่วยแล้ว หากอาการของผู้ป่วยยังไม่ดีขึ้น กุมารแพทย์จะทำการแสวงหาสารสนเทศซ้ำอีก

ครั้งไปเรื่อย ๆ โดยประเมินผลจากอาการของผู้ป่วยและความพึงพอใจของญาติผู้ป่วย ส่วนปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ คือ ไม่มีเวลาและมีการะงานมากเกินไป (ร้อยละ 73.4 และ ร้อยละ 66.7 ตามลำดับ) พร้อมทั้งยังขาดทักษะในการสืบค้นสารสนเทศ (ร้อยละ 53.4) ส่วนปัญหาด้านหน่วยงานและบุคลากรพบว่า คอมพิวเตอร์ในห้องพักรักษาตัวที่กุมารแพทย์มักใช้เป็นสถานที่ในการสืบค้นนั้นยังไม่เพียงพอ (ร้อยละ 100) และสถานที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกในการเข้าไปใช้ (ร้อยละ 53.4)

จากการศึกษาวิทยานิพนธ์ในประเทศ มีการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์โดยศึกษาสภาพและแนวโน้มของวิทยานิพนธ์ในภาพรวมของสาขาวิชาหลายสาขาวิชาที่มีการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สำหรับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เนื้อหาเฉพาะเรื่องมีผู้ทำวิจัยอยู่ไม่มากนักสำหรับวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ให้ความสำคัญกับการศึกษามาเป็นเวลานานต่อเนื่องในบริบทที่แตกต่างกันในหลายสาขาวิชา เรื่องที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสารสนเทศ ได้แก่ ความต้องการ การแสวงหา การค้นหา การใช้สารสนเทศ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศที่มีมากกว่า 1 ด้าน เช่น การแสวงหาและการใช้สารสนเทศ ความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศ เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นพัฒนาการของการวิจัยในเรื่องนี้เป็นไปตามกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อม สำหรับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศโดยรวมยังไม่ปรากฏในงานวิจัยในประเทศ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากร
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมผลการวิเคราะห์
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2513-2553 จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ หรือมหาวิทยาลัย รัฐ ยกเว้นมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 787 ชื่อเรื่อง รวบรวมได้จาก 21 สถาบัน ดังนี้

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	186	ชื่อเรื่อง
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	37	ชื่อเรื่อง
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	40	ชื่อเรื่อง
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	21	ชื่อเรื่อง
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	21	ชื่อเรื่อง
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	1	ชื่อเรื่อง
7. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	99	ชื่อเรื่อง
8. มหาวิทยาลัยนเรศวร	8	ชื่อเรื่อง
9. มหาวิทยาลัยบูรพา	19	ชื่อเรื่อง
10. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	35	ชื่อเรื่อง
11. มหาวิทยาลัยมหิดล	58	ชื่อเรื่อง
12. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	8	ชื่อเรื่อง
13. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	96	ชื่อเรื่อง
14. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	2	ชื่อเรื่อง
15. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	74	ชื่อเรื่อง
16. มหาวิทยาลัยศิลปากร	18	ชื่อเรื่อง
17. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	17	ชื่อเรื่อง
18. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	37	ชื่อเรื่อง
19. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	2	ชื่อเรื่อง

20. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 5 ชื่อเรื่อง
 21. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 3 ชื่อเรื่อง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ใช้บันทึกลักษณะและผล
 การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์แต่ละชื่อเรื่อง มีลักษณะเป็นแบบเติมคำและเลือกตอบ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ชื่อวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้วิจัย ปีที่สำเร็จ
 การศึกษา สาขาวิชา สถาบันที่ผลิตวิทยานิพนธ์

ตอนที่ 2 ขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ได้แก่

1) ความต้องการสารสนเทศ 2) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ 3) พฤติกรรมการค้นหา
 สารสนเทศ 4) การใช้สารสนเทศ 5) อื่นๆ (ขอบเขตเนื้อหามากกว่า 1 ด้าน)

ตอนที่ 3 ประเด็นที่ศึกษาวิเคราะห์ประกอบด้วย ประชากร ประเภทของการวิจัย
 ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ พฤติกรรม
 สารสนเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ และจำแนกขอบเขตเนื้อหา
 ของการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์จากกรอบ
 แนวคิดของเดวาดาสัน (Devadason. 1996) วิลสัน (Wilson. 1981) ลาร์จ (Large. 1999) และ
 ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530)

2. นำผลที่ได้จากการศึกษามาจำแนกขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ
 โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากการศึกษามาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการวิจัยในครั้งนี้ ดังหัวข้อต่อไปนี้

2.1 ความต้องการสารสนเทศ ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับ

2.1.1 การศึกษาผู้ใช้ ศึกษาความต้องการสารสนเทศของบุคคลตามบทบาท
 หน้าที่การทำงาน

2.1.2 การศึกษาสภาพแวดล้อมของผู้ใช้ ความต้องการสารสนเทศของบุคคล
 และการทำงาน ความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ที่มีความสัมพันธ์กับกับสภาพแวดล้อม
 สถานการณ์ และความต้องการสารสนเทศตามประสงค์ของผู้ใช้

2.1.3 ความต้องการใช้สารสนเทศ ประเภทของสารสนเทศหรือลักษณะของ
 สารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ ขอบเขตของสารสนเทศ ระยะเวลาที่เฉพาะเจาะจง ปริมาณของ
 สารสนเทศ และความสำคัญของสารสนเทศ ฯลฯ

2.2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับ

2.2.1 การแลกเปลี่ยนสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศด้วยการแลกเปลี่ยน
 สารสนเทศกับบุคคลอื่น ความสำเร็จหรือความล้มเหลวหรืออุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศ

2.2.2 แหล่งสารสนเทศจากระบบ แหล่งสารสนเทศของผู้ใช้

2.2.3 แหล่งสารสนเทศอื่นๆ

2.3 การค้นหาสารสนเทศ มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับ

2.3.1 ผู้สืบค้น การแสวงหาโดยการค้นหาสารสนเทศด้วยตนเอง หรือผู้อื่นทำการค้นให้

2.3.2 กระบวนการสืบค้น การเลือกแหล่งสารสนเทศ การตัดสินใจกำหนดกระบวนการสืบค้น เทคนิคของการค้น ของบุคคล

2.3.3 สถานีรองรับระบบสืบค้น แหล่งจัดเก็บสารสนเทศหน่วยงาน อุปกรณ์ต่อพ่วงที่จำเป็นต่อการค้น โปรแกรมรองรับกับการทำงานในลักษณะต่างๆ การพัฒนาโปรแกรมที่บูรณาการกับระบบสืบค้นต่างๆ

2.3.4 ระบบเชื่อมโยงกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กร การเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต จำเป็นต้องพิจารณาถึงมาตรฐานโพรโทคอล (Protocol)

2.3.5 โปรแกรมค้นหา ทางเลือกของการสืบค้น การใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อค้นคืนสารสนเทศที่ต้องการ

2.3.6 แหล่งจัดเก็บสารสนเทศภายในระบบ โครงสร้างการจัดเก็บสารสนเทศฐานผลการวิเคราะห์รายการทางบรรณานุกรม หรือเอกสารเต็มรูป การจัดเก็บที่เอื้อต่อระบบภายในและในเครือข่าย

2.3.7 รายการที่ค้นหาได้ เป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้ใช้พิจารณาเลือกใช้ระบบสืบค้นผู้ใช้ตัดสินใจและทดสอบผลลัพธ์ที่ได้จากระบบสืบค้นแต่ละประเภทในการใช้งาน

2.4 การใช้สารสนเทศ มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับ

2.4.1 การใช้เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล การแก้ปัญหาประจำวัน และใช้สารสนเทศในการตัดสินใจ

2.4.2 การใช้เพื่อการเรียนรู้การศึกษา การใช้สารสนเทศของบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับ ตลอดจนบุคคลผู้สนใจศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2.4.3 การใช้เพื่อการประกอบอาชีพ การใช้สารสนเทศตามลักษณะอาชีพ การใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กร เพื่อสร้างผลผลิตและบริการ เพื่อสร้างผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มหรือองค์กร

2.4.4 การใช้เพื่อการพัฒนาสังคมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการดำเนินงานของรัฐ เป็นต้น

2.4.5 การใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น เพื่อถ่ายทอดสารสนเทศไปยังผู้อื่น ใช้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แลกเปลี่ยนทางวิชาชีพอื่นๆ แลกเปลี่ยนเงินตรา การค้าพาณิชย์ เป็นต้น

3. หลังจากสร้างแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยทดลองเก็บผลการวิเคราะห์และบันทึกแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความชัดเจนในข้อคำถามและแก้ไขปรับปรุง

4. นำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ปรับปรุงแล้วให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องตรงตามเนื้อหา ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษา ความเป็นปรนัย

5. นำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ผ่านการตรวจความถูกต้องมาปรับปรุงแก้ไขตามประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำ ดังนี้

5.1 ปีการศึกษาที่จบ จัดแบ่งช่วงปีการศึกษาที่จบของวิทยานิพนธ์ ระหว่าง พ.ศ.2513-2553 แบ่งออกเป็น 4 ช่วงทศวรรษ ได้แก่ ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2513-2522 ช่วงที่ 2 พ.ศ.2523-2532 ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2533-2542 และช่วงที่ 4 2543-2553

5.2 สาขาวิชา จัดกลุ่มสาขาวิชาตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดไว้ 9 กลุ่มสาขาวิชาดังนี้

กลุ่มที่ 1 วิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ เกษตรศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาศาสตร์การกีฬา พลศึกษา สุขศึกษา และพยาบาลศาสตร์
 กลุ่มที่ 2 วิทยาศาสตร์กายภาพและชีวภาพ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ
 กลุ่มที่ 3 วิศวกรรมศาสตร์
 กลุ่มที่ 4 สถาปัตยกรรมศาสตร์
 กลุ่มที่ 5 เกษตรศาสตร์ ได้แก่ เกษตรศาสตร์ อุตสาหกรรมเกษตร เทคโนโลยีการเกษตร

กลุ่มที่ 6 บริหาร พาณิชยศาสตร์ ได้แก่ การบัญชี พาณิชยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ การท่องเที่ยวและโรงแรม

กลุ่มที่ 7 ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

กลุ่มที่ 8 ศิลปกรรมศาสตร์ ได้แก่ ดุริยางคศิลป์

กลุ่มที่ 9 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมวิทยา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 5.3 ประชากร ผู้วิจัยสร้างแบบวิเคราะห์ตามที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ ประชากรในประเด็นที่ศึกษาเป็นบุคคลในหลายสาขาอาชีพ จึงได้จัดกลุ่มอาชีพ เพื่อให้ครอบคลุมด้านประชากรและสะดวกในการบันทึกข้อมูลแต่ยังคงช่องอื่นๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงจำแนกประชากรตามกลุ่มอาชีพตามแนวคิดของ สุกวงค์ จันทวานิช. (2540) เกี่ยวกับอาชีพในสังคมไทย จำแนกได้เป็น 9 กลุ่มอาชีพ ดังนี้

5.3.1 วิชาการ วิชาชีพ

5.3.2 ผู้บริหารระดับต่างๆ

5.3.3 ผู้ปฏิบัติงาน

5.3.4 ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า

5.3.5 ผู้ประกอบอาชีพบริการ

5.3.6 เกษตรกร

5.3.7 ผู้ผลิตพนักงานและคนงาน

5.3.8 ทหาร-ตำรวจ

5.3.9 กลุ่มอื่นๆ เช่น ประชาชน นักเรียน/นักศึกษา

5.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ได้ยกเลิกชื่อประเภทของสถิติ เช่น การแจกแจงความถี่ การวัดแนวโน้มสู่ศูนย์กลาง การวัดการกระจาย สถิติอิงพารามิเตอร์ สถิติไม่อิงพารามิเตอร์

6. ทดสอบความเที่ยงของแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุง การทดสอบความเที่ยงของแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกวิทยานิพนธ์ที่มีความแตกต่างในด้านขอบเขตเนื้อหา ประเด็นในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ด้านประชากรที่มีอาชีพแตกต่างกัน และสถาบันที่ผลิตงานวิจัย จำนวน 5 ชื่อเรื่อง และขอความร่วมมือจากผู้ทดสอบ ซึ่งมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับผู้วิจัยจำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. นางดวงแก้ว เงินพูลทรัพย์ อาจารย์ ภาควิชาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. นางปัทมพร โพนใส บรรณารักษ์ แผนกบริการสารสนเทศ
ศูนย์สนเทศและหอสมุด
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
3. นางรุ่งนภา พันงาม หัวหน้าแผนกบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง
ศูนย์สนเทศและหอสมุด
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จากนั้นผู้วิจัยได้อธิบายให้ผู้ทดสอบเข้าใจถึงขั้นตอนการบันทึกผลการวิเคราะห์ในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ จากนั้นจึงให้ผู้ทดสอบความเที่ยงของแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ อ่านวิทยานิพนธ์จากเอกสารฉบับเต็มรูปที่ได้ทำการดาวน์โหลดจากฐานผลการวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือก จากนั้นบันทึกผลการวิเคราะห์ลงในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์

หลังจากที่ทดสอบความเที่ยงของแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์แต่ละคนบันทึกผลการวิเคราะห์ทั้ง 5 ชื่อเรื่อง ผู้วิจัยจึงรวบรวมแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทั้งหมดนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดจำนวนข้อที่ผู้ทดสอบความเที่ยงของแบบวิเคราะห์ บันทึกผลการวิเคราะห์ลงในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทั้งหมด ต้องมีความสอดคล้องกับผู้วิจัยที่ได้ทำการบันทึกผลการวิเคราะห์ไว้แล้วนั้น คิดเป็นร้อยละ 80 จึงจะถือว่าแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์หรือเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้มีความเที่ยง

การวิเคราะห์ผลการทดสอบเพื่อหาความเที่ยงของการบันทึกผลการวิเคราะห์จากแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของผู้ทดสอบทั้ง 3 คน ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 2 ผลการทดสอบความเที่ยงของแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์

ส่วนของแบบวิเคราะห์	จำนวนข้อของผู้ทดสอบการบันทึกผลการข้อมูล			
	สอดคล้องกับผู้วิจัย		ไม่สอดคล้องกับผู้วิจัย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตอนที่ 2 ขอบเขตเนื้อหา (24)	92	36.80	2	0.80
ตอนที่ 3 ประเด็นที่ศึกษาวิเคราะห์				
1. ประชากร (9)	36	14.40	-	-
2. ประเภทของการวิจัย (6)	24	9.60	-	-
3. ทฤษฎี	4	1.60	-	-
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (6)	24	9.60	-	-
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย (17)	68	27.20	-	-
รวม	248	99.20	2	0.80

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ทั้งหมด 250 ข้อ มีจำนวนข้อที่ผู้ทดสอบบันทึกสอดคล้องกับผู้วิจัย จำนวน 248 ข้อ (ร้อยละ 99.20) และจำนวนข้อที่ผู้วิจัยบันทึกไม่สอดคล้องกับผู้วิจัย จำนวน 2 ข้อ (ร้อยละ 0.80) เมื่อพิจารณาแต่ละตอนพบว่า ตอนที่ 2 ขอบเขตเนื้อหา มีจำนวนข้อที่ผู้ทดสอบบันทึกสอดคล้องกับผู้วิจัย จำนวน 92 ข้อ (ร้อยละ 36.80) และจำนวนข้อที่บันทึกไม่สอดคล้องกับผู้วิจัย มีจำนวน 2 ข้อ (ร้อยละ 0.80) ตอนที่ 3 ประเด็นที่ศึกษาวิเคราะห์ มีทั้งหมด 5 ประเด็น ผลปรากฏว่า ประเด็นที่ 1 ประเภทประชากร สอดคล้องกับผู้วิจัย จำนวน 36 ข้อ (ร้อยละ 14.40) ประเด็นที่ 2 ประเภทของการวิจัย บันทึกสอดคล้องกับผู้วิจัย จำนวน 24 ข้อ (ร้อยละ 9.60) ประเด็นที่ 3 ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยบันทึก สอดคล้องกับผู้วิจัย จำนวน 4 ข้อ (ร้อยละ 1.60) ประเด็นที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย บันทึก สอดคล้องกับผู้วิจัย จำนวน 24 ข้อ (ร้อยละ 9.60) และประเด็นที่ 5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย บันทึก สอดคล้องกับผู้วิจัย จำนวน 68 ข้อ (ร้อยละ 27.20)

เมื่อนำผลการทดสอบความเที่ยงของแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ครั้งนี้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ ผู้ทดสอบต้องบันทึกผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับผู้วิจัยคิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไปนั้น พบว่า จำนวนข้อที่ ผู้ทดสอบความเที่ยงของแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ บันทึกผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับผู้วิจัย คิดเป็นร้อยละ 99.20 ถือว่าแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ มีความเที่ยงอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปจัดกระทำกับข้อมูลได้

7. นำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ผ่านการทดสอบความเที่ยง นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับวิทยานิพนธ์ 787 ชื่อเรื่อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2513-2553 จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ 24 สถาบัน โดยการสืบค้นวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์หรือฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัย ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มในรูปอิเล็กทรอนิกส์ เครือข่ายความร่วมมือพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย และฐานข้อมูลงานวิจัย ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ด้วยการกำหนดคำค้น ได้แก่ คำสำคัญ และคำศัพท์ควบคุม
2. ผู้วิจัยรวบรวมวิทยานิพนธ์ฉบับสำเนาจากรายชื่อที่ผู้วิจัยทำการรวบรวมไว้ ใช้ระยะเวลาตั้งแต่ กันยายน 2554 – กุมภาพันธ์ 2555 ดังนี้
 - 2.1 ดาวน์โหลดแฟ้มข้อมูลวิทยานิพนธ์จากฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม ที่เผยแพร่วิทยานิพนธ์จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยแต่ละสถาบัน และจากฐานข้อมูลบริการสืบค้นเอกสารฉบับเต็ม ของโครงการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยไทย (ThaiLIS)
 - 2.2 ขอใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ภายในเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สำหรับวิทยานิพนธ์ที่ไม่มีเอกสารเต็มรูปแบบเผยแพร่สาธารณะ
 - 2.3 ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์วิทยานิพนธ์จากตัวเล่มในห้องสมุดมหาวิทยาลัยแต่ละสถาบันในเขตกรุงเทพและปริมณฑล
3. ผู้วิจัยวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ได้จากการรวบรวมในข้อ 2 ที่ละชื่อเรื่อง จากนั้นนำผลที่วิเคราะห์ได้บันทึกลงแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ โดยใช้แบบวิเคราะห์ 1 ชุด ต่อ วิทยานิพนธ์ 1 ชื่อเรื่อง
4. ตรวจสอบการบันทึกแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์แต่ละชื่อเรื่อง หากมีส่วนใดบกพร่อง ไม่ครบถ้วนชัดเจน ดำเนินการปรับปรุง บันทึกเพิ่มเติม

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมผลการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ได้จากแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ 787 ชื่อเรื่อง

1. รวบรวมแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ ประชากร ขอบเขตเนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ประเภทของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัย
2. สร้างตารางเพื่อกรอกผลการวิเคราะห์จากแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ จำแนกตามคุณลักษณะของวิทยานิพนธ์ ได้แก่ สถาบันการศึกษา สาขาวิชา ปีการศึกษาที่จบ และจำแนกตามตัวแปร ได้แก่ ประชากร ขอบเขตเนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ประเภทของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3. วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านต่างๆ ด้วยโปรแกรมคำนวณสำเร็จ โดยใช้สถิติบรรยาย ซึ่งเป็นสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ซึ่งให้เห็นถึงลักษณะของวิทยานิพนธ์ด้านต่างๆ ของกลุ่ม ตัวอย่าง นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามประเด็นการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและการบรรยาย ตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของวิทยานิพนธ์
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย
 - 3.1 วิทยานิพนธ์ จำแนกตามขอบเขตเนื้อหา
 - 3.2 วิทยานิพนธ์ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาและขอบเขตเนื้อหา
4. ประเภทที่ใช้ในการวิจัย
5. ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย
6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเบื้องต้นของวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามสถาบันและปีที่สำเร็จการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา				รวม
	2513-2522	2523-2532	2533-2542	2543-2553	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1 (0.13)	18 (2.29)	70 (8.89)	97 (12.33)	186 (23.63)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	-	2 (0.25)	9 (1.14)	26 (3.30)	37 (4.70)

ตาราง 3 (ต่อ)

สถาบันอุดมศึกษา	ปีสำเร็จการศึกษา				รวม
	2513-2522	2523-2532	2533-2542	2543-2553	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	-	-	13	27	40
	-	-	(1.65)	(3.43)	(5.08)
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	-	-	8	13	21
	-	-	(1.02)	(1.65)	(2.67)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	-	-	-	21	21
	-	-	-	(2.67)	(2.67)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	1	1
	-	-	-	(0.13)	(0.13)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	-	3	39	57	99
	-	(0.38)	(4.96)	(7.24)	(12.58)
มหาวิทยาลัยนเรศวร	-	-	-	8	8
	-	-	-	(1.02)	(1.02)
มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	6	13	19
	-	-	(0.76)	(1.65)	(2.41)
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	-	1	21	13	35
	-	(0.13)	(2.67)	(1.65)	(4.45)
มหาวิทยาลัยมหิดล	-	12	34	12	58
	-	(1.52)	(4.32)	(1.52)	(7.37)
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	-	-	4	4	8
	-	-	(0.51)	(0.51)	(1.02)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	19	77	96
	-	-	(2.41)	(9.78)	(12.20)
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	-	-	-	2	2
	-	-	-	(0.25)	(0.25)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	11	40	21	74
	(0.25)	(1.40)	(5.08)	(2.67)	(9.40)
มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	1	-	17	18
	-	(0.13)	-	(2.16)	(2.29)
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	-	-	3	14	17
	-	-	(0.38)	(1.78)	(2.16)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	-	-	3	34	37
	-	-	(0.38)	(4.32)	(4.70)

ตาราง 3 (ต่อ)

สถาบันอุดมศึกษา	ปีสำเร็จการศึกษา				รวม
	2513-2522	2523-2532	2533-2542	2543-2553	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	2	2
	-	-	-	(0.25)	(0.25)
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	-	-	-	5	5
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	-	-	-	(0.64)	(0.64)
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	1	-	-	3
	-	(0.13)	(0.25)	-	(0.38)
รวม	3	49	271	464	787
	(0.38)	(6.23)	(34.43)	(58.96)	(100)

จากตาราง 3 วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ พบว่า จากวิทยานิพนธ์ทั้งหมด 787 ชื่อเรื่อง สถาบันอุดมศึกษาที่มีการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากที่สุดได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 186 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.63) รองลงมาได้แก่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 99 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.58) และมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 96 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.20)

ส่วนช่วงปีสำเร็จการศึกษาที่มีการจัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากที่สุดได้แก่ ช่วงปี 2543-2553 จำนวน 464 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.96) รองลงมาได้แก่ ช่วงปี 2533-2542 จำนวน 271 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 34.43) ช่วงปี 2523-2532 จำนวน 49 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.32) ตามลำดับ

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร	จำนวน*	ร้อยละ
วิชาการวิชาชีพ	156	18.59
ผู้บริหารระดับต่าง ๆ	43	5.13
ผู้ปฏิบัติงาน	88	10.49
ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการค้า	13	1.55
ผู้ประกอบการบริการ	4	0.48

ตาราง 4 (ต่อ)

ประชากร	จำนวน*	ร้อยละ
เกษตรกร	25	2.98
ผู้ผลิต พนักงาน และคนงาน	5	0.60
ทหาร – ตำรวจ	6	0.72
อื่นๆ (นักเรียน/นักศึกษา, ประชาชน)	196	23.36
	303	36.11
รวม	839	100

* การศึกษาวิเคราะห์ประเด็นประชากรที่ใช้ในการวิจัย สามารถบันทึกข้อมูลได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 4 วิชานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามประชากร พบว่า จากวิชานิพนธ์ทั้งหมด 787 ชื่อเรื่อง ประชากรที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ประชาชน (ร้อยละ 36.11) รองลงมา ได้แก่ นักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 23.36) วิชาการวิชาชีพ (ร้อยละ 18.59) ตามลำดับ โดยมีผู้ประกอบการบริการน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.48)

3. ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย ปรากฏผลดังตาราง 5-6

ตาราง 5 วิชานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามขอบเขตเนื้อหาและปีที่สำเร็จการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา	ปีที่สำเร็จการศึกษา				รวม
	2513-2522	2523-2532	2533-2542	2543-2553	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ความต้องการสารสนเทศ					
การศึกษาผู้ใช้	1 (0.13)	1 (0.13)	1 (0.13)	3 (0.38)	6 (0.76)
สภาพแวดล้อมของผู้ใช้	-	-	2 (0.25)	2 (0.25)	4 (0.51)
ความต้องการใช้สารสนเทศ	1 0.13	9 (1.14)	34 (4.32)	31 (3.94)	75 (9.53)
รวม	2 0.25	10 (1.27)	37 (4.70)	36 (4.57)	85 (10.80)

ตาราง 5 (ต่อ)

ขอบเขตเนื้อหา	ปีสำเร็จการศึกษา				รวม
	2513-2522	2523-2532	2533-2542	2543-2553	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
2. การแสวงหาสารสนเทศ					
การแลกเปลี่ยนสารสนเทศ	-	-	1	4	5
	-	-	(0.13)	(0.51)	(0.64)
การแสวงหาจากระบบ	-	1	1	2	4
	-	(0.13)	(0.13)	(0.25)	(0.51)
การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่นๆ	-	5	20	65	90
	-	(0.64)	(2.54)	(8.26)	(11.44)
รวม	-	6	22	71	99
	-	(0.76)	(2.80)	(9.02)	(12.58)
3. การค้นหาสารสนเทศ					
ผู้สืบค้น	-	-	1	-	1
	-	-	(0.13)	-	(0.13)
กระบวนการสืบค้น	-	-	1	3	4
	-	-	(0.13)	(0.38)	(0.51)
สถานี่งานรองรับระบบการสืบค้น	-	-	-	-	-
ระบบเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์	-	-	2	7	9
	-	-	(0.25)	(0.89)	(1.14)
โปรแกรมค้นหา	-	-	1	4	5
	-	-	(0.13)	(0.51)	(0.64)
แหล่งจัดเก็บสารสนเทศภายในระบบ	-	-	3	3	6
	-	-	(0.38)	(0.38)	(0.76)
รายการที่ค้นคืนได้	-	-	5	3	8
	-	-	(0.64)	(0.38)	(1.02)
รวม	-	-	13	20	33
	-	-	(1.65)	(2.54)	(4.19)
4. การใช้สารสนเทศ					
สนองความต้องการส่วนบุคคล	-	5	16	40	61
	-	(0.64)	(2.03)	(5.08)	(7.75)
การเรียนรู้การศึกษา	1	3	16	48	68
	(0.13)	(0.38)	(2.03)	(6.10)	(8.64)
การประกอบอาชีพ	-	4	23	41	68
	-	(0.51)	(2.92)	(5.21)	(8.64)
การพัฒนาสังคม	-	-	1	2	3
	-	-	(0.13)	(0.25)	(0.38)
วัตถุประสงค์อื่น (เช่นการถ่ายทอด	-	11	29	40	80
การเผยแพร่สารสนเทศ)	-	(1.40)	(3.68)	(5.08)	(10.17)
รวม	1	23	85	171	280
	(0.13)	(2.92)	(10.80)	(21.73)	(35.58)

ตาราง 5 (ต่อ)

ขอบเขตเนื้อหา	ปีที่สำเร็จการศึกษา				รวม
	2513-2522	2523-2532	2533-2542	2543-2553	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
5. อื่น ๆ (ขอบเขตเนื้อหามากกว่า 1 ด้าน)					
ความต้องการและการแสวงหา	-	-	18	20	38
สารสนเทศ	-	-	(2.29)	(2.54)	(4.83)
ความต้องการและการใช้สารสนเทศ	-	8	63	84	155
	-	(1.02)	(8.01)	(10.67)	(19.70)
ความต้องการ และการค้นหาสารสนเทศ	-	-	-	2	2
	-	-	-	(0.25)	(0.25)
การค้นหาและการใช้สารสนเทศ	-	2	-	7	9
	-	(0.25)	-	(0.25)	(1.14)
การค้นหาและการแสวงหาสารสนเทศ	-	-	2	2	4
	-	-	(0.25)	(0.25)	(0.51)
การแสวงหา และการใช้สารสนเทศ	-	-	30	51	81
	-	-	(3.81)	(6.48)	(10.29)
ความต้องการ การแสวงหา และการใช้	-	-	1	-	1
สารสนเทศ	-	-	(0.13)	-	(0.13)
รวม	-	10	114	166	290
	-	(1.27)	(14.49)	(20.46)	(36.85)
รวมทั้งหมด	3	49	271	464	787
	(0.38)	(6.23)	(34.43)	(58.96)	(100)

จากตาราง 5 วิชานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามขอบเขตเนื้อหา พบว่า จากวิชานิพนธ์ทั้งหมด 787 ชื่อเรื่อง มีการจัดทำวิชานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศที่มี ขอบเขตเนื้อหามากกว่า 1 ด้าน จำนวน 290 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.85) รองลงมา ได้แก่ ขอบเขต เนื้อหาด้านการใช้สารสนเทศ จำนวน 280 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.58) และ การแสวงหาสารสนเทศ จำนวน 99 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.58) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาขอบเขตเนื้อหาย่อย พบว่า วิชานิพนธ์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมี มากที่สุด ได้แก่ ความต้องการและการใช้สารสนเทศ จำนวน 155 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.70) รองลงมา ได้แก่ การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่น จำนวน 90 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.14) การแสวงหาและ การใช้สารสนเทศ จำนวน 81 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.29) ตามลำดับ

ตาราง 6 วิชานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาและขอบเขตเนื้อหา

กลุ่มสาขาวิชา	ขอบเขตเนื้อหา					รวม จำนวน (ร้อยละ)
	ความต้องการ สารสนเทศ	การแสวงหา สารสนเทศ	การค้นหา สารสนเทศ	การใช้ สารสนเทศ	มากกว่า 1 ด้าน)	
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	14 (1.78)	3 (0.38)	-	56 (7.12)	13 (1.65)	86 (10.93)
วิทยาศาสตร์กายภาพและ ชีวภาพ	-	2 (0.25)	1 (0.13)	7 (0.89)	3 (0.38)	13 (1.65)
วิศวกรรมศาสตร์	-	-	-	1 (0.13)	-	1 (0.13)
เกษตรศาสตร์	9 (1.14)	2 (0.25)	-	1 (0.13)	12 (1.53)	24 (3.05)
บริหาร พาณิชยศาสตร์ การบัญชี	1 (0.13)	4 (0.51)	-	6 (0.76)	5 (0.64)	16 (2.03)
ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	11 (1.40)	8 (1.02)	3 (0.38)	29 (3.68)	39 (4.96)	90 (11.44)
ศิลปกรรมศาสตร์	-	1 (0.13)	-	4 (0.51)	-	5 (0.64)
มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	50 (6.35)	79 (10.04)	29 (3.68)	176 (22.36)	218 (27.70)	552 (70.14)
รวม	85 (10.80)	99 (12.58)	33 (4.19)	280 (35.57)	290 (36.85)	787 (100)

จากตาราง 6 วิชานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามขอบเขตเนื้อหาและกลุ่มสาขาวิชา พบว่า กลุ่มสาขาวิชาที่มีการจัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากที่สุด ได้แก่ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 552 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 70.14) รองลงมาได้แก่ ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 90 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.44) และวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 86 (ร้อยละ 10.93) ตามลำดับ

4. ประเภทของการวิจัย ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามประเภทของการวิจัย

ประเภทของการวิจัย	จำนวน*	ร้อยละ
การวิจัยเชิงปริมาณ	213	23.41
การวิจัยเชิงคุณภาพ	114	12.53
การวิจัยเชิงพรรณนา	17	1.87
การวิจัยเชิงสำรวจ	387	42.53
การวิจัยเชิงทดลอง	99	10.88
อื่นๆ (การวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพผสมผสานกัน)	80	8.79
รวม	910	100

* การศึกษาวิเคราะห์ประเด็นประเภทของการวิจัย สามารถบันทึกข้อมูลได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 7 วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามประเภทการวิจัย พบว่า จากวิทยานิพนธ์ทั้งหมด 787 ชื่อเรื่อง ประเภทของการวิจัยที่มีการศึกษามากที่สุด ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจ (ร้อยละ 42.53) รองลงมา ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (ร้อยละ 23.41) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (ร้อยละ 12.53) ตามลำดับ

5. ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ปรากฏผลดังตาราง 8

ตาราง 8 แนวคิด/ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

แนวคิด/ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ	จำนวน*	ร้อยละ
กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ	59	6.70
กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์กายภาพและชีวภาพ	7	0.79
กลุ่มสาขาวิชา วิศวกรรมศาสตร์	2	0.22
กลุ่มสาขาวิชา เกษตรศาสตร์	18	2.28
กลุ่มสาขาวิชา บริหาร พาณิชยศาสตร์ การบัญชี การท่องเที่ยวและ โรงแรม และเศรษฐศาสตร์	10	1.13
กลุ่มสาขาวิชา ศิลปกรรมศาสตร์	7	0.79
กลุ่มสาขาวิชา ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	94	10.68

ตาราง 8 (ต่อ)

แนวคิด/ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ	จำนวน*	ร้อยละ
กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	683	77.61
รวม	1,033	100

* การศึกษาวิเคราะห์ประเด็นทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย สามารถบันทึกข้อมูลได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 8 พบว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศมีการนำมาใช้ในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 683 ข้อ (ร้อยละ 77.61) รองลงมาได้แก่ ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 94 ข้อ (ร้อยละ 10.68) และวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 59 ข้อ (ร้อยละ 6.70) ตามลำดับ

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 วิชานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน*	ร้อยละ
แบบทดสอบ	33	3.19
แบบสอบถาม	752	72.80
แบบสัมภาษณ์	139	13.46
แบบบันทึก	51	4.94
แบบประเมินพฤติกรรม	36	3.48
แบบสังเกต	22	2.13
รวม	1,033	100

* การศึกษาวิเคราะห์ประเด็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สามารถบันทึกข้อมูลได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 9 วิชานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ แบบสอบถาม (ร้อยละ 72.80) รองลงมา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (ร้อยละ 13.46) ตามลำดับ โดยมีแบบสังเกตน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.13)

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ปรากฏผลดังตาราง 10

ตาราง 10 วิชยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน*	ร้อยละ
สถิติบรรยายหรือพรรณนา		
ความถี่	264	9.87
ร้อยละ	710	26.54
ค่าเฉลี่ย/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	640	23.93
มัธยฐาน	6	0.22
ฐานนิยม	6	0.22
ความแปรปรวน	204	7.63
ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์	3	0.11
รวม	1,833	68.52
สถิติอ้างอิงหรือสถิติอนุมาน		
การทดสอบค่า T-test/Z-test	336	42.69
การทดสอบค่า F-test	163	20.71
การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	168	21.35
การวิเคราะห์การถดถอย	30	3.81
การทดสอบค่า Chi-square	108	13.72
ไม่ใช้ค่าสถิติ	37	1.38
รวม	805	30.09
รวมทั้งหมด	2,675	100

* การศึกษาวิเคราะห์ประเด็นสถิติที่ใช้ในการวิจัย สามารถบันทึกข้อมูลได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 10 วิชยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิจัย พบว่า สถิติบรรยายมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 68.52) ได้แก่ ค่าร้อยละ (ร้อยละ 26.54) รองลงมา ค่าเฉลี่ย/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ร้อยละ 23.93) ตามลำดับ โดยส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.11)

สถิติอ้างอิงที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบค่า T-test/Z-test (ร้อยละ 42.69) รองลงมา ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ร้อยละ 21.35) โดยการวิเคราะห์การถดถอยมีน้อยที่สุด (ร้อยละ 3.81)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศที่เผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิทยานิพนธ์หลักสูตรระดับมหาบัณฑิตเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศที่เผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ยกเว้นมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ประกอบด้วยวิทยานิพนธ์ 787 ชื่อเรื่อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เป็นแบบสรุปรายละเอียดวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ เพื่อรวบรวมข้อมูล และบันทึกลักษณะของวิทยานิพนธ์แต่ละชื่อเรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะแบบเติมคำและเลือกตอบ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับลักษณะการพิมพ์ ได้แก่ ชื่อวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้วิจัย ปีที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชา สถาบันที่ผลิตวิทยานิพนธ์

ตอนที่ 2 ขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ได้แก่ 1) ความต้องการสารสนเทศ 2) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ 3) พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ 4) การใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 3 ประเด็นที่ศึกษาวิเคราะห์ประกอบด้วย ประชากร ประเภทของการวิจัย ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อและสำเนาวิทยานิพนธ์จากตัวเล่มวิทยานิพนธ์และฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดยสืบค้นฐานข้อมูลบริการเอกสารฉบับเต็มของโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ URL: tdc.thailis.or.th หากเนื้อหาวิทยานิพนธ์เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ผู้วิจัยนำไปวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทีละชื่อเรื่อง และบันทึกลงแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์แต่ละชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์แต่ละชื่อเรื่องที่ได้จากแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ไปจัดกระทำด้วยโปรแกรมคำนวณสำเร็จ โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศที่เผยแพร่ ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของวิทยานิพนธ์ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาที่มีการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากที่สุด ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 186 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.63) รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 99 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.58) และ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 96 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.20)

ส่วนช่วงปีที่สำเร็จการศึกษาที่มีการจัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากที่สุด ได้แก่ ช่วงปี 2543-2553 จำนวน 464 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.96) รองลงมา ได้แก่ ช่วงปี 2533-2542 จำนวน 271 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 34.43) และช่วงปี 2523-2532 จำนวน 49 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.23) ตามลำดับ

2. วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามขอบเขตเนื้อหา

วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกขอบเขตเนื้อหา พบว่า มีการจัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศที่มีเนื้อหามากกว่า 1 ด้านมากที่สุด จำนวน 290 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.85) รองลงมา ได้แก่ ขอบเขตเนื้อหาด้านการใช้สารสนเทศ จำนวน 280 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.58) และการแสวงหาสารสนเทศ จำนวน 99 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.58) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า กลุ่มสาขาวิชาที่มีการจัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากที่สุด ได้แก่ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 552 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 70.14) รองลงมาได้แก่ ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 90 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.44) และ วิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 86 (ร้อยละ 10.93) ตามลำดับ

3. วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ จำแนกตามประเด็นที่ศึกษาวิเคราะห์

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย พบว่า ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ ประชาชน (ร้อยละ 36.11) รองลงมา ได้แก่ นักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 23.36) วิชาการวิชาชีพ (ร้อยละ 18.59) ตามลำดับ โดยมีผู้ประกอบการบริการน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.48)

3.2 ประเภทของการวิจัย พบว่า ประเภทของการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจ (ร้อยละ 42.53) รองลงมา ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (ร้อยละ 23.41) การวิจัยเชิงทดลอง (ร้อยละ 10.88) ตามลำดับ โดยมีการวิจัยเชิงพรรณนายน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.87)

3.3 ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศมีการนำมาใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 77.61) รองลงมา ได้แก่ ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ (ร้อยละ 10.68) และวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ร้อยละ 6.70)

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เมื่อจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ แบบสอบถาม (ร้อยละ 72.80) รองลงมา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (ร้อยละ 13.46) ตามลำดับ โดยมีแบบสังเกตน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.13)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิจัยพบว่า สถิติบรรยายที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด คือ ค่าร้อยละ (ร้อยละ 26.54) รองลงมา ค่าเฉลี่ย/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ร้อยละ 23.93) ตามลำดับ โดยส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.11) ส่วนสถิติอ้างอิงที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด คือ การทดสอบค่า T-test/Z-test (ร้อยละ 12.56) รองลงมา การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ร้อยละ 6.28) โดยการวิเคราะห์การถดถอยมีน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.12)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง วิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553 พบผลการวิจัยที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของวิทยานิพนธ์

1.1 สถาบันอุดมศึกษาที่มีการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากที่สุด ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันแห่งนี้เปิดสอนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ หลายสาขา ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ สื่อสารมวลชน โฆษณา นิเทศศาสตร์ พัฒนาการ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ จึงทำให้มีจำนวนนิสิตเข้าการศึกษาและสำเร็จการศึกษาจำนวนมาก

1.2 ปีการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ช่วงปีที่สำเร็จการศึกษามีการจัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากที่สุด ได้แก่ ช่วงปี 2543-2553 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมสารสนเทศเป็นแขนงวิชาที่มีการศึกษาระยะเวลากว่า 50 ปีในชื่อที่เรียกต่างกัน เช่น "การศึกษาการใช้" การศึกษา "การแสวงหาสารสนเทศและรวบรวม" หรือการศึกษา "ความต้องการสารสนเทศและการใช้งาน" (Bates. 2010: 2382) ตั้งแต่ทศวรรษที่ 20 เป็นต้นมา การศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศดำเนินไปอย่างต่อเนื่องโดยมีลักษณะเป็นองค์รวมมากขึ้น กล่าวคือ ได้บูรณาการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคมและเทคโนโลยี เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสารสนเทศ จึงทำให้หัวข้อการวิจัยที่มีความหลากหลายมากขึ้น นอกจากพฤติกรรมสารสนเทศของกลุ่มวิชาชีพต่างๆ หัวข้อยังครอบคลุมพฤติกรรมสารสนเทศในชีวิตประจำวันของประชาชน พฤติกรรมสารสนเทศของนักเรียน ความเข้าใจในเรื่องระบบค้นคืน การค้นหาเว็บ พฤติกรรมในสภาพแวดล้อมทางดิจิทัล (Vakkari. 2008) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคส (Case. 2007) ในการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ พบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศในช่วงเกือบทศวรรษที่ผ่านมา มีงานวิจัยเพิ่มขึ้นกว่า 400 รายการ โดยเพิ่มจากปี ค.ศ.2002 ถึง ค.ศ. 2007 ซึ่งมีงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากกว่า 1,100 รายการ และ วัคคาร์รี (Vakkari. 2008) วิเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับการตอบรับในการประชุมพฤติกรรมสารสนเทศประจำปี (ISIC) เปรียบเทียบระหว่างปี ค.ศ.1996 และ ค.ศ.2008 พบว่า โดยทั่วไปมีงานวิจัยพฤติกรรมสารสนเทศเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

2. เมื่อจำแนกตามประชากรที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ พบว่า ประชากรที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์มากที่สุด ได้แก่ ประชาชน ทั้งนี้พฤติกรรมสารสนเทศของบุคคลเป็นปัจจัยพื้นฐานเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตและการทำงาน เป็นภาวะที่ต้องใช้สารสนเทศเพื่อการแก้ปัญหาหรือเพื่อลดช่องว่างของปัญหา ซึ่งความต้องการสารสนเทศจะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ เป็นพฤติกรรมผู้ใช้แสวงหาค้นหาสารสนเทศ (Julien; & Michels. 2004: 547)

3. ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย เมื่อจำแนกตามขอบเขตเนื้อหาการวิจัย พบว่า วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมีขอบเขตเนื้อหามากกว่า 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความต้องการและการใช้สารสนเทศ ด้านการค้นหาและการใช้สารสนเทศ ด้านการค้นหาและการแสวงหาสารสนเทศ ด้านการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประเด็นที่ศึกษามีความเกี่ยวเนื่องกัน เช่น ขอบเขตการศึกษาผู้ใช้เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ ความพึงพอใจ การแลกเปลี่ยนสารสนเทศ ตลอดจนการถ่ายทอดสารสนเทศ (Wilson. 1981: 3-15) นอกจากนี้ อารีย์ ชื่นวัฒนา (2545) สำนวณบทความวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการศึกษาผู้ใช้ที่เผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2541-2545 พบว่า การศึกษาเหล่านี้ครอบคลุมเรื่องการใช้สารสนเทศ ความต้องการในการใช้สารสนเทศ และวิธีการแสวงหาสารสนเทศเฉพาะกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เคส (Case. 2007) ศึกษาวิจัยทางพฤติกรรมสารสนเทศ พบว่า พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและผลประโยชน์ของตน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วักการี (Vakkari. 2008) ในการสำรวจงานวิจัยที่ได้รับการตอบรับในการประชุมพฤติกรรมสารสนเทศประจำปี โดยเปรียบเทียบระหว่างปี ค.ศ.1996 และ ค.ศ. 2008 ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า หัวข้อการวิจัยที่น่าสนใจในการประชุมประจำปีมีความหลากหลาย ครอบคลุมงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสารสนเทศในชีวิตประจำวันของประชาชน

กลุ่มสาขาวิชาที่มีการจัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งนี้เพราะมีสาขาวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ ได้แก่ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ สื่อสารมวลชน นิเทศศาสตร์ ทั้งนี้การทำวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศเริ่มต้นในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แล้วจึงขยายสู่สาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทางสังคมศาสตร์ ได้แก่ พฤติกรรมสื่อสาร นิเทศศาสตร์ และการบริหารองค์กร (Wilson. 2006) ต่อมาแพร่หลายไปในสาขาวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จากการทบทวนวรรณกรรมนอกสาขาสารนิเทศศาสตร์ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยของนักวิชาการในสาขาอื่นๆ รวมถึง การศึกษาบุคลิกภาพทางจิตวิทยา การวิจัยผู้บริโภค การศึกษาความต้องการระบบคอมพิวเตอร์ การสื่อสารสุขภาพ และนวัตกรรม (Wilson; & Walsh. 1996)

4. ประเภทของการวิจัย การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศประเด็นประเภทของการวิจัยมีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งเป็นวิธีวิจัยที่เสียค่าใช้จ่ายน้อย สามารถเก็บรวบรวมเกี่ยวกับข้อเท็จจริง เช่น อายุ การศึกษา พฤติกรรม ทักษะคิด เป็นต้น การสำรวจจึงเหมาะสมสำหรับการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องในประเด็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ซึ่งอาจจะกระทำได้โดยการให้ผู้ตอบกรอกเองหรือผู้ตอบให้สัมภาษณ์ มุ่งเน้นการแสวงหาข้อเท็จจริงต่างๆ ของปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมใดๆ ที่เกิดขึ้นว่ามีลักษณะอย่างไรโดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผนจากประชากร ซึ่งสามารถนำมาหาความรู้ความจริงทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (องอาจ นัยวัฒน์. 2548: 20) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจารย์เวลิน; และวัคคารี (Jarvelin; & Vakkari. 1993) ศึกษาความต้องการสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากการแสวงหาจากบทความวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงการทำการวิจัยเชิงสำรวจและพบได้บ่อยในผลการวิจัยปี ค.ศ.1985 ของบทความวิจัยที่ปรากฏในวรรณกรรมสารสนเทศ การศึกษาวิธีวิจัยมีการเผยแพร่ในปี ค.ศ.1965 และ ค.ศ.1975 ยังใช้รูปแบบของการสำรวจ จากการสำรวจคำร้อยละจำนวนมากของวิธีการวิจัย ไม่ว่าข้อมูลจะถูกเก็บรวบรวมผ่านทางไปรษณีย์หรือโดยวิธีการสัมภาษณ์บุคคล วิธีการสำรวจ ซึ่งเป็นที่นิยมในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอนซาเลซ และอับด-การ์เซีย (Gonzalez; & Abad-Garcia. 2007) ศึกษาวรรณกรรมเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศ ที่เผยแพร่ตั้งแต่ ค.ศ.1990-2004 พบว่า วิธีการวิจัยส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจในด้านการแสวงหาสารสนเทศ การใช้บริการ ระบบสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ สำหรับประเภทของการวิจัยนำมาใช้หลากหลายในการดำเนินการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสารสนเทศประกอบกันที่พบในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ การสำรวจเป็นวิธีการที่นำมาใช้ในงานวิจัยเกือบครึ่งหนึ่งของงานวิจัยทั้งหมด

5. ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศมีการนำมาใช้ในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย พบว่า มีการนำทฤษฎีมาใช้ในการวิจัยอย่างลุ่มลึก ได้แก่ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์ สภาพแวดล้อมการใช้สารสนเทศ การแก้ปัญหาสารสนเทศบิกซิกส์ และตัวแบบเซนส์-เมกกิง จากจำนวนวิทยานิพนธ์ที่มีการนำทฤษฎีมาใช้กระบวนการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตเป็นผลงานผู้เรียนระดับปริญญาโท งานวิจัยระดับนี้จึงมีลักษณะของการทบทวนความรู้ หลักการ การนำทฤษฎีมาใช้ในการวิจัยยังมีลักษณะไม่ครอบคลุมกระบวนการวิจัย เป็นการเรียบเรียงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบในการวิจัยในภาพกว้างเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ และพบว่าในช่วงหลังเริ่มมีการนำทฤษฎีมาใช้ในการกระบวนการวิจัยเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ คิม; และจอง (Kim; & Joeng. 2006) ที่ศึกษาวิเคราะห์การพัฒนาและการใช้ทฤษฎีในบทความวิจัยสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เพื่อจำแนกคุณลักษณะของการวิจัยเชิงทฤษฎี ด้วยการตรวจสอบจำนวนและคุณภาพของปรากฏการณ์ของทฤษฎีผลการวิจัยพบว่า บทความร้อยละ 41.4 นำทฤษฎีมาใช้ในการวิจัย สัดส่วน

ในภาพรวมของบทความเชิงทฤษฎีมีปริมาณเพิ่มขึ้น และงานวิจัยของวัคคาร์รี (Vakkari. 2008) สํารวจแนวโน้มของทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัยในการวิจัยด้านพฤติกรรมสารสนเทศ พบว่า การวิจัยด้านพฤติกรรมสารสนเทศมุ่งใช้ทฤษฎีที่มีความหลากหลายมากขึ้น และจากงานวิจัยพฤติกรรมสารสนเทศของ แมกเคชนี และคนอื่นๆ (McKechnie; Pettigrew; & Joyce. 2001) พบว่า มีการนำทฤษฎีมาใช้จากการวิจัยในบทความวิจัยพฤติกรรมสารสนเทศที่เผยแพร่ ปี ค.ศ.1993-1998 มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาอื่น เช่น มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น จากการวิเคราะห์ผู้เขียนบทความ เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศนำเสนอทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งปริมาณและ

ความลุ่มลึกของการทำงานตามทฤษฎีในการวิจัยพฤติกรรมสารสนเทศของมนุษย์กำลังเพิ่มขึ้น

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เมื่อจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สุด ได้แก่ แบบสอบถาม ทั้งนี้เป็นเครื่องมือวิจัยที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบคำถามที่ผู้วิจัยต้องการโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางสังคมศาสตร์ เนื่องจากประหยัดเวลาและงบประมาณในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากๆ ชุดของข้อความหรือข้อคำถามที่สร้างขึ้น เพื่อสอบถามความคิดเห็น ความต้องการ ความสนใจเจตคติของผู้ตอบ ตลอดจนการประมวลผลข้อมูลทำได้ง่ายและสะดวก (สรชัย พิศาลบุตร. 2549: 9) ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของจูเลียน; เจน; และรีด (Julien; Jen; & Reed. 2011) ศึกษาแนวโน้มการวิจัยด้านพฤติกรรมสารสนเทศ ช่วงปี ค.ศ.1999-2008 พบว่า วิธีการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ แบบสอบถาม

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประเด็นวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยพบว่า สถิติบรรยายที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ คำร้อยละ ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการศึกษาข้อเท็จจริงจากกลุ่มข้อมูลที่รวบรวมมาได้ เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะของข้อมูลกลุ่มนั้นโดยไม่ได้สรุปอ้างอิงผลการศึกษาไปยังกลุ่มข้อมูลกลุ่มอื่นหรือสรุปอ้างอิงไปยังประชากรที่ศึกษา (สิน พันธุ์พินิจ. 2553: 241) จากการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ พบว่า ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นจำนวนตัวเลข จึงเทียบเป็นคำร้อยละ ทำให้มองเห็นข้อเท็จจริงของกลุ่มได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่ายไม่ยุ่งยาก ตีความหมายง่าย สำหรับสถิติอ้างอิงใช้ในการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ ค่า T-test ซึ่งเป็นสถิติที่นิยมใช้ทดสอบกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่มเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างกับประชากร และใช้กลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน กับทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่สัมพันธ์กัน จากการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ พบว่า ส่วนใหญ่มีการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มจึงมีการใช้ค่า T-test มาก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ในการวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยทำให้เห็นถึงวิทยานิพนธ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศในแง่มุมต่างๆ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ รวมทั้งได้ศึกษาเพิ่มเติมขอบเขตเนื้อหาพฤติกรรมสารสนเทศที่มีการศึกษาน้อย หรือยังไม่มีการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิเคราะห์และสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศในแต่ละด้าน เช่น ความต้องการสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ เป็นต้น หรือศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ใช้ เช่น การแสวงหาสารสนเทศในสภาพแวดล้อมทางอิเล็กทรอนิกส์ พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ พฤติกรรมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เป็นต้น
2. ควรศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อนำผลไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงบริการสารสนเทศของหน่วยงาน
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศแต่ละด้าน เช่น ความต้องการสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กมลศ วรรณอุดม. (2545). ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ประจำสถานีอนามัย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
กรรณิการ์ สุขเกษม; และสุชาติ ประเสริฐรัฐสินธุ์. (2544). นานาวัตกรรมวิธีวิทยาการวิจัย,
กรุงเทพฯ: เฟื่องฟ้า.
เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2522). การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
ดวงกมล วงศ์จันทร์. (2554, มกราคม-มิถุนายน). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในประเทศไทยที่เผยแพร่
ระหว่าง พ.ศ. 2542-2551. วารสารบรรณศาสตร์ มศว. 4(1): 29-39.
รัชพนธ์ โชคสุชาติ. (2551). ทฤษฎีกับการวิจัย กรอบแนวความคิด. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม
2554, จาก <http://www.bestwitted.com/?p=22>
นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2539). วิธีวิทยาระดับสูงด้านการวิจัยและสถิติ. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย.
7(2): 1-36.
----- . (2545, กันยายน-ธันวาคม). การเชื่อมโยงองค์ความรู้จากการวิจัยด้วยการวิเคราะห์
อภิमान. วารสารวิธีวิจัย. 15(3): 295-331.
นงลักษณ์ วิรัชชัย; และสุวิมล ร่องวานิช. (2542). การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการจัดอันดับ
มหาวิทยาลัยของประเทศในเอเชีย ปี พ.ศ. 2540-2542. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
นิตา ชูโต. (2545). การวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แมทส์ปอยท์,
บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). คู่มือการวิจัย : การเขียนรายงานการวิจัยและ
วิทยานิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
ประภาวดี สืบสนธิ์. (2530). การวิจัยบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ:
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ปรารธนา จันทรเสนา. (2552). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของกุมารแพทย์ที่ใช้
กระบวนการเวชศาสตร์เชิงประจักษ์ในโรงพยาบาลขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(การจัดการสารสนเทศ). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
ถ่ายเอกสาร.

- ปิยะนารถ จันทราโชติวิทย์. (2543). กระบวนการแสวงหาข้อมูลข่าวสารในการดูแลเด็ก
ออทิสติก. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พริดา ศักดิ์แสง. (2548). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์ใน
องค์กร. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- พิษณุ พงศ์ศรี. (2549). วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เทียมฟ้าการพิมพ์.
- เพ็ญสุภา นาทอง. (2543). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์ในประเทศไทยที่เผยแพร่ระหว่างปีพุทธศักราช 2537-2541.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). ขอนแก่น: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ภรณ์ ศิริโชติ. (2544). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์และรายงานการศึกษาอิสระสาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2539–2544.
ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. คณะศึกษาศาสตร์; และสำนักวิจัยและพัฒนากิจการอาชีวศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2547). วิจัยแผ่นเดียว : เส้นทางสู่คุณภาพ
การอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนากิจการอาชีวศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- ยุทธศิลป์ สุขชัยบรร. (2551). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทสาขาวิชา
เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2538-2548. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม (เทคโนโลยีการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
ถ่ายเอกสาร.
- ศรีหญิง ศรีดชา. (2544). การเปิดรับ และการแสวงหาข่าวสารการท่องเที่ยวในประเทศไทย
บนสื่ออินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริวรรณ แพงกระโทก. (2543). ความต้องการสารนิเทศของผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก : ศึกษา
เฉพาะกรณีโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. (2545). ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ. ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ เล่มที่ 1 หน่วยที่ 2.
หน้า 31-62. นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล; และอารีย์ ชื่นวัฒนา. (2554). พฤติกรรมสารสนเทศ หน่วยที่ 13. ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน. หน้า 13-1-13-45.
นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สรชัย กมลลิ้มสกุล. (2546). การใช้สารสนเทศจากสำนักข่าวและอินเทอร์เน็ตเพื่อการผลิต
รายการข่าวโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สรชัย พิศาลบุตร. (2549). การสร้างและประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม. กรุงเทพฯ :
วิทย์พัฒน์.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2553). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สิริพันธ์ รุ่งวิชานีวัฒน์. (2552, กันยายน-ธันวาคม). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขา
บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2533-2550.
วารสารวิทยบริการ. 20(3): 1-22.
- สุพัฒน์ สุกุมลสันต์. (2532). การอภิวิเคราะห์และการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับ
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระหว่าง พ.ศ. 2515-2530. กรุงเทพฯ: สถาบัน
ภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา ศิริวัฒน์. (2547). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2546. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาวค์ จันทวานิช. (2540). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม. (2530). การวิเคราะห์เมตต้าของวิทยานิพนธ์ ใน รวมบทความ
การวิจัยการศึกษา. หน้า 52-59. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2548.) วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา
- อัจฉรา ด่านพิทักษ์. (2547). การวิเคราะห์เนื้อหาปริญญาวิทยานิพนธ์สาขามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2512-2545.
ปริญญาวิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อชฎา เหมะจันทร์. (2546). ความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับยาของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
ที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร์). นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.

- อัญชิสา ธรรมคุณ. (2547). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตของสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐในช่วงปีการศึกษา 2543-2545. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(พื้นฐานการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- อารีย์ ชื่นวัฒนา. (2545). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หน่วยที่ 13. ใน **ประมวลสาระชุด
วิชาการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ**. หน้า 137-147. นนทบุรี: สาขาวิชา
ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อุทุมพร จามรمان. (2531). การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- Bates, Marcia J. (2010). Information Behavior. In **Encyclopedia of Library and
Information Sciences**. Third Edition. Oxford: Taylor & Francis.
- Best, John W. (1981). **Research in Education**. 4th ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Best, John. W.; & Kahn, James V. (1998). **Research in Education**. 8th ed. Boston:
Allyn & Bacon.
- Blumberg, M. S. (2005). **Basic Instinct: The Genesis of behavior**. New York: Thunder's
Mouth Press.
- Brenda Dervin**. (2011: Online). Retrieved December 29, 2011, from [http://en.wikipedia.
org/wiki/Brenda_Dervin](http://en.wikipedia.org/wiki/Brenda_Dervin)
- Busha, Charles H.; & Harter, Stephen P. (1980). **Research Methods in Librarianship:
Techniques and Interpretation**. New York: Academic Press.
- Case, Donald O. (2007). **Looking for Information: A Survey of Research on
Information Seeking, Needs and Behavior**. 2nd ed. London : Elsevier.
- Devadason, Francis J.; & Lingman, Pandala. P. (1997). A Methodology for the
Identification of Information Needs of Users. **IFLA Journal**. 23(1): 41-51.
- Dimitroff Alexandra. (1992, October). Research in Health Sciences Library and
Information Science: A Quantitative Analysis. **Bull Med Libr Assoc**. 80(4):
340–346. Retrieved October 1, 2011, from [http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc
/articles/PMC225697/](http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC225697/)
- Fisher, K. E.; Erdelez S.; & McKechnie, E. F. (2005). **Theories of Information Behavior**.
Medford, NJ: Information Today.
- Gonzalez-Teruel A.; & Abad-Garcia, M.F. (2007). Information Needs and Uses: An
Analysis of the Literature Published in Spain 1990-2004. **Library and Information
Science Research**. 29(1): 30-46.

- Hearst, Marti A. (2009). Models of the Information Seeking Process. In **Search User Interfaces**. NY: Cambridge University Press.
- Holsti, Ole R. (1969). **Content Analysis for the Social Sciences and Humanities**. MA: Addison-Wesley.
- ISIC: the Information Behaviour Conference**. (1996). <http://informationr.net/isis/index.html>
- Jarvelin Kalervo; & Vakkari Pertti. (1993).
- The Evolution of Library and Information Science 1965–1985: A Content Analysis of Journal Articles. **Information Processing & Management**. 29: 129–144.
- Jeong, Dong Y.; & Kim, Sung - Jin. (2005). Knowledge Structure of Library and Information Science in South Korea. **Library and Information Science Research**. 27: 51-72.
- Julien, Heidi; Jen, Pecoskie; & Reed, Kathleen. (2011). Trends in Information Behavior Research, 1999–2008: A Content Analysis. **Library & Information Science Research**. 33: 19–24.
- Julien, Heidi; & Michels David. (2004). Intra-individual Information Behaviour in Daily Life. **Information Processing and Management**. 40(3): 547-562.
- Khosrow-Pour, Mehdi. (2007). **Dictionary of Information Science and Technology**. Hershey, PA : Idea Group Reference.
- Kim, Sung - Jin; & Dong Y. Jeong. (2006, September.). An Analysis of the Development and Use of Theory in Library and Information Science Research Articles. **Library & Information Science Research**. 28(4): 548 - 562.
- Koufogiannakis D.; Crumley E.; & Slater L. (2004). A Content Analysis of Librarianship Research. **Journal of Information Science**. 30(3): 227-239. .
- Large, Andrew; Lucy A. Tedd; & R. J. Hartley. (1998). **Information Seeking in the Online Age: Principles and Practice**. London: Bowker Saur.
- Majid, S.; & Kassim, G. M. (2000). Information-seeking Behaviour of International Islamic University Malaysia Law Faculty Members. **Malaysian Journal of Library & Information Science**. 5(2): 1-17.
- McKechnie Lynne; Pettigrew Karen E.; & Joyce Steven. (2001). The Origins and Contextual Use of Theory in Human Information Behavior Research. **New Review of Information Behavior Research**. 2: 47-63.

- Neuendorf, Kimberly A. (2002). **The Content Analysis Guidebook**. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Reitz, Joan M. (2010). **ODLIS : Online Dictionary for Library and Information Science**. Retrieved November 15, 2011 from http://www.abc-clio.com/ODLIS/odlis_i.aspx
- Rochester, Maxine K.; & Vakkari Pertti. (2003). International Library and Information Science Research: A Comparison of National Trends. In IFLA Section on Library Theory and Research. **IFLA professional reports**. No. 82: 1-40.
- Savolainen, Reijo. (2007). Information behavior and Information Practice: Reviewing the 'Umbrella Concepts' of Information-Seeking Studies. **The Library Quarterly** 77(2): 109-127.
- Shenton, Andrew K. (2004). Operationalising the Concept of "Information" for Research into Information Behaviour. **Aslib Proceedings: New Information Perspectives**. 56(6): 367-372.
- Taylor, R. S. (1968). Question-Negotiation and Information Seeking in Libraries. **College & Research Libraries**. 29: 178-194
- (1986). **Value Added Processes in Information Systems**. Norwood, NJ: Ablex.
- (1991). Information use Environments. In B. Dervin & M.J. Voigt(Eds.), **Progress in Communication Sciences**. 10: 217-255)
- Trahan, Eric. (1993). Applying Meta-Analysis to Library and Information Science Research. **Library Quarterly**. 63(1): 73-91.
- Urquhart, Christine. (2010). **Meta-synthesis of Research on Information Seeking Behavior**. Retrieved August 12, 2011, from <http://InformationR.net/ir/16-1/paper455.html>
- Vakkari, Pertti. (1997). Information Seeking in Context : A Challenging Metatheory. In **Information Seeking in Context : Proceedings of an International Conference on Research in Information Needs, Seeking and Use in Different Contexts**. (p.451-646). Taylor Graham, London. Retrieved October 20, 2011, from informationr.net/insic/ISIC1996/96_Vakkari.pdf
- (2008). Trends and Approaches in Information Behaviour Research. **Information Research**. 13(4) paper 361. Retrieved October 15, 2011, from <http://InformationR.net/ir/13-4/paper361.html>

- Vakkari, Pertti. (2011). Meta-Synthesis with Information Behaviour Research. In Amanda Spink, Jannica Heinström (ed.) **New Directions in Information Behaviour : Library and Information Science Volume 1.** (p. 37-66)
- Wilson, Thomas D. (1981). On User Studies and Information Needs. **Journal of Documentation.** 37(1): 3-15.
- (1997). Information Behaviour: An Interdisciplinary Perspective. **Information Processing and Management.** 33(4): 551-572.
- (1999). Models in Information Behavior Research. **Journal of Documentation.** 55(3): 249-270.
- (2000). Human Information Behavior. **Informing Science.** 3(2): 49-55.
- (2003). On Conceptual Models for Information Seeking and Retrieval Research. **Information Research.** (paper 163) Retrieved October 15, 2011, from <http://InformationR.net/ir/9-1/paper163.html>
- (2006). On User Studies and Information Needs. (60 Years of the Best in Information Research). **Journal of Documentation.** 62(6): 658-670.
- (2007). Evolution in Information Behavior Modeling: Wilson's Model. In K. Fisher; S. Erdelez; & L. McKechnie (Eds.). **Theories of Information Behavior.** (p. 31-35). Medford, NJ: Information Today.
- (2010, February/March). Fifty Years of Information Behavior Research. **The Bulletin of the American Society for Information Science and Technology.** 36(2): 27-34.
- Wilson, T.D.; & Walsh, C. (1996). **Information Behaviour: An Interdisciplinary Perspective.** (Report No. BLRDD. 10). London: British Library Research and Development Department. Retrieved August 12, 2011, from <http://informationr.net/tdw/publ/infbehav/cont.html>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

แบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศระหว่าง พ.ศ. 2513-2553

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อวิทยานิพนธ์
2. ชื่อผู้วิจัย
3. ปีที่สำเร็จการศึกษา
 - ช่วงปีการศึกษาที่จบ 1 พ.ศ. 2513 – 2522
 - ช่วงปีการศึกษาที่จบ 2 พ.ศ. 2523 – 2532
 - ช่วงปีการศึกษาที่จบ 3 พ.ศ. 2533 – 2542
 - ช่วงปีการศึกษาที่จบ 4 พ.ศ. 2543 – 2553
4. สาขาวิชา
 - กลุ่มที่ 1 วิทยาศาสตร์สุขภาพ
 - กลุ่มที่ 2 วิทยาศาสตร์กายภาพและชีวภาพ.....
 - กลุ่มที่ 3 วิศวกรรมศาสตร์
 - กลุ่มที่ 4 สถาปัตยกรรมศาสตร์
 - กลุ่มที่ 5 เกษตรศาสตร์
 - กลุ่มที่ 6 บริหาร พาณิชยศาสตร์
 - กลุ่มที่ 7 ครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์.....
 - กลุ่มที่ 8 ศิลปกรรมศาสตร์
 - กลุ่มที่ 9 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
5. สถาบันที่ผลิตวิทยานิพนธ์

.....จพ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
.....มก	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
.....มข	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
.....มช	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
.....มทษ	มหาวิทยาลัยทักษิณ
.....มจร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าบางมด
.....มจพ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
.....มทส	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
.....มธ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
.....มน	มหาวิทยาลัยนเรศวร
.....มบ	มหาวิทยาลัยบูรพา
.....มมส	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
.....มม	มหาวิทยาลัยมหิดล
.....มจ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
.....มพล	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
.....มร	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

.....มวล	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
.....มศว	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
.....มศก	มหาวิทยาลัยศิลปากร
.....มอ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
.....มสธ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
.....มอบ	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
.....สจล	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
.....สพบ	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ตอนที่ 2 ขอบเขตเนื้อหาในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

1. ความต้องการสารสนเทศ
 - 01 การศึกษาผู้ใช้
 - 02 สภาพแวดล้อมของผู้ใช้
 - 03 ความต้องการใช้สารสนเทศ
2. การแสวงหาสารสนเทศ
 - 04 การแลกเปลี่ยนสารสนเทศ
 - 05 การแสวงหาจากระบบภายใน
 - 06 การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่น ๆ
3. การค้นหาสารสนเทศ
 - 07 ผู้สืบค้น
 - 08 กระบวนการสืบค้น
 - 09 สถานที่งานรองรับระบบสืบค้น
 - 10 ระบบเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์
 - 11 โปรแกรมค้นหา
 - 12 แหล่งจัดเก็บสารสนเทศ
 - 13 รายการที่ค้นคืนได้
 - 14 อื่นๆ
4. การใช้สารสนเทศ
 - 15 เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล
 - 16 เพื่อการเรียนรู้การศึกษา
 - 17 เพื่อการประกอบอาชีพ
 - 18 เพื่อการพัฒนาสังคม
 - 19 เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น ใช้เพื่อการถ่ายทอดสารสนเทศไปยังผู้อื่น
5. อื่น ๆ (พฤติกรรมสารสนเทศมากกว่า 1 ด้าน)
 - 20 ความต้องการและการแสวงหา
 - 21 ความต้องการและการใช้
 - 22 การค้นหาและการใช้
 - 23 การค้นหาและการแสวงหา

..... 24 การแสวงหาและการใช้

..... 25 ความต้องการ การแสวงหาและการใช้

ตอนที่ 3 ประเด็นวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์

1. ประชากร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

..... 01 วิชาการ วิชาชีพ

..... 02 ผู้บริหารระดับต่างๆ

..... 03 ผู้ปฏิบัติงาน

..... 04 ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า

..... 05 ผู้ประกอบอาชีพบริการ

..... 06 เกษตรกร

..... 07 ผู้ผลิตพนักงานและคนงาน

..... 08 ทหาร-ตำรวจ

..... 09 กลุ่มอื่นๆ

2. ประเภทของการวิจัย (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

..... 01 การวิจัยเชิงปริมาณ

..... 02 การวิจัยเชิงคุณภาพ

..... 03 การวิจัยเชิงบรรยาย/พรรณนา

..... 04 การวิจัยเชิงทดลอง

..... 05 การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

..... 06 อื่น ๆ

3. ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

3.1

3.2

3.3

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

..... 01 แบบทดสอบ

..... 02 แบบสอบถาม

..... 03 แบบสัมภาษณ์

..... 04 แบบบันทึก

..... 05 แบบประเมินพฤติกรรม

..... 06 แบบสังเกต

..... อื่น ๆ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

5.1 สถิติบรรยายหรือสถิติพรรณนา

..... 01 ความถี่

..... 02 ร้อยละ

..... 04 มัธยฐาน

..... 05 ฐานนิยม

..... 06 พิสัย

..... 07 ค่าเฉลี่ย / ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติอ้างอิงหรือสถิติอนุมาน

..... 08 ทดสอบแบบ T (t-test) หรือ Z (Z-test)

..... 09 การทดสอบแบบ F (F-test)

..... 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวน

..... 11 ทดสอบด้วยไคสแควร์

..... 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

..... 13 การวิเคราะห์การถดถอย

..... 14 ไม่ใช้ค่าสถิติ

6. หมายเหตุ

.....
.....

ภาคผนวก ข

รายชื่อวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553

รายชื่อวิทยานิพนธ์พฤติกรรมสารสนเทศระหว่าง พ.ศ. 2513-2553

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2513

โสภณพรรณ นามวงศ์. (2513). การใช้หนังสือพิมพ์รายวันเป็นอุปกรณ์การสอนของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพระนครและธนบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (โสตทัศนศึกษา).

ปีการศึกษา 2524

กิติมา คำดา. (2524). การเผยแพร่ข่าวสารการวางแผนครอบครัวโดยสื่อไปรษณีย์. วิทยานิพนธ์ (นศ.ม.).

ปีการศึกษา 2525

นรี สตะเวทิน. (2525). บทบาทของครูในการเผยแพร่ข่าวสารเรื่องการรักษาความสะอาด : การศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ปีการศึกษา 2527

คุณาวุฒิ เทียมทอง. (2527). การใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลของคณาจารย์คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่/คุณาวุฒิ เทียมทอง. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2529

รุ่งรัตน์ ศิริกิจวัฒนา. (2529). ประสิทธิภาพของการเผยแพร่ความรู้ เรื่องกฎหมายทะเบียนราษฎรแก่ชาวชนบท จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ปีการศึกษา 2531

กึ่งทอง ศิริมงคล. (2531). พฤติกรรมการค้นหาและการใช้สารสนเทศในการเขียนวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

วิฑูร สินศิริเชวง. (2531). ลักษณะการสื่อสารที่ใช้ในการเผยแพร่ศาสนา ขององค์การคริสต์ศาสนาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

มุกิตา ธีระพร. (2531). ประสิทธิภาพของการเผยแพร่ความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจร แก่นักเรียนชั้นประถมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ปีการศึกษา 2532

ชนิษฐา สมร่าง. (2532). ความคิดเห็นของกองบรรณาธิการ เนื้อหาข่าว และความต้องการของผู้อ่านในด้านการเสนอข่าวสาร ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวัน "ไทยนิมิต" จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ชนันนา ผสมกุลศิลป์. (2532). การใช้เอกสารของผู้เขียนบทความประจำในหนังสือพิมพ์ รายวัน. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

- เพ็ญแข พุ่มศิริ. (2532). การใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักเรียนโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษาใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- รัชนี โพธิ์อ่อน. (2532). ความต้องการข้อสนเทศของครูประถมศึกษาในเขตเมือง และเขตชนบทจังหวัด อุตรธานี. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- รัตนาวดี เกกิงสุวัฒนา. (2532). ความต้องการและการใช้ข้อสนเทศของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมชาติราช. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ทศไนย สุนทรวิภาต. (2532). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเมืองไทยกับการมาท่องเที่ยวเมืองไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ณ เมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- วิภา เกตุเทพา. (2532). การเปรียบเทียบผลของการใช้แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ โดยการ ศึกษาด้วยตนเองและโดยมีครูแนะแนวให้ความช่วยเหลือ ต่อการส่งเสริมพฤติกรรมแสวงหา ข้อมูลทางอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยา).
- คันสนีย์ สุวรรณเจตต์. (2532). การใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการ กรม อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2533

- นันทวัน ยันตะดิลก. (2533). รูปแบบจดหมายข่าวที่เหมาะสมในการเผยแพร่ความรู้เรื่องการพัฒนาท้องถิ่น แก่กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านสตรี. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- พรพรรณ ไฉ่สุพร. (2533). การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ใน หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- สุชาดา พานิชยิ่ง. (2533). การศึกษาการเปิดรับข่าวสารจากกรมวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาใน เขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- ศิริกุล ถาวรคุณ. (2533). การใช้ทรัพยากรของห้องสมุดเพื่อการสอนของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- วีรฉัตร สุปัญญา. (2533). การศึกษาการเผยแพร่ความรู้ การรับความรู้ การตอบสนองความต้องการและ การนำความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ ขั้นมูลฐานไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ของสตรีในพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษานอกโรงเรียน).
- อัญชลี อนันตศิริ. (2533). ความต้องการและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาและอาจารย์ประจำ วิทยาลัย กองทัพอากาศ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2535

- คณิงนิจ ศีลรักษ์. (2535). ความต้องการและการใช้สารสนเทศของสมาชิกขององค์กรผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- จารุรัตน์ บุญประเสริฐ. (2535). ความต้องการและการใช้สารสนเทศของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัด กอง งานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- อารยา ศุภพุมงคล. (2535). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารโฆษณาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมการสื่อโทรทัศน์ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ปีการศึกษา 2536

- ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์. (2536). การใช้และความต้องการสารนิเทศของนักวิจัย สาขาไทยศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ชญาภา เอี่ยมอุไร. (2536). พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารนิเทศของผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- พิทักษ์ ศิริวงศ์. (2536). พฤติกรรมการแสวงหาและการนำสารนิเทศไปใช้ในการปฏิบัติงานเผยแพร่ ในการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ ของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- อัญชลี บุญญาบุญกุล. (2536). พฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศในกระบวนการค้นคว้า เพื่อการเขียนรายงานของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สหวิทยาลัยทักษิณ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2537

- ยุพิน เกียรติสุวิมล. (2537). ความต้องการและการใช้วัสดุทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาเกษตร ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ยุพิน แสงทอง. (2537). การแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะในสถาบันระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ลำพึง พวงบางโพ. (2537). ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ในมหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2538

- ฉลองรัฐ ยี่งไพบูลย์. (2538). การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการปรับตัว ของอาจารย์ชาวต่างประเทศ ของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).
- ฉวีวรรณ ทรัพย์เสน. (2538). การใช้สารนิเทศในหอสมุดแห่งชาติส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ประภาพรณ หิรัญวัชรพฤกษ์. (2538). ความต้องการและการใช้สารนิเทศสิ่งแวดลอมของนักวิชาการ สิ่งแวดลอม. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- พิณทิมา เลิศสมบุรณ์. (2538). การใช้สารนิเทศของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- อรณี ฝูงวรรณลักษณ์. (2538). การเปิดรับ การคาดหวังประโยชน์ และความพึงพอใจในรายการธรรมะทางสื่อโทรทัศน์ของสมาชิกชมรม ทางพระพุทธศาสนาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ปีการศึกษา 2539

- กรรณิการ์ มูลทวี. (2539). การใช้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

- ชั้นสวาท หินธารวี. (2539). การเผยแพร่สารนิเทศหกรรมศาสตร์ในงานส่งเสริมเคหกิจ เกษตรของ
จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ขวัญชนก ลีนาธราช. (2539). ความต้องการสารนิเทศของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- จุฑามาศ ถึงนาค. (2539). การแสวงหาและการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาศิลปะ และการ
ออกแบบใหม่มหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- บั้งอร จงสมจิตต์. (2539). การศึกษาสภาพ ความต้องการและปัญหาการใช้สื่อเพื่อการเผยแพร่ความรู้ด้าน
อาชีพ ของพัฒนาการสำหรับกลุ่มแม่บ้าน ในจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (โสตทัศนศึกษา).
- ดวงจันทร์ พยัคฆ์พันธุ์. (2539). การใช้สารนิเทศของคณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ สถาบันอุดม-
ศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- เดชศักดิ์ ศานติวิวัฒน์. (2539). การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษา ในสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- พนิดา พ้อคำเรือ. (2539). การแสวงหาสารนิเทศของนักศึกษาแพทย์ระดับคลินิกในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- เพ็ญทิพย์ จิรพินธุสรณ์. (2539). พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารผ่านสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ตของ
นักศึกษา และบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม.
(การสื่อสารมวลชน).
- นารีนารถ กิตติเกษมศิลป์. (2539). การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ผ่านสื่อพื้นบ้าน เพลงขอ.
วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- เรณู รัตนประเสริฐ. (2539). เทคโนโลยีสารสนเทศกับการแสวงหาข่าวสารของนักลงทุนในหลักทรัพย์.
วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).
- เรืองศิลป์ แก้วดอนรี. (2539). ความต้องการข่าวสาร ความคาดหวัง และความพึงพอใจที่ได้รับข่าวสาร
เรื่องการประกันสังคม ของผู้ประกันตน ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การ
ประชาสัมพันธ์).
- วิภาวรรณ คุรุรัตน์ชัยกุล. (2539). ความต้องการสารนิเทศของวิศวกรและช่างเทคนิค บริษัทเทเลคอม
เอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ศรัณย์ สิงห์ทัน. (2539). ความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ในการเผยแพร่แนวความคิดเรื่อง
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- ศิริสุข ระวังวงศ์. (2539). ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้เรื่องโรคเอดส์และความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการ
เผยแพร่ความรู้เรื่องโรคเอดส์ของลูกเรือประมงในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ สด.ม. (สังคมวิทยา
และมานุษยวิทยา).
- สมควร เจริญสุข. (2539). พฤติกรรมการเปิดรับสารและความพึงพอใจจากรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์
ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- สุเมธ จงศรีสวาท. (2539). การแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการเปิดรับสื่อ ของนักกลุ่ทุนรายย่อยในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- สิริกัญจน์ ปรับไต่วิโจโย. (2539). การเปิดรับข่าวสารการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว
ต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

อัมพร อู่รัชตมาศ. (2539). ความต้องการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2540

ดวงตา พิริยานนท์. (2540). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้และทัศนคติของประชาชนกับการยอมรับการทิ้งมูลฝอยแยกประเภท ในเขตทดลองโครงการรณรงค์การแยกประเภทมูลฝอย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ไพโรจน์ ปานอินทร์. (2540). ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

สุชาดา ราษฎร์รักษา. (2540). การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม จาก โรงไฟฟ้าถ่านหินและการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอก. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

อลิสรา วีรพัฒน์กุล. (2540). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการปฏิบัติตามกฎจราจร ของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

อ้อยทิพย์ นิธิยานันท์. (2540). ทักษะของผู้สื่อข่าวต่อการเผยแพร่ข่าวสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

อัญชนิ วิชยาภัย บุนนาค. (2540). การแสวงหาข่าวสาร ทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ปีการศึกษา 2541

ชรัรัตน์ ประจักษ์ธรรม. (2541). ความต้องการข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์โรงพยาบาลนครของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ชวลิต โชติวิเชียร. (2541). การศึกษาสภาพความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อการเผยแพร่วัฒนธรรมตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเผยแพร่วัฒนธรรมและผู้นำท้องถิ่นในระดับตำบลและหมู่บ้านจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (โสตทัศนศึกษา).

ดวงใจ ธรรมโชติโก. (2541). การวิเคราะห์ว่าททการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปให้กับพนักงานองค์กรการโทรศัพท์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).

นันทวัน กิจธนาเจริญ. (2541). การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจจาก ข่าวสารและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคในชีวิตประจำวัน ของประชาชนกรุงเทพมหานคร ในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

พรเพ็ญพยัคฆ์กุล. (2541). การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).

วันทนา สุรชีวิน. (2541). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกับการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยในปีท่องเที่ยวไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

สรพรเพชญ์ ชื่อนิติไพศาล. (2541). การศึกษาการเผยแพร่สารสนเทศภูมิศาสตร์ผ่านอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมสำรวจ).

- อนรุทธิ์ กามิต. (2541). ลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุนและพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร และการเปิดรับสื่อของนัก ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การหนังสือพิมพ์).
- อุมาพรรณ สุรนาคะพันธ์. (2541). การใช้อินเทอร์เน็ตในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของผู้สื่อข่าวเกษตร ชุมชน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- เอกวิทย์ เรียรถาวร. (2541). การใช้สารสนเทศผ่านศูนย์กลางข้อมูลออนไลน์ของผู้ประกอบการธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ในภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2542

- โชติหทัย นพวงศ์. (2542). การติดตามข่าวสารกับความพึงพอใจในการสื่อสารและการทำงานของ พนักงานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไทยในช่วงการปรับโครงสร้างธุรกิจ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- จรัสศรี ปักกัตตั้ง. (2542). การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และทัศนคติของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีต่อการ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของหน่วยงานภาครัฐ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์ พัฒนาการ).
- จิรารัตน์ แดงเดช. (2542). การกำหนดวาระของหนังสือพิมพ์กับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารทางเศรษฐกิจ ของประชาชนในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง กันยายน 2542. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การหนังสือพิมพ์).
- นพคุณ สุนทรหงส์. (2542). การเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับ ประเทศไทยของสื่อมวลชนต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- นิชดา เตรียมชัยศรี. (2542). การเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ในการสื่อสาร ผ่าน ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- ผุสดี นนทคำจันทร์. (2542). การแสวงหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา วิศวกรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ยุคลธร ธรรมมา. (2542). การรับและการเผยแพร่สารนิเทศเกี่ยวกับโครงการการศึกษาทางไกล ของ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- รจนา ไชยนิรันดร์กุล. (2542). การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อสนองตอบความต้องการ ข่าวสารของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).
- วลัยลักษณ์ ผานิชชัย. (2542). การใช้และความต้องการสารนิเทศเพื่อการบริหาร ของผู้บริหารห้องสมุด มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- วาสนา บุญจู. (2542). ความต้องการและการใช้สารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต ของนักวิจัยด้านไทยศึกษา. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- วิธินี วรรณสกล. (2542). การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว ในสภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- ศศิวิมล ตามไท. (2542). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภค ข่าวลือของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).

สมพจน์ สิงขรทัย. (2542). การแสวงหาข่าวสารและการนำไปใช้ประโยชน์ของกรรมการเคหะชุมชน

การเคหะแห่งชาติ / สมพจน์ สิงขรทัย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

สุตารัตน์ รัตนราช. (2542). การใช้หนังสืออนุสรณ์งานศพในกลุ่มนักวิชาการประวัติศาสตร์ใน

มหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

อรนุช เศวตรัตนเสถียร. (2542). การใช้และไม่ใช้เว็บไซต์สถาบันวิทยบริการ ของคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2543

ต้องจิตต์ สุวรรณศร. (2543). ความต้องการข่าวสารด้านการเมือง การเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง และ การใช้ประโยชน์ข่าวสารจากเว็บไซต์การเมืองไทยของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

พรทิพย์ พัฒนานุสรณ์. (2543). การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นทางเพศของวัยรุ่นไทย ที่นำเสนอผ่าน ทางอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

พึงจิต แพทย์ศิลป์. (2543). การเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง ความรู้ และทัศนคติต่อการรับฟังความ คิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ปัทมา คงบุญ. (2543). การเปิดรับ ทัศนคติและความต้องการของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี ต่อรายการกรองสถานการณ์. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

ปิยะนารถ จันทราโชติวิทย์. (2543). กระบวนการแสวงหาข้อมูลข่าวสารในการดูแลเด็กกอดกิสติก. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

ลัดดาวัลย์ วัฒนเสถียร. (2543). การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจข้อมูลข่าวสารจากกรมส่งเสริม อุตสาหกรรมของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs). วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

วันเพ็ญ ปรีดิยาธร. (2543). การเปิดรับ ทัศนคติและความต้องการข้อมูลข่าวสารของผู้ใช้บริการแผนก ผู้ป่วยนอกโรงพยาบาล ของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

วิไลรัตน์ เต็งวัฒนโชติ. (2543). การใช้สารนิเทศของบุคลากรด้านการจัดการคุณภาพน้ำ ในหน่วยงาน ราชการและรัฐวิสาหกิจ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

สิริวิภา พันธุ์รุ่งลักษณ์. (2543). การเปิดรับ ทัศนคติ และความต้องการของนักลงทุน ในเขต กรุงเทพมหานคร ต่อข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตเพื่อการลงทุน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

แสงรพี ภัทรกิจกุลธร. (2543). การเปิดรับ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจสื่อมวลชน ประเภทสิ่งพิมพ์ที่ ให้ความรู้ในการ พัฒนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

อุทัย นามวงษ์. (2543). ข้อมูลข่าวสารด้านคุณภาพของโรงพยาบาลที่ผู้ประกันตนที่มารับบริการ แผนก ผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ต้องการ เพื่อประกอบการ เลือกโรงพยาบาลคู่สัญญาหลัก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม).

ปีการศึกษา 2544

- เกศรา ชั่งขวลิต. (2544). การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสาร ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- จิตินันท์ วัฒนสิน. (2544). คอลัมน์ทายผลฟุตบอลในหนังสือพิมพ์กีฬารายวัน และพฤติกรรมกรรมการพนันของผู้อ่าน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (วารสารสนเทศ).
- दनัยนพ เกราะทอง. (2544). กระบวนการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 อ.ส.ม.ท. วิทยานิพนธ์ (นศ.ม.).
- นิตยา คงสุวรรณ. (2544). การใช้ระบบสืบค้นรายการแบบออนไลน์ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- พรนภา แสงดี. (2544). ความพึงพอใจต่อระบบจัดเก็บและค้นคืนงานวิจัย ที่ใช้ดับลินคอร์เมตาเดต้าของมหาวิทยาลัยนเรศวร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ยี่หมวย แซ่ลี. (2544). บุคลิกภาพ พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ และภาวะความเป็นผู้นำของเยาวชน ในโครงการสำนึก รักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- ระเบียบ ปาวิเศษ. (2544). การใช้อินเทอร์เน็ตของบรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ศรียุญ ศรีคชา. (2544). การเปิดรับ และการแสวงหาข่าวสารการท่องเที่ยวในประเทศไทยบนสื่ออินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- อารีย์พร อัจฉรัตน์โสภณ. (2544). การใช้และความต้องการสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาของสถาบันพระคริสต์ธรรม. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- อัญชิสา สรรพาวัตร. (2544). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในโครงการ "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" ของเจ้าหน้าที่ อบต. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

ปีการศึกษา 2545

- กมลศ วรรณอุดม. (2545). ความต้องการและการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประจำสถานีอนามัย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- จริมา ทองสวัสดิ์. (2545). ความต้องการข่าวสาร การเปิดรับ และการใช้ประโยชน์ข่าวสารด้านสุขภาพจากเว็บไซต์สุขภาพของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- ชัยสิทธิ์ ศรีวัช ญ อยุธา. (2545). กระบวนการใช้สื่อในการเผยแพร่ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (ส.ป.ศ.). วิทยานิพนธ์ (นศ.ม.).
- ทักษพร จินตพยุกุล. (2545). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของบรรณารักษ์หอสมุดกลางสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- นันทพร ศรีวิเศษ. (2545). การเผยแพร่ความรู้เพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยของสถาบันพระปกเกล้า. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).

- บัณฑิตชนิด บาลีเขต. (2545). การใช้หนังสือหายากของผู้ใช้ห้องสมุดในกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- พัชรา ระบบกิจการดี. (2545). การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมสัตว์ ความรู้
ความตระหนักและการสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ช่วยเหลือและสงเคราะห์สัตว์. วิทยานิพนธ์
นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- วราพร กระหมุดความ. (2545). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีต่อการ
รณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม.
(นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

ปีการศึกษา 2546

- เกษรา เกิดมงคล. (2546). รูปแบบการดำเนินชีวิต การแสวงหาข้อมูลเพื่อการตัดสินใจท่องเที่ยว และ
พฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนวัยทำงาน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- ชัชวรินทร์ สันติเดช. (2546). พฤติกรรมในการแสวงหาข้อมูล ความสามารถในการใช้ และ
ประโยชน์ที่ได้รับ จากเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชน ที่เข้ารับการอบรมหลักสูตร
คอมพิวเตอร์. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).
- ทองกร ทศนียะเวช. (2546). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมการประหยัดน้ำ.
วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- ปัญญา จันทโคต. (2546). ความต้องการสารสนเทศและบริการห้องสมุดเพื่อการสอนของครูวิทยาศาสตร์
ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ปิยะธิดา นิละคุปต์. (2546). พฤติกรรมในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ของคนญี่ปุ่นที่พำนักอยู่
ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).
- วชิราภรณ์ คลังธนบุญ. (2546). พฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศของอาจารย์ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ใน
มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- วาทีณี นิลงาม. (2546). การใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์).
- คันสนีย์ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. (2546). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และการใช้สมุนไพรไทยของคน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- สรชัย กมลลิ้มสกุล. (2546). การใช้สารสนเทศจากสำนักข่าวและอินเทอร์เน็ตเพื่อการผลิตรายการข่าว
โทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).
- สุรเชษฐ พิทยาพิบูลพงศ์. (2546) การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมการเรียนแบบ
ออนไลน์ (e-learning) ของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม.
(การประชาสัมพันธ์).

ปีการศึกษา 2547

- ขวัญตระกูล กลิ่นสุคนธ์. (2547). การใช้ฐานข้อมูลบรรณานุกรมภาษาไทยของนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

- จันทิมา เลิศอุไรวงศ์. (2547). ปัจจัยที่มีต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารของผู้ชนะการแข่งขันรายการแฟนพันธุ์แท้. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- ชญานิน เจิมมาก. (2547). การแสวงหาข่าวสารทางการเมือง จิตสำนึกประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้อ่านนิตยสารแนวการเมืองเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- บาร์นี อุปลา. (2547). การแสวงหาข่าวสาร ความรู้ และการใช้ประโยชน์จากรายการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายทางโทรทัศน์ของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- รัตนภรณ์ ทองอรุณนิกุล. (2547). การนำเสนอข้อมูลข่าวสารในหน้าหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับใช้หวัดนกและการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจสัตว์ปีก. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- วิจิตรา ประยูรวงษ์. (2547). การใช้สารนิเทศของพระนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- สมฤทัย ขจรรุ่งเรือง. (2547). ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีต่อรายการออนไลน์ของมหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- สุวัลยา นูเร. (2547). การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจต่อความรู้เรื่องเพศของกลุ่มผู้อ่านนิตยสารผู้หญิงภาษาไทย ชื่อต่างประเทศ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ปีการศึกษา 2548

- จิราภา พิมพ์ศรีกล้า. (2548). การแสวงหาและการใช้สารนิเทศของอาจารย์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ทิพสุธา ชันษา. (2548). การแสวงหาและการใช้สารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ประวัตรวงศ์ ยางกลาง. (2548). ผลของการเรียนแบบค้นหาสารสนเทศบนเว็บตามกระบวนการ Big 6 ที่มีต่อทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (โสตทัศนศึกษา).
- รัฐพล ไมตรีจิตร. (2548). การรับรู้และการตัดสินใจของผู้ขับขีต่อข้อมูลข่าวสารจราจรบนแผ่นป้ายสลับข้อความ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมโยธา).
- วราพรรณ อภิศุภะโชค. (2548). การใช้วารสารวิชาการในรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- วิศิษฐ์ ธีรวัฒนเศรษฐ์. (2548). การใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวสถานีวิทยุกระจายเสียง ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- สุพจน์ กิระวิทยา. (2548). การเผยแพร่ข้อมูลสำหรับนักลงทุนทางเว็บไซต์ของบริษัทในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. (การบัญชี).

ปีการศึกษา 2549

- เกศินี รัตนมณี. (2549). ผลของโปรแกรมการให้ข้อมูลเตรียมความพร้อมอย่างมีแบบแผนร่วมกับการฟังดนตรีต่อระดับความเจ็บปวดขณะมีกิจกรรมของผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจแบบเปิด. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- จริพรณ เจริญพร. (2549). ผลของโปรแกรมการให้ข้อมูลร่วมกับการนวดกดจุดสะท้อนต่อคุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- บงกช จราวิวัฒน์. (2549). การใช้สารนิเทศบนเว็บไซต์ของนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ภักตะ สรุโฆสิต. (2549). การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกรมส่งเสริมการส่งออกและการรับรู้ของผู้ส่งออกสินค้าเกษตร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- รมณีย์ สงสำเภา. (2549). การเปิดรับข่าวสารจากสื่อกับการพัฒนาสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศของบุคลากรอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- วิวัฒน์ ผลประเสริฐ. (2549). ผลของการเรียนการสอนแบบสืบสอบร่วมกับการสืบค้นบนเว็บที่มีต่อความสามารถในการสืบค้นข้อมูล การใช้แผนที่ดาว และมโนทัศน์ในวิชาดาราศาสตร์ของนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษาวิทยาศาสตร์).
- อุษณีย์ เสือดี. (2549). การศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำกระเบื้องดินเผาในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ศิลปศึกษา).
- เอกอนงค์ ดวงจักร. (2549). การแสวงหาและการใช้สารนิเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2550

- ชลิตา ช่อตรง. (2550). การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของผู้พิการทางสายตาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).
- นภัสสร เดชสุวรรณ. (2550). การให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับบริการ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (วารสารศาสตร์).
- วรลักษณ์ ดวงอุดม. (2550). การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของนักลงทุนจากสหภาพยุโรปกับการลงทุนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- ศวิตา ธรรมพิทักษ์. (2550). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการแต่งกายตามกฎของนิสิตศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- สุนันทา วงศ์จิตรภัทร. (2550). พฤติกรรมแสวงหาสารนิเทศของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2551

- ธวรรณรัตน์ อยู่สมบุญ. (2551). ประสิทธิภาพการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำทารุณทางเพศในเด็กและสตรี. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

นิมิต โอสธเจริญ. (2551). วิธีการถ่ายทอดความรู้ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง).

วิทยานิพนธ์

ศศ.ม. (ดุริยางค์ไทย).

เบญญาดา ศัลยพงษ์. (2551). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

ปณัฐิกา เหล็กแท. (2551). ผลของการให้ข้อมูลแบบรูปธรรม-ปรนัย ต่อความวิตกกังวลของมารดาที่มีทารกคลอดก่อนกำหนดกลุ่มอาการหายใจลำบาก. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลเด็ก).

ภักวดี ท้วจบ. (2551). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคของสำนักงานคณะ กรรมการคุ้มครองผู้บริโภค. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ).

มนตร โกมุทสุกณี. (2551). ทักษะคิด การใช้ประโยชน์ ของการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ ในนิตยสารตกแต่งบ้าน และการตัดสินใจซื้อของผู้อ่าน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

รสุ ร่มจิตร. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ต่อระบบการสืบค้นและบริการสมาชิกของระบบห้องสมุดอัตโนมัติ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ฤดีพร ผ่องสุภาพ. (2551). การแสวงหาข่าวสารการประชาสัมพันธ์และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนิสิตนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

วรนุช ภูมรินทร์. (2551). ทักษะคิดและการตัดสินใจซื้อของผู้่านสตรีที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ได้รับการเผยแพร่ในนิตยสารสตรีที่ได้รับลิขสิทธิ์จากประเทศญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

สุวัฒน์ชัย กิจวรพัฒน์. (2551). การพึงพาและการใช้ประโยชน์ข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตรจากสื่อใหม่ของเกษตรกรไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (วารสารสนเทศ).

ปีการศึกษา 2552

กนกพร มีศิริ. (2552). ผลของโปรแกรมการจัดการอาหารรายบุคคลด้วยการใช้ข้อมูลและการผ่อนคลายกล้ามเนื้อแบบก้าวหน้าต่ออาการเหนื่อยล้าในผู้หญิงที่เป็นมะเร็งเต้านม ระหว่างการรับรังสีรักษา. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (พยาบาลศาสตร์).

ชาย เลิศวิทย์ชัยกุล. (2552). บทบาท หน้าที และความรับผิดชอบของที่ปรึกษากฎหมายในการเปิดเผยข้อมูลอันเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน. วิทยานิพนธ์ น.ม. (นิติศาสตร์).

จันทรงาม ชูตระกูล. (2552). การรับสารนิเทศด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคกระดูกพรุนของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ธิดารัตน์ เพชรชัย. (2552). ผลของการพยาบาลเจ้าของไข้ร่วมกับการให้ข้อมูลสุขภาพต่อภาวะสุขภาพของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังและความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพ หน่วยไตเทียม. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การบริหารการพยาบาล).

- บุรินทร์ นันทวิจิตร. (2552). การเปิดรับข่าวสาร ทศนคติ และพฤติกรรมการซื้อสินค้า โครงการในพระราชดำริช ของกลุ่มผู้บริโภควัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตรพัฒนการ).
- บุญญรัตน์ ชุงสุวรรณ. (2552). ผลของการใช้ข้อมูลร่วมกับการสร้างจินตภาพต่อความสับสนของผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- ภณิศา สังขวิศิษฐ์. (2552). พฤติกรรมการรับข่าวสารและความพึงพอใจในข่าวสารเรื่องการยกเลิกระบบซีของข้าราชการกรมประชาสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- ศศิสกุล จันทศรี. (2552). ผลของโปรแกรมการให้ข้อมูลก่อนผ่าตัดร่วมกับการกวดดูต่ออาการคลื่นไส้อาเจียน ชยอน ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดทางนรีเวชกรรม. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- สุปัญญี ปลั่งกมล. (2552). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
- อริพร จันทรประทีน. (2552). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครที่มีต่อระบบแอดมิชชั่นส์ ปี 2553. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปีการศึกษา 2529

- สุจิตรา ตันต์สุวรรณ. (2529). ความต้องการในการใช้สื่อของเจ้าหน้าที่หน่วยงานของกระทรวงมหาดไทยที่ให้บริการข่าวสารเพื่อการพัฒนาการเกษตรและชนบทของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์).

ปีการศึกษา 2531

- วิลาวัณย์ ศรีศิลป์. (2531). สภาพ ปัญหา และความต้องการในการรับข่าวสารข้อมูลของประชาชนในชนบทจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่).

ปีการศึกษา 2535

- อติชาต สามนกร. (2535). การเปิดรับข่าวสารและการยอมรับนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลี้ยงโคนม ของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี : การศึกษา

ปีการศึกษา 2536

- จิรพรรณ โสมอินทร์. (2536). การศึกษาการเปิดรับฟังข่าวสารด้านการเกษตรจากหอกระจายข่าวของเกษตรกรในท้องที่ จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์).

ปีการศึกษา 2537

อุไร จักร์ตรึงมงคล. (2537). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงระบบ เอฟ. เอ็ม. ของวัยรุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา).

ปีการศึกษา 2538

จิรภัทร มหาสุคนธ์. (2538). การเปิดรับรายการโทรทัศน์ทางการเกษตรของเกษตรกร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์).

ปีการศึกษา 2539

ชลิตา ทุกข์สุญญ. (2539). การศึกษาผลการเปิดรับข่าวสารที่มีต่อความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่น โครงการพัฒนาลำน้ำเก่าและลำน้ำบัง จังหวัดสกลนครและนครพนม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์).

ปีการศึกษา 2540

จิตต์โสภณ รัตตเสรี. (2540). ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับชมรายการสารคดีทางโทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ).

เตือนใจ จันท์แสง. (2540). ความต้องการการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).

ปีการศึกษา 2541

รัตนาวดี หาญณรงค์. (2541). การศึกษาความต้องการสารสนเทศทางการตลาดและการเงินสำหรับบริหารสหกรณ์การเกษตร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์).

ปีการศึกษา 2542

วรุณี ชะเอม. (2542). ศึกษาเปรียบเทียบการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรปลอดโรคในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์).

ปีการศึกษา 2543

จำนงค์ คงฤทธิ์. (2543). การเปิดรับรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).

ดวงแก้ว ผุงเพิ่มตระกูล. (2543). ความคิดเห็นของนักวิชาการเกษตรต่อข่าวสารเกษตรในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์).

พัฒนา นรมาศ. (2543). ปัญหาและความต้องการใช้สื่อในงานส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).

สิริพัชร เปรมชัยเจริญ. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ความรู้ การเปิดรับสื่อและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ระดับปฏิบัติการในโรงงานผลิตกระดาษ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรม).

ปีการศึกษา 2545

- พรชัย ชัยสงคราม. (2545). การเปิดรับรายการโทรทัศน์ทางการเกษตรของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์).
- พรทิพย์ ลิขิตเรืองศิลป์. (2545). การเปิดรับข่าวสารการเกษตรของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฝึกอบรมงาน
อภิบาลสัตว์สงวนมณฑลกรุงเทพฯ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ วท.ม.

ปีการศึกษา 2546

- ชัชพันธ์ วีระฉายา. (2546). การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(จิตวิทยาอุตสาหกรรม).
- ทวี พลศิลา. (2546). ความรู้ความเข้าใจของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่มีต่อพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 (ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 5. วิทยานิพนธ์.
ศศ.ม (รัฐศาสตร์).
- บุรณศิริ อ่วมปราณี. (2546). ความรู้ความเข้าใจของนักข่าวต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. 2540 : ศึกษาเฉพาะกรณีนักข่าวโทรทัศน์และนักข่าวหนังสือพิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์).
- ประการ เข้มแข็ง. (2546). ประสิทธิภาพของรูปแบบการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพทางวิทยุ กระจาย
เสียงต่อการสร้างสุขภาพของประชาชนเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ตามโครงการรณรงค์ปี
แห่งการสร้างสุขภาพทั่วไทย พ.ศ. 2545. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา).
- แพรวภัตรา เขียวขุ่ม. (2546). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ การมีส่วนร่วมกับทัศนคติต่อโครงการ “หนึ่ง
ตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ของสมาชิกกลุ่มอาชีพ จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยา
อุตสาหกรรม).
- สกุลไชย ขำประถม. (2546). การเปิดรับและความต้องการสารสนเทศการเกษตรในระบบเครือข่าย
อินเทอร์เน็ตของนักวิชาการเกษตรกรมส่งเสริมการเกษตรในส่วนเกษตร. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(เกษตรศาสตร์).

ปีการศึกษา 2547

- จุฬารักษ์ สิงห์กลางพล. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านเทคโนโลยีทางการแพทย์ของ
ประชาชนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา).
- ณัฐนันท์ ศรีชูชาติ. (2547). ความพึงพอใจของกลุ่มผู้ฟังที่มีต่อรายการวิทยุ “เปิดโลกสื่อสาร” : ศึกษา
เฉพาะกรณีกลุ่มผู้ฟังที่รับฟังทางสถานีวิทยุ ม.ก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์).
- บุญยฤทธิ์ สราภิรมย์. (2547). ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
: ศึกษากรณีข้าราชการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์).

ปีการศึกษา 2549

- ทิพวรรณ พุทธคุณ. (2549). ความพึงพอใจในการเปิดรับชมข่าวสารการเมืองทางสถานีโทรทัศน์ของ
นักศึกษาโครงการนิเทศศาสตร์ภาคบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์).
- บวร ไต้เมืองปาก. (2549). พฤติกรรมการใช้ การรับข้อมูลข่าวสาร และความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับ
เครือข่ายไร้สาย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).
- เสาวภา พรพิรุณโรจน์. (2549). การเปิดรับข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภคของนิสิต
นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (คหกรรมศาสตร์ศึกษา).

ปีการศึกษา 2550

- ชนิดา เสาวคนธ์. (2550). การเปิดรับและความต้องการสื่อสิ่งพิมพ์ทางการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
การเกษตรประจำตำบลในภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (ส่งเสริมการเกษตร).
- บุญทริกา ไตรโกมุท. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารของจุดปฏิบัติการเตรียมความพร้อม
วิทยุชุมชนคนเมืองขอนแก่น ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(เกษตรศาสตร์).
- วัชร หวังนุช. (2550). การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แรงจูงใจในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์กร และความคิด
ที่จะโยกย้ายสถานที่ทำงาน : กรณีศึกษาพนักงานโรงงานยาสูบ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยา
อุตสาหกรรม).
- วิมลลักษณ์ วาณิชพราหมณ์. (2550). ศักยภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของ
ประชาชน 10 กลุ่มอาชีพในจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม).
- อลิสสา สะหะหิรัญ. (2550). การเปิดรับข่าวสารความรู้ความคิดเห็นและแนวโน้มการยอมรับการบริโภค
ผลิตภัณฑ์ GMOs ของผู้บริโภคในเขตจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์).

ปีการศึกษา 2551

- ศศิธร ชลรัตน์อมฤต. (2551). การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศพืชไร่นานาชาติของประเทศไทยบน
เว็บไซต์. วิทยานิพนธ์. วท.ม. (เทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตร).
- สุพัตรา เดชพรหม. (2551). การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศไม้ผลเศรษฐกิจภาคใต้ของประเทศไทยบน
เว็บไซต์. วิทยานิพนธ์. วท.ม. (เทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตร).

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปีการศึกษา 2535

- ปาริชาติ หินชูข. (2535). การศึกษาการรับข่าวสารและความรู้จากสื่อที่ใช้ในการณรงค์ต่อต้าน โรคเอดส์
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา).
- ศักดิ์ดา กลิ่นสุคนธ์. (2535). ความสามารถในการรับรู้ข่าวสารการเกษตรของเกษตรกร ในจังหวัดขอนแก่น
โดยผ่านสื่อเทปโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร).

ปีการศึกษา 2537

อรรณพ ขาวฟอง. (2537). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารกับการปฏิบัติกิจกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในชุมชนชนบท. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาล).

ปีการศึกษา 2540

สุวิวัฒน์ เหล็กกล้า. (2540). การศึกษาการจัดทำและการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่องานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธร ในเขตจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา).

วิมล คำชู. (2540). พฤติกรรมการใช้สารนิเทศของนักเศรษฐศาสตร์ธนาคารแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2541

จารุวรรณ จันทราศรี. (2541). การใช้ทรัพยากรสารนิเทศห้องสมุดโรงเรียนเพื่อประกอบการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปาริชาติ เสาวะวิเศษ. (2541). ความสำเร็จและความล้มเหลวในการค้นหาค้นหาบทความวารสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

พยอม อึ้งกุล. (2541). พฤติกรรมการใช้สารนิเทศของแพทย์ในโรงพยาบาลทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

พันธุ์ยุทธ ชากำนัน. (2541). การใช้สารนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

สิทธิบุณ. (2541). การใช้และความต้องการใช้สารนิเทศของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

เสรี ชังภัย. (2541). การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาสังคมศึกษา).

ปีการศึกษา 2542

จิราติ บุญสุข. (2542). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการประกอบธุรกิจของสมาชิกหอการค้าจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

วรารณ นิสันต์. (2542). การใช้สารสนเทศอินเทอร์เน็ตเพื่อการสอนของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2543

- กฤษณา อาจแก้ว. (2543). การใช้สารนิเทศของครูภาษาไทยที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
- ยุพเยาว์ บุญมาก. (2543). การใช้สารนิเทศในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็น อาจารย์ 3 ของข้าราชการครู สายผู้สอน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุภาพรณ สรรพพิทยกุล. (2543). การใช้สารนิเทศด้านการพยาบาลของพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุทธิดา จรัสแผ้ว. (2543). การศึกษาการใช้สารนิเทศในการเรียนการสอนของครูผู้สอน วิชา ส 503 สังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาสังคมศึกษา).
- ศิริวรรณ แพงกระโทก. (2543). ความต้องการสารนิเทศของผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- เหลาทอง สุริยะ. (2543). การใช้สารนิเทศของอาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- อณพลวิฑู ไชยเชษฐ์. (2543). การรับสารสนเทศด้านการเมืองของประชาชนชุมชนหนองใหญ่ ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2544

- ชุตินา วัชรกุล. (2544). การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- เพชรรัตน์ จุลละนันท์. (2544). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาสังคมศึกษา).
- เพลินจิต หิรัญคำ. (2544). การใช้สารนิเทศของครูภาษาอังกฤษระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- วัลลภ วิบูลย์กุล. (2544). การรับรู้ข่าวสารและพฤติกรรมทางการเมืองของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาพัฒนศึกษา).
- จันทร์พิลา. (2544). การใช้สารสนเทศเพื่อการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ของนักประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2545

- ดวงใจ ตีระประเสริฐสิน. (2545). การใช้สารสนเทศเพื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- แดน แสนมี. (2545). การใช้วารสารวิชาการในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่นของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- รวีพร ไพเราะห์. (2545). การรับสารนิเทศด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชนแออัดร้อยกรอง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- วันชาติ ภูมิ. (2545). การใช้และไม่ใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2546

- รัฐวิสาห์ วาณิชยพงศ์. (2546). การใช้สารนิเทศด้านกฎหมายของข้าราชการตุลาการ ในสังกัดสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- มนิสรา สินปรุ. (2546). การศึกษาการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศฉบับพิมพ์และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- ศิริพร เรืองสินชัยวานิช. (2546). การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาในห้องสมุด คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2548

- บุหลัน อัยตระกูล. (2548). ความต้องการใช้สารสนเทศธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2549

- ชลลดา หงษ์งาม. (2549). ผลของการใช้เครื่องมือสืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ต่อพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของอาจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2550

- สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี. (2550). การใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- อุไรพร เติบโต. (2550). การใช้และการแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2551

วริษฐา หงส์กาญจนกุล. (2551). การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ).

ปีการศึกษา 2552

พรรณวดี ขำจริง. (2552). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาสังคมศึกษา).

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปีการศึกษา 2533

ยุทธวรรณ ภัทรเลาห. (2533). การประเมินความต้องการด้านข่าวสารข้อมูลในชนบท จังหวัดลำปาง .
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ).

ปีการศึกษา 2539

โกศล บุญยวง. (2539). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเอดส์ของ
คนงานก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ).
สิริโฉม พิเชษฐบุญเกียรติ. (2539). สภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศในการสอนสังคมศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา).
องอาจ พรหมไชย. (2539). กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของชาวไทยลื้อ เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลด้วย
สมุนไพร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ).

ปีการศึกษา 2540

จุฑารัตน์ มีสุขโข. (2540). ความต้องการข้อมูลและการช่วยเหลือสนับสนุนของมารดาทารกคลอดก่อน
กำหนด. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก).
ประไพพันธ์ วงศ์เครือ. (2540). ผลของการให้ความรู้ในเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแก่คนงาน
โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการ
ติดเชื้อ).

ปีการศึกษา 2541

ปริญญ์ ประสานจิตร์. (2541). ผลของการให้ความรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับต่อการล้างมือของบุคลากร
พยาบาล ในแผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลแพร่. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาลด้าน
การควบคุมการติดเชื้อ).

ปีการศึกษา 2543

จริยา พันธุ์วิทยากุล. (2543). ผลของการให้ข้อมูลย้อนกลับและความรู้ต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันของ
พยาบาล. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ).

เบญจวรรณ หล่อตระกูลงาม. (2543). การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัทหลักทรัพย์ในการ
แนะนำลูกค้าในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ บข.ม. (สาขาวิชาการบัญชี).

พัฒนาการ ชำนาญยา. (2543). ผลของการให้ความรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับต่อความรู้และ การปฏิบัติ
ในเรื่องการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อ ในอุปกรณ์ทางการแพทย์ของบุคลากร
โรงพยาบาลน่าน้อย จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุม
การติดเชื้อ).

ปีการศึกษา 2544

กลอยใจ มีเครือรอด. (2544). ผลของการให้ข้อมูลประกอบภาพการ์ตูนต่อพฤติกรรมการเผชิญ
ความเครียดในเด็กวัยก่อนเรียนขณะได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ. วิทยานิพนธ์ พย.ม.
(สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์).

ปีการศึกษา 2545

ชื่นจิตต์ สมจิตต์. (2545). ผลของโปรแกรมการให้ข้อมูลโดยผ่านสื่อวีดิทัศน์ต่อความกลัวของเด็กวัยก่อน
เรียนก่อนการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวช
ศาสตร์).

ปีการศึกษา 2546

ธัญญภรณ์ เลหาะเพ็ญแสง. (2546). วิธีแก้ไขปัญหาการสืบค้นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา).

ปีการศึกษา 2547

พิมพ์ ปันตัน. (2547). ผลของการให้ความรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับต่อการปฏิบัติของบุคลากร
พยาบาลในการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ. วิทยานิพนธ์ พย.ม.
สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ).

ปีการศึกษา 2548

กิตติชัย เหลี่ยมวานิช. (2548). ความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชนของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาขาวิชาส่งเสริม
การเกษตร).

ปีการศึกษา 2549

นันทนา ศรีเทพ. (2549). ผลของโปรแกรมการให้ข้อมูลโดยผ่านสื่อวีดิทัศน์ต่อความกลัวการได้รับยาพ่น
แบบฝอยละอองของเด็กวัยก่อนเรียน. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์).

ปีการศึกษา 2550

- นุจันย์ มณีรัตน์. (2550). ผลของการให้ข้อมูลต่อความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์).
- พรทิพย์ เทพบางจาก. (2550). ผลของการให้ข้อมูลผ่านหนังสือการ์ตูนต่อความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อของเด็กวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ).

ปีการศึกษา 2551

- ชุตานภรณ์ บุญเพ็ง. (2551). ผลของการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ต่อพฤติกรรมบริโภคของผู้ป่วยแผลเปปติค โรงพยาบาลน้ำป่าด จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่).

ปีการศึกษา 2552

- มัลลิกา เบ็ญจกุล. (2552). ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ รพ.ม. (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์).

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ปีการศึกษา 2543

- ไพโรจน์ เขยชม. (2543). การศึกษาสภาพและปัญหาในการใช้สารสนเทศภายในองค์กร กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ).

ปีการศึกษา 2544

- โชคชัย กวีวิรัชย์. (2544). การเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ในโรงพิมพ์คุรุสภา. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

ปีการศึกษา 2549

- นฤมล เฉลยถ้อย. (2549). การศึกษาพฤติกรรมเปิดรับสื่อ ความคิดเห็น และรูปแบบที่ต้องการของสื่อโฆษณาตามสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ในทัศนะของวัยรุ่นไทย. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

ปีการศึกษา 2550

- ทันทวี สติธิภววงศ์. (2550). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการใช้ประโยชน์จากการใช้สื่อมวลชนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).
- นคร อุสายุพันธ์. (2550). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต สภาพปัญหาและผลกระทบทางสังคมของวัยรุ่น กรณีศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

บดินทร์ แตรรูปวิไล. (2550). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อสื่อโฆษณาของ บริษัท จีอี แคปิตอล ออโต้ลีส. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

ปีการศึกษา 2551

นรเทพ ศักดิ์เพชร. (2551). ความต้องการการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตำบลของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ).

ปีการศึกษา 2552

คณิงนิจ ก้องกานน. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการอ่านและลักษณะการใช้สารสนเทศจากห้องสมุดของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

ทรงสุรพันธุ์ ชูแสงศรี. (2552). การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องสิทธิ ที่ได้รับจากประกันสังคมต่อผู้สูงอายุ ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

พิชากร ประสงค์จินดา. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความพึงพอใจที่ผู้ชมมีต่อสื่อโทรทัศน์ช่องสุราษฎร์แชนแนล. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

พุกธา ศรีสุวรรณ. (2552). การศึกษาการเปิดรับและความพึงพอใจต่อสื่อพื้นบ้านภาคใต้ของเยาวชนในสถานศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

เพ็ญพักตร์ อร่ามเรือง. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีต่อสื่อ ประชาสัมพันธ์เพื่อการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์ เทคโนโลยี).

สิริพงษ์ สงวนนวน. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับและความต้องการรูปแบบรายการวิทยุเพื่อการศึกษาและการวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

ศุทธินาถ แสงโสภิต. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความพึงพอใจที่มีต่อสื่อโฆษณาของลูกค้าในธุรกิจอุปกรณ์ตกแต่งบ้าน ในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

ลดาวัลย์ สงพัฒน์แก้ว. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ด้านบันเทิงและทัศนคติในเรื่องเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

วลัยรัตน์ มาฆทาน. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับและความพึงพอใจในการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ภายในของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

วิสูตร ดิษฐ์แสง. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการรับรู้นโยบายผ่านสื่อของประชาชนในเขตชุมชนเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

อุดมศักดิ์ ศุภสาร. (2552). การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจในการเปิดรับสื่อโฆษณาของผู้ใช้บริการร้านอาหารขนาดกลาง ในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

ปีการศึกษา 2553

จิตติพร วรรณะพิศิษฐ์. (2553). การศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายและความพึงพอใจในการเปิดรับสื่อเพื่อการสื่อสาร การตลาดของผู้ใช้บริการสตูดิโอถ่ายภาพ Pre-Wedding ในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

ธนรัตน์ พุ่มเจริญ. (2553). พฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาหอพัก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

สุภาษิต นวลเศษ. (2553). การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจในการเปิดรับรายการประเภทข่าวการเมืองทางสื่อโทรทัศน์ ช่อง 9 ของประชาชนในเมืองและชนบท จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์เทคโนโลยี).

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปีการศึกษา 2550

ชาญ กลิ่นซ้อน. (2550). การศึกษาเจตคติและพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยคริสเตียน. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา).

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2529

กนกรัตน์ ยศไกร. (2529). ประสิทธิภาพของการสอนสุขศึกษาต่อความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2531

ลีปาน ทรัพย์ทอง. (2531). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ในประเทศไทยที่มีต่อผลการสืบค้นสารสนเทศโดยระบบออนไลน์จากฐานข้อมูล DIALOG. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2532

ปรียานิจ ชัยจันดี. (2532). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของเกษตรกรกับความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมที่มีต่อการปรับปรุงวิธีการผลิตทางการเกษตร : ศึกษาเฉพาะกรณีเกษตรกรชั้นเล็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ศุภวรรณ สัจพงค์. (2532). ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร การคาดหวังผลตอบแทน ความพึงพอใจ และพฤติกรรมการรับฟังข่าวสารของประชาชนกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณี รายการข่าวภาคถ่ายทอดของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2533

กฤติกา จิวาลักษณ์. (2533). ความพึงพอใจของอาจารย์ในการให้บริการข่าวสารทันสมัยของ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

พนิดา อินทรลักษณ์. (2533). ผลกระทบของการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อประชาชนในการเผยแพร่ความรู้ ในด้านการวางแผนครอบครัว ศึกษาเฉพาะกรณีเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2534

กนกรัตน์ สุขะวัฒน์. (2534). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโรคเอดส์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงโสเภณี : กรณีศึกษาที่หน่วยควบคุม กามโรค อ.หาดใหญ่ ศูนย์กามโรค เขต 12 สงขลา. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ชิบ จิตนิยม. (2534). ความต้องการข่าวสารการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของกลุ่มประชาชน ผู้ใช้บริการเคเบิลทีวี : ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกของ บริษัท อินเทอร์เน็ตแซทเทล บรอดคาสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (ไอบีซี). วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล. (2534). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมในการณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ : ศึกษาเฉพาะกรณี ข้าราชการกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

มาลี เสียงไทย. (2534). ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

วิจิตร อวิรุทธิ์. (2534). กระบวนการการใช้ข้อมูลข่าวสารแก่นักลงทุนในหลักทรัพย์ชาวต่างประเทศ และ แนวโน้มรูปแบบการให้ข้อมูลข่าวสารในอนาคต. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

สุกัญญา ธารวัชรศาสตร์. (2534). ความต้องการความรู้ทางสารนิเทศศาสตร์ของนักเอกสารสนเทศใน ห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปศาสตร์).

อังคณา มั่งมีทรัพย์. (2534). ประสิทธิภาพของการเผยแพร่ข่าวสารการคุ้มครองผู้บริโภคด้าน สาธารณสุขที่มีต่อความรู้และความตระหนักของประชาชนเกี่ยวกับความปลอดภัยในการ บริโภคอาหาร : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2535

- ปริญญ ชลอวุฒิวัฒน์. (2535). ความต้องการและการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- พจนารถ วัชรพิมลมาศ. (2535). การศึกษาความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้สูบบุหรี่ต่อข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะผู้สูบบุหรี่เพศชาย ณ ศูนย์การค้า ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์).
- พรพิมล เฉลิมพลาณภาพ. (2535). พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของ บริษัทกึ่งเอกชนที่มียอดขายสูงสุดของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- เฟื่องฟ้า อัมพรสถิต. (2535). ความพึงพอใจของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อโฆษณาทาง ปรินทรีย์ : ศึกษากรณีผู้ใช้บัตรเครดิต. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- อำไพพร เลขะจิระกุล. (2535). ความต้องการข้อมูลข่าวสารของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อมจาก สำนักงานอุตสาหกรรมในจังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2536

- วรกิจ หิรัญวัฒน์ศิริ. (2536). การศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงประเภท ข่าวและสาระความรู้ “คุยกันที่ซานเรื่อน” ของสถานีวิทยุกระจายเสียง 919 สำนักงานพัฒนา พิเศษ กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ กองบัญชาการทหารสูงสุด. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- วีณา ท่วมทอง. (2536). พฤติกรรมการใช้สารนิเทศของนายอำเภอ : กรณีศึกษาเฉพาะภาคกลาง ใน ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2537

- ธีรกุล สถิตินิมาณการ. (2537). การศึกษาความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารความรู้สุขภาพด้าน สาธารณสุขกับการมารับบริการของผู้มารับบริการโรงพยาบาลรามาริบัติ (คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัทยมหิดล). วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2538

- จันจิรา ไทยบัณฑิตย. (2538). การศึกษาเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียน สหศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์).
- เพชรรัตน์ เริงกมล. (2538). พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารนิเทศของแพทย์พยาบาลและ นักวิชาการทางการแพทย์ โรงพยาบาลวชิรพยาบาล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์).
- วรศรา วราลักษณ์. (2538). การ เปิดรับข่าวสารความรู้เรื่องสิ่งเสพติดและการป้องกันสิ่งเสพติดจาก สื่อมวลชน และสื่อบุคคลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ใน เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).

ปีการศึกษา 2539

- ดวงจันทร์ สุทธาโรจน์. (2539). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- เด่นสุรางค์ ภิรมย์สวัสดิ์. (2539). อุตมโนทัศน์ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสูบบุหรี่หลังการได้รับคำปรึกษาทางโทรศัพท์ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ใช้บริการสายปลอดบุหรี่ ของมูลนิธิหมอชาวบ้าน. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์).
- อำไพศรี โสประทุม. (2539). พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูล ข่าวสาร และปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับ การสื่อสารเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2541

- กัญญา เลิศฤดีวัฒนวงศ์. (2541). การศึกษาความพึงพอใจในการรับข่าวสารการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของผู้ใช้รถยนต์ : ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัทโตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- จินตนา ปัญญาอาวุธ. (2541). พฤติกรรมการสื่อสารและอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่มีต่อความรู้ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมือง พ.ศ. 2540 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มอายุ 18-20 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- นิตาชล จ้างศรี. (2541). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบการเชื่อมประสานกับผู้ใช้ (user interfaces) ของระบบ OPAC ของโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ DYNIX : กรณีศึกษา ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- ประกายดาว ศรีโมรา. (2541). การใช้รายการเข้าถึงแบบออนไลน์ของข่าวยานสารสนเทศ ห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยวิเคราะห์จากบันทึกสถิติการสืบค้น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- พรรณพิลาส วีระสุข. (2541). ความต้องการที่จะรู้ข่าวสารการเมือง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเมือง และการใช้ประโยชน์ข่าวสารการเมืองจากรายการโทรทัศน์ของประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- วณิชกร แก้วกัน. (2541). การใช้บริการค้นคืนรายการแบบออนไลน์จากฐานข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศ ห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- ศักดิ์พงศ์ ระพิพันธุ์. (2541). การศึกษาประสิทธิผลการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบวิชาชีพการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรระยะสั้น ในเขตอำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์).
- ศิริพร ตีปยานนท์. (2541). การใช้ข้อมูลข่าวสารในกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของผู้บริหารกองทุนรวม. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

- สาทิพย์ ธรรมชีวีวงศ์. (2541). ความต้องการสารสนเทศภายนอกองค์การและการใช้แหล่งสารสนเทศของ
ผู้บริหารระดับกลาง : กรณีศึกษาอุตสาหกรรมการสื่อสารและอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุธรรม อูมาแสงทองกุล. (2541). การศึกษาผลการสืบค้นสารสนเทศที่ใช้เทคนิคดัชนีแบบกำหนดค่า
น้ำหนักที่จัดทำโดยมนุษย์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุภัทรา พันธุ์จันทร์. (2541). การเปิดรับข่าวสารความพึงพอใจและความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อวารสาร
และนิตยสารในโครงการส่งเสริมผลงานสื่อมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชน. วิทยานิพนธ์ วศ.ม.
(สื่อสารมวลชน).
- สุภาพร อัทธกุลวัฒน์. (2541). การแสวงหาข่าวสารและการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนของประชาชน
กรุงเทพมหานครหลังการประกาศค่าเงินบาทลอยตัว. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- อัครพร สุทธิบุญชร. (2541). ความต้องการและการใช้สารสนเทศของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานทางด้านเทคนิค
บริษัท ปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2542

- ชาติวุฒิ วัจวล. (2542). อิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีต่อความรู้และทัศนคติเรื่องเพศศึกษาของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสหศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมือง จังหวัด
เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- พิเชศ รุ่งสว่าง. (2542). พฤติกรรมการรับข่าวสารความรู้จากสื่อมวลชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนประจำจังหวัด ในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- สุชาดา วรรณมานี. (2542). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ (ecotourism) กับความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา มหาวิทยาลัย
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2543

- พุทธร โกศิยะกุล. (2543). การศึกษาความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศของนักเรียนนายร้อย
ตำรวจ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- มาลินี มีลาภสม. (2543). การเปิดรับความเข้าใจความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากข่าวพยากรณ์
อากาศของผู้ประกอบอาชีพประมงในชุมชนบ้านแหลมหินและชุมชนบ้านสลักเพชร จังหวัด
ตราด. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- สุธาสี อารณสุวรรณ. (2543). การศึกษาความต้องการข้อมูลและความพึงพอใจของแพทย์ที่มีต่อรูปแบบ
การสื่อสารการตลาดของยาลดความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- สุมัยวุฒิ เมฆสุต. (2543). ความต้องการและการใช้สารสนเทศในหอสมุดและศูนย์สารสนเทศ ธนาคารแห่ง
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2544

- จิตรรา เอื้อจิตรบำรุง. (2544). การเปิดรับข่าวสาร การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจต่อข้อมูล ข่าวสาร ยา แก้วตลอดชีพที่โฆษณาผ่านสื่อมวลชนของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- นุชจิรา โมระเสรีฐ. (2544). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักและการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับแผนการลดปริมาณมูลฝอย. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- พรวิไล แต่สุขะวัฒน์. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อรณรงค์เรื่องสุขอนามัยและ ความสะอาดของผู้ประกอบอาชีพค้าขายอาหารริมบาทวิถี ในเขตกรุงเทพมหานคร กับความรู้ ทักษะ พฤติกรรมที่มีต่อการปรับปรุงด้านความสะอาด. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- สุชาดา บุญธรา. (2544). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ และความรู้กับ ความตระหนักต่อสิทธิที่จะได้รู้ (right to know) ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- สุนทรียา หวังชัย. (2544). ความตระหนักของประชาชนในสิทธิความเป็นพลเมืองต่อการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2545

- ดนุพล อุ่นจินตมณี. (2545). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการปฏิรูปอุดมศึกษาของ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- วรา วัฒนาจตุพร. (2545). ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอินเทอร์เน็ตในการสร้างความตื่นตัว ทางการเมือง และพฤติกรรมการเปิดรับเนื้อหาข่าวสารการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองบนอินเทอร์เน็ต : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 6 มกราคม 2544. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- วัชร มั่นสนธิ. (2545). การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต กับการ ตัดสินใจเข้าร่วมดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของ บริษัท Work at Home Solution. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- ศราณี มณีโชติ. (2545). การเปิดรับความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการความรู้ทาง เกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนเกษตรทาง อากาศ ผ่านทางหอกระจายข่าว ประจำหมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- สายฤดี วานิกานุกูล. (2545). ความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชนชาว จังหวัด ปทุมธานี ในโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- อัมภินี เกตุเชื้อสัตย์. (2545). การเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการเลือกใช้แก๊ส โซฮอล์ของผู้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2546

- จิตรภาณุ ศรีศุภโอพาร. (2546). ความคิดเห็นทางด้านข้อมูลข่าวสารของคนไข้ผู้รับการรักษาภาวะสายตาสั้น ผิดปกติด้วยวิธีเลสิกในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (การบริหารสื่อสารมวลชน).
- ชาญวิทย์ ชัยกันย์. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับศาลปกครองของผู้ฟ้องคดีในศาลปกครอง. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- นวรรตน์ มาเสถียร. (2546). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์จากนิตยสารเสริมความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษานิตยสาร **Student Weekly** และนิตยสาร **Nation Junior**. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- มนกาส สิงห์พันธ์. (2546). พฤติกรรมการเปิดรับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ ไรต์ เว็บ (WWW) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (การบริหารสื่อสารมวลชน).
- รัตนาวลี จันทนสมิต. (2546). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชนกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาและการเฝ้าระวังปัญหา มลพิษ เฉพาะมลพิษทางน้ำและทางอากาศของประชาชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- วัชรภรณ์ รังษีกุลพิพัฒน์. (2546). รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีผลต่อความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศ : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- วิลาวัลย์ เรื่องปฏิกรณ์. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการสื่อสารการตลาดกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวไทยในโครงการไทยเที่ยวไทย. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- ศุภลักษณ์ เลาทองดี. (2546). ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคต่อสื่อโฆษณาออนไลน์. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (การบริหารโทรคมนาคม).
- สุกัญญา อำพันแสง. (2546). การเปิดรับ ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการข่าวสารความรู้ทางหอกระจายข่าว ในเขตตำบลหนองตาด จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (การบริหารสื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2547

- ทิพาวัลย์ นิปะกุล. (2547). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์).
- ภาวดี อินนุพัฒน์. (2547). การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในโครงการประหยัดไฟฟ้ากำไร 2 ต่อ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- สุทธินี บริสุทธิญาณ. (2547). การวิเคราะห์เปรียบเทียบการแสวงหาข่าวสารเพื่อการตัดสินใจในการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุนรายย่อยรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

สุมาลี ลิ้มตั้ง. (2547). การเปิดรับข่าวสาร การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจต่อข่าวสารเรื่องธรรมชาติบำบัด ของผู้ดูแลสุขภาพแบบธรรมชาติบำบัด ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

สุวิดา ตรงดี. (2547). การเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ในข่าวสารการเกษตร ทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

อนงค์นาถ อัครตั้งเสถียร. (2547). การแสวงหาข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการตรวจสอบสุขภาพ ก่อนแต่งงาน ของคู่สมรสที่ใช้บริการโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

อนัญญา สงวนศักดิ์. (2547). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติต่อสมุนไพรไทยของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

อนันต์ บรรจงศิลป์. (2547). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการรับรู้ในงานประชาสัมพันธ์ กลุ่มพันธมิตรการบิน ของผู้ใช้บริการชาวไทย กรณีศึกษา กลุ่มพันธมิตรการบินสตาร์อัลไลแอนซ์. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (การบริหารสื่อสารมวลชน).

สุภาวดี อินนุพัฒน์. (2546). การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในโครงการประหยัดไฟฟ้า กำไร 2 ต่อ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2548

ฐิติพัฒน์ พิษณุธาดาพงศ์. (2548). พฤติกรรมการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ของพนักงาน ศึกษาตามแนว ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน : กรณีศึกษา บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (พาณิชยศาสตร์และการบัญชี).

รุจิยา แก้วไทรเทียน. (2548). การเปิดรับข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวของสมาชิกในโครงการนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

สวัสดิ์ ไหลภากรณ์. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตของผู้นำชุมชน ในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์).

ปีการศึกษา 2549

จุฬิตา อภัยโรจน์. (2549). ความคาดหวังและความพึงพอใจในการใช้ประโยชน์ของผู้อ่านเว็บไซต์สุขภาพ. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

พิมพ์ดา โยธาสุมุท. (2549). พฤติกรรมการเปิดรับความรู้และทัศนคติของชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม ในเขตกรุงเทพมหานครต่อแนวการเสนอข่าวความรุนแรง ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของสื่อมวลชน. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

สุกัญญา คงนิวัฒน์ศิริ. (2549). ความต้องการข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพของวัยรุ่น ในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (การจัดการการสื่อสารภาครัฐและเอกชน).

อาบบุญ พิชัยพันธุ์. (2549). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความคาดหวัง ความรู้และความคิดเห็นที่มีต่อการเผยแพร่ข่าวสารและการให้บริการของ บริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ของผู้ใช้ทางพิเศษ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2550

ชวลิต ศุภศักดิ์ธำรง. (2550). ความสำเร็จในการนำแนวคิดการจัดการความรู้ไปปฏิบัติในองค์การและผลของการจัดการความรู้ต่อบุคลากร. วิทยานิพนธ์ รศ.ม. (พัฒนาแรงงานและสวัสดิการ).

ชุตินันท์ สิริโรจนวงศ์. (2550). พฤติกรรมการเปิดรับ ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการใช้บริการของผู้ใช้บริการตัวแทนจำหน่ายรถจักรยานยนต์ฮอนด้า. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ประภา เมฆอรุณ. (2550). ความรู้ การปฏิบัติ และทัศนคติต่อการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในภาครัฐ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 : ศึกษาเฉพาะกรณี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม).

จารุวรรณ กิตตินราภรณ์. (2550). พฤติกรรมการเปิดรับ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (การสื่อสารภาครัฐและเอกชน).

วรางคณา เดชสวนะ. (2550). รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีผลต่อความรู้และทัศนคติในเรื่องการดูแลสุขภาพตนเอง : ศึกษาเฉพาะนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ วศ.ม (สื่อสารมวลชน).

สภิตา สมจิตร. (2550). ความต้องการข้อมูลข่าวสารและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในสถานี่เกษตรหลวงอ่างขาง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2551

จิตมาศ นวลกระจำง. (2551). ความคิดเห็นของบุคลากรกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานต่อการนำชุดการจัดการความรู้มาใช้ปฏิบัติงาน. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์).

ประวีณา ชมพูพันธ์. (2551). การเปิดรับและผลกระทบของรายการด้านโภชนาการทางโทรทัศน์ที่มีต่อความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

พรรณทิพา สุปรีตานุวัฒน์. (2551). ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมการใช้น้ำมัน แก๊สโซฮอลล์ของผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2552

ปลีลา มูลลิสาร. (2552). การเปิดรับสื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (การบริหารสื่อสารมวลชน).

เสาวลักษณ์ คำทอง. (2552). ผลของการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อความสามารถในการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง เนื่องจากการตั้งครรภ์. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว).

ปีการศึกษา 2553

กมลทิพย์ พ่วงเปี้ย. (2553). ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการลดภาวะโลกร้อนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (การจัดการการสื่อสารองค์กร)

วราภรณ์ ประดับ. (2553). การเปิดรับข่าวสารสุขภาพ ทักษะ และพฤติกรรมในเรื่องการดูแลสุขภาพ ของผู้อ่านนิตยสารสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

วันทนี นวลละออง. (2553). ความต้องการความรู้ ทักษะ และบริการสำหรับผู้ป่วยสูงอายุที่บ้าน : กรณีศึกษา ญาติผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลราชวิถี. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม)

สุภาวดี กระแสสินธุ์. (2553). การศึกษาวิธีการสืบค้นข้อมูลของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ตอนปลายหลังการเรียนรู้แบบเรียนตรรกะ : กรณีศึกษา นักเรียนโรงเรียนวัดหนองพันทา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาการคอมพิวเตอร์)

ลัดดา แคนบุญจันทร์. (2553). พฤติกรรมการรับฟังรายการข่าวสารความรู้ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ระบบ เอฟ.เอ็ม. 101.75 MHz. ของประชาชนในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ปีการศึกษา 2546

ภาณุพงศ์ จังขานลิตโท. (2546). การศึกษากระบวนการถ่ายทอดความรู้และทักษะการทำภาชนะเครื่องเงินของช่างเครื่องเงิน ในเขตเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา).

ปีการศึกษา 2547

สุภาวดี ปิ่นไพบูลย์. (2547). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะและน้ำเสียของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม).

ปีการศึกษา 2550

โชคอารีย์ มั่นอินทร์. (2550). ความรู้ และพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อด้านการบริโภคผักปลอดสารพิษ ของชุมชนเมืองและชนบท จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์สนเทศ).

สุพิมพ์ อุ่นพรม. (2550). ผลโปรแกรมการให้ความรู้ด้านสุขภาพต่อพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานวัยผู้ใหญ่. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน).

ประจวบ สุขสัมพันธ์. (2550). ผลของระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและการให้ความรู้ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของประชากรกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน).

วิยดา ส่งเสริมล้อสกุล. (2550). การรับรู้และความตระหนักของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์พลังงานจากสื่อโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์สนเทศ).

ปีการศึกษา 2551

สุวรรณ์ รัตนพันธ์. (2551). ผลของการใช้ระบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อการปฏิบัติตนการหายใจลำบากและคุณภาพชีวิตผู้ป่วยปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน).

ปิยมาลัย อาษาสันติสุข. (2551). ผลของการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อพฤติกรรมดูแลตนเองและระดับฮีโมโกลบินเอวีนซี ในผู้ป่วยเบาหวาน. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน).

มหาวิทยาลัยบูรพา

ปีการศึกษา 2533

วิไล นวลแสง. (2533). ปัญหาและความต้องการของอาจารย์และนิสิตในการใช้สารสนเทศของสำนักหอสมุด กลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).

ปีการศึกษา 2540

ไพโรจน์ โพธิ์แก้ว. (2540). ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับประเภทและการใช้บริการสารสนเทศในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ของนิสิตบัณฑิตศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).

ปีการศึกษา 2542

งามนิตย์ สอนครุฑ. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารกับลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).

ธานินทร์ ชลจิตต์. (2542). การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).

ณรงค์ จุนเจริญวงศา. (2542). ศึกษา ระดับความต้องการสารสนเทศและรูปแบบการนำเสนอสารสนเทศในโรงเรียน เป้าหมายปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา).

อัญชลี พรอนทัย. (2542). ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการสารสนเทศของ
พนักงานครู โรงเรียนสังกัดเทศบาล ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา).

ปีการศึกษา 2543

วรรณวิมล เพลี่ยนมา. (2543). พฤติกรรมการแสวงหาการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยโรคเอดส์. วิทยานิพนธ์
พย.ม. (การพยาบาลชุมชน).

วิไลลักษณ์ ประยูรพงษ์. (2543). รูปแบบการให้ข้อมูลแก่ญาติผู้ป่วยในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก. วิทยานิพนธ์
พย.ม. (การบริหารการพยาบาล).

ปีการศึกษา 2544

ชนิษฐา พละการ. (2544). ความต้องการสารสนเทศและปัญหาของผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2546

มงคล หนูช้างเผือก. (2546). การใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขต
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา).

หัสกิจ วินิจฉัย. (2546). การเข้าถึงสารสนเทศผ่านอินเทอร์เน็ตของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2547

ศราวดี จันทโสพล 2510-. (2547). การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นสารสนเทศของอาจารย์และนิสิต
มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสารสนเทศ จันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสาร
นิเทศศาสตร์).

พิมพ์ภา ภูยะดาว 2516-. (2547). การแสวงหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายโรงเรียนหามินทรราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ภัทรพร ศิริวัฒน์. (2547). การเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

สุนิสสา อุบลวรรณ 2511-. (2547). การถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษานอกระบบ).

ปีการศึกษา 2548

ทองศักดิ์ ชาญสมิง. (2548). สภาพและปัญหาการนำสารสนเทศไปใช้ในงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).

ปีการศึกษา 2552

สุวิมล ตันมี. (2552). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา).

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปีการศึกษา 2532

มาลี เสี่ยมศักดิ์. (2532). ความต้องการข้อเสนอแนะทางวิชาการศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2534

กิ่งแก้ว แดงอ่อน. (2534). การใช้และความต้องการสารนิเทศของผู้เขียนบทความทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในช่วง พ.ศ. 2521-253. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2535

รุ่งฤดี อนุสรณ์. (2535). พฤติกรรมการรับสารนิเทศจากหนังสือพิมพ์วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตชนบทยากจน ของจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ประภาส พาวินันท์. (2535). การรับสารนิเทศของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

อรวรรณ สร้อยคำ. (2535). การเผยแพร่สารนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนของหน่วยงานรัฐ สังกัด 4 กระทรวงหลัก ในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2536

ขวัญชนก ศิริพันธุ์เมือง. (2536). ผลสัมฤทธิ์ในการรับสารนิเทศด้านสุขภาพอนามัยจากการเผยแพร่สารนิเทศทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

พฤษมงคล บุญแสนแผน. (2536). ปัญหาในการรับสารนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. ตั้งแต่ 16 ข้อขึ้นไป ของอำเภอสหัสขันธ์ จุฬาลงกรณ์ จันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2537

จินตนา ทะนันชัย. (2537). การใช้ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบทของเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก ในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2538

- ขุน เทียมทินกฤต. (2538). การค้นคืนรายการหนังสือโดยใช้ศัพท์อิสระ ศัพท์ควบคุม และศัพท์
อิสระ ร่วมกับศัพท์ควบคุมจากฐานข้อมูล VOED ของห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร.
นนุช คงวัฒนานนท์. (2538). ปัญหาการรับสารนิเทศด้านสุขภาพอนามัยของผู้นำครอบครัว ในอำเภอภู
ผาม่าน จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
ละมัย ร่มเย็น. (2538). การรับสารนิเทศด้านการป้องกันอุบัติเหตุจราจรของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ
ศาสตร์).
ศิริรัตน์ ทิพย์โกชนา. (2538). ความต้องการสารนิเทศและการใช้สารนิเทศของนักเรียน ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
วนิดา บิตร. (2538). การเผยแพร่สารนิเทศด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของพระสงฆ์ใน จังหวัดสกลนคร.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2539

- ประหยัด ช่างงาน. (2539). ความต้องการรับสารนิเทศของพระสงฆ์จากห้องสมุดประชาชน จังหวัดลำปาง.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
ศิราณี จุฑาปะมา. (2539). การศึกษาปัญหาของนักศึกษาในการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลซีดี-รอม ที่
ให้บริการในฝ่ายหอสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
อรุณลักษณ์ ทูมมากรณ์. (2539). สภาพและปัญหาการรับสารนิเทศด้านการเลี้ยงดูบุตรของมารดา ในเขต
เทศบาลเมืองอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2540

- บรรจง พลไชย. (2540). การเผยแพร่สารสนเทศด้านสุขภาพอนามัยของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
ที่ปฏิบัติงานในศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน ชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสกลนครปี พ.ศ.
2539. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
ภาวิณี สินธุโคตร. (2540). ความต้องการและการใช้วัสดุสารนิเทศของอาจารย์ใน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตกาฬสินธุ์และวิทยาเขตขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2541

- พัชรินทร์ พรหมสา. (2541). ความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรเมืองร้อยเอ็ด จำกัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
สุกัญญา อ่างศิลา. (2541). สภาพและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อบริการผู้ใช้ในห้องสมุด มหาวิทยาลัย
ของรัฐในส่วนภูมิภาค (PULINET). วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

อัญชนา วงศ์สมศักดิ์. (2541). ความต้องการสารสนเทศของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลใน
จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2542

รัชนี สาราณอินทร์. (2542). ความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนาการสอนของครูโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษ
ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2543

ดรุณี ทูมมากรณ์. (2543). การรับและการถ่ายทอดสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชนชนบท : ศึกษากรณี
บ้านกลางใหญ่ ตำบลกลางใหญ่ อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

วรารณณ์ ชวโรว. (2543). ผลของการบำบัดด้วยหนังสือต่อความวิตกกังวลของผู้ติดเชื้อเอชไอวี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

อภิญา สีน้อยขาว. (2543). สภาพ ปัญหา และความต้องการใช้สารสนเทศการเกษตรของเกษตรกร
อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2544

ฐาปนี สีเจลิยว. (2544). สภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศทางการศึกษาจากอินเทอร์เน็ตของอาจารย์
นิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษ
ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

สายสุดา บันตระกูล. (2544). ความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของบุคลากร ของ
บริษัท ยู ไนเต็ด อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ
ศาสตร์).

วิรัชชา จำปีกลาง. (2544). สภาพและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาของอาจารย์และนิสิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).

ปีการศึกษา 2545

ณรงควิทย์ สะโสดา.(2545). การประเมินการเลือกใช้สารสนเทศจากเวปไซด์ไวด์เว็บของนิสิตระดับ
ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

นภาพรณ จตุรโพธิ์. (2545). การใช้ Search Engine ในการสืบค้นสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญา
ตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ศิริประภา ศรีสุริยจันทร์. (2545). ลักษณะและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตและอาจารย์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2549

ปราโมทย์ เหลาลาภะ. (2549). การพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่องการสืบค้นสารสนเทศบน
เว็บไซต์ไว้สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2550

จิรศักดิ์ ประทุมรัตน์. (2550). รูปแบบแหล่งการเรียนรู้ตามความต้องการของเกษตรกรในจังหวัด
มหาสารคาม. สกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
สิทธิชัย บุญสร้าง. (2550). ผลกระทบของศักยภาพการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่มีต่อความ
สามารถในการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
วิทยานิพนธ์ บข.ม. (บัญชี).

ปีการศึกษา 2551

ปาลิตา บัวสีด้า. (2551). การใช้บทเรียนบนเครือข่ายแบบ Big Six Skills เรื่องข้อมูล สารสนเทศและ
คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการ แก้ปัญหาโดยใช้
สารสนเทศของนัก เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. สกลนคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยี
การศึกษา).

มหาวิทยาลัยมหิดล

ปีการศึกษา 2526

ฉวี เบาทรง. (2526). ผลของการให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวอย่างมีแบบแผนและการสัมผัสต่อการลด
ความวิตกกังวลและพฤติกรรมการเผชิญภาวะเครียดในระยะคลอด. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การ
พยาบาลแม่และเด็ก)

ปีการศึกษา 2527

ศรีสมบัติ บุญเมือง. (2527). การรับข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของวัยรุ่น.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (อาชีวศึกษาและงานยุติธรรม).
สมพร ศิริรัตน์ตระกูล. (2527). การรับข่าวสารและพฤติกรรมการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่มี
สารปรุงแต่งของครูระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อม
ศึกษา).

ปีการศึกษา 2528

เกรียงวัลย์ สุวรรณรัตน์. (2528). ความคิดเห็นของผู้ป่วยและพยาบาลเกี่ยวกับความต้องการข้อมูลของ
ผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน ขณะพักอยู่ในโรงพยาบาล. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(พยาบาลศาสตร์).

ปีการศึกษา 2529

- มณฑาทิพย์ สุวรรณเนตร. (2529). ผลของการให้คำแนะนำอย่างมีแบบแผนต่อผลสำเร็จในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาของมารดาที่มีหวั่นมปกติและหวั่นมผิดปกติ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์ ยุพยงค์ ว่องศรี. (2529). ผลของการให้ข้อมูล 2 ชนิด เกี่ยวกับการเจาะเลือดต่อปฏิกิริยาความกลัวของเด็กวัย 7-11 ปี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์)
- วิมลรัตน์ ว่องวีระ. (2529). ผลของการเตรียมเด็กวัยก่อนเข้ารับการตัดฝีเย็บโดยการให้ข้อมูลทางเทปโทรทัศน์ต่อความกลัวเกี่ยวกับการตัดฝีเย็บ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).

ปีการศึกษา 2530

- นวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์. (2530). ผลของการให้คำแนะนำร่วมกับการใช้หนังสือการ์ตูนเรื่อง "การเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา" ต่อความรู้เจตคติและการปฏิบัติในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา ของมารดาวัยรุ่นที่คลอดบุตรคนแรก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- อัญชลี เอมวัฒน์. (2530). ศึกษาการวางแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโดยใช้ข้อมูลทางระบาดวิทยาในระดับตำบล จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาการระบาด).

ปีการศึกษา 2531

- สุนีย์ สุนทรมีเสถียร. (2531). ผลของการให้คำแนะนำต่อความรู้ ความเชื่อด้านสุขภาพและการปฏิบัติตนของหญิงมีครรภ์ที่เป็นซีฟิซิสและสามี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การพยาบาลแม่และเด็ก).

ปีการศึกษา 2532

- ปิยะรัตน์ ภัทรภูวดล. (2532). เปรียบเทียบความต้องการข้อมูลและเจตคติต่อการรักษา พยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจระหว่างความคิดเห็นของผู้ป่วยกับพยาบาล. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล. (2532). ผลของการให้คำแนะนำต่อความรู้เรื่องโรคและความเชื่อด้านสุขภาพในคู่สมรสที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).

ปีการศึกษา 2533

- พิกุล ดันติธรรม. (2533). ผลการเตรียมญาติผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาล ผู้ป่วยหนักโดยการให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนต่อระดับความวิตกกังวล. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- อาภรณ์ รัตนวิจิตร. (2533). ผลของการให้ความรู้ในการปฏิบัติตนโดยใช้กระบวนการกลุ่มต่อการลดน้ำหนักในคนที่มีน้ำหนักเกินมาตรฐาน. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).

ปีการศึกษา 2534

- กมลรัตน์ ศักดิ์สมบุรณ์. (2534). ผลของการให้ความรู้โดยการอภิปรายกลุ่มต่อพฤติกรรมในการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ของมารดาวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- ชนิษฐา นาคะ. (2534). ความวิตกกังวลและความต้องการข้อมูลในผู้ป่วยก่อนผ่าตัด. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).

- ภัทรภรณ์ ภัทรโยธิน, เรืออากาศเอก. (2534). ผลของการให้ความรู้และการสนับสนุนอย่างมีแบบแผนแก่คู่สมรสต่อการปรับตัว ทางเพศและภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยผ่าตัดเต้านมออก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- ศิริพร ขุนภักดี. (2534). บทบาทของครูเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทในการเผยแพร่ข่าวสารเรื่องการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชให้แก่เกษตรกรในชุมชน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา).
- สุรีย์พร มาลา. (2534). ความวิตกกังวลความสามารถในการควบคุมตนเองความต้องการข้อมูลและการได้รับข้อมูลในผู้ป่วยมะเร็งที่กำลังได้รับรังสีรักษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- อังศุมา วิทยวีรศักดิ์. (2534). การแสวงหาข้อมูลความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนด้านสุขภาพและการควบคุมตนเองในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับรังสีรักษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).

ปีการศึกษา 2535

- พัชรา อุบลสวัสดิ์. (2535). ผลการให้ความรู้เพื่อพัฒนาความสามารถตนเองในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์).
- พิมพ์สุรางค์ เพชรบุรณิน. (2535). ผลการให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนต่อความวิตกกังวลของมารดาที่มารับการผ่าตัด คลอดทางหน้าท้องซ้ำในโรงพยาบาลรามารับดี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์).
- สุภาณี กาญจนศร. บุรณิน. (2535). ผลของการให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนต่อระดับความวิตกกังวลและความพึงพอใจในหญิงมีครรภ์แรกที่มีภาวะปริิธิแคลมเซีย. วิทยานิพนธ์ .ม. (สาธารณสุขศาสตร์).

ปีการศึกษา 2536

- ทัศนียา วังสะจันทานนท์. (2536). ผลของการให้ความรู้ในเด็กวัยเรียนโรคหอบหืดต่อความรู้และการปฏิบัติตัว. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศาสตร์).
- นวลอนงค์ บุญจรรยาศิลป์. (2536). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อสื่อทางโทรทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาทางสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์ สค.ม. (สิ่งแวดล้อม).
- อัจฉรา ฤทธนาสินวล. (2536). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อสื่อทาง โทรทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาทางสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์ สค.ม. (สิ่งแวดล้อม).

ปีการศึกษา 2539

- พุ่มพวง จิรากุล. (2539). ผลของการให้ความรู้และการสนับสนุนต่อความวิตกกังวลของมารดาหลังคลอดที่มีบุตรตัวเหลือง. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลมารดาและทารก).
- อรทัย สนใจยุทธ. (2539). ผลการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อความวิตกกังวลและพฤติกรรม的自我ดูแลตนเองในผู้ป่วยมะเร็งปอดที่ได้รับยาเคมีบำบัด. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่).

ปีการศึกษา 2540

- ปรีดา ปูนพันธ์ฉาย. (2540). ผลของการให้คำแนะนำแบบมีส่วนร่วมต่อความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่).
 พรรณณา จิตดำรงขันติ. (2540). ผลการให้คำแนะนำอย่างมีแบบแผนและการให้คำแนะนำปกติต่อพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองของแรงงานสตรีในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์).
 วิเชียร ระดมสุทธิศาล. (2540). สิทธิของผู้บริโภคทางการแพทย์ที่จะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับบริการทาง การแพทย์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 : ศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ป่วยนอกและแพทย์ในโรงพยาบาลของเอกชนและโรงพยาบาลของรัฐ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์).

ปีการศึกษา 2541

- จำเป็นศรี ดันธวงศ์, 2496-. (2541). การศึกษาความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับสภาพการใช้และความ ต้องการข้อมูลข่าวสารด้านประชากรเพื่อการพยาบาลในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ประชากรศึกษา).
 ชลดา จันท์ขาว, 2504-. (2541). ความวิตกกังวลและความต้องการข้อมูลในหญิงที่มีภาวะเจ็บครรภ์ก่อนกำหนด. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลมารดาและทารก).
 ขวลิศ เลิศศักดิ์วิมาน, พ.ต.ท., 2499-. (2541). การรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชนที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ป่วยจิตเวชคดี โรงพยาบาลนิติจิตเวช. วิทยานิพนธ์ สด.ม. (อาญา วิทยาและงานยุติธรรม).
 ชุติกร ดำนุทธศิลป์, 2513-. (2541). ผลการให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนต่อความวิตกกังวลและการปรับตัว ในบทบาทการเป็นมารดาของมารดาคลอดบุตรก่อนกำหนด โรงพยาบาลรามธิบดี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์).
 ทศมา โรจนประดิษฐ์, 2516-. (2541). ผลการสนับสนุนและให้ข้อมูลต่อความวิตกกังวลและความพึงพอใจ ในการพยาบาลของหญิงเจ็บครรภ์คลอดก่อนกำหนด. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลมารดา และทารกแรกเกิด).
 พรประภา โจนะวงศกร, 2510-. (2541). เปรียบเทียบผลการให้ข้อมูลมารดา ก่อนเข้าเยี่ยมทารกเกิดก่อนกำหนดต่อระดับความเครียดของมารดาและสัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารก. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลแม่และเด็ก).
 พูนศิริ อรุณเนตร, 2498-. (2541). ผลการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มต่อความรู้เรื่องโรคเบาหวาน พฤติกรรมการดูแลตนเอง และการควบคุมโรคของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่).
 พนารักษ์ นาคิเลศ. (2541). ผลการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ต่อความรู้เรื่องโรคธาลัสซีเมียและพฤติกรรมการดูแลตนเองของเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลแม่และเด็ก).
 รุ่ง วงศ์วัฒน์, 2511-. (2541). การนำข้อมูลประชากรไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ประชากรศึกษา).

อุบลวรรณ กุลสันต. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานบางประการของข้อมูลที่ได้รับและ
ความสามารถในการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลมารดาและ
ทารกแรกเกิด).

ปีการศึกษา 2542

ทรงศิริ สาประเสริฐ. (2542). ลักษณะการถ่ายทอดความรู้ของภูมิปัญญาชาวบ้าน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง).

พงศ์กิจ ศิริยงค์. (2542). การรับข่าวสารเอดส์จากสื่อความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมในการป้องกัน
โรคเอดส์ของหัวหน้าครอบครัวในเขตชนบทจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(ประชากรศึกษา).

วิภาวรรณ ลิ้มเจริญ. (2542). ผลของการให้คำแนะนำแบบมีส่วนร่วมต่อความเชื่อด้านสุขภาพและ
พฤติกรรมในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันโรคเบาหวานของ ประชาชนกลุ่มเสี่ยงในตำบลโสน
ลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์).

ปีการศึกษา 2543

ชาญชัย พิมพ์แพง. (2543). ความต้องการใช้ทรัพยากรด้านการศึกษาของอาจารย์และนักศึกษาคณะ
แพทยศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(สาธารณสุขศาสตร์).

ปีการศึกษา 2544

ศรีสุตา คล้ายคล่องจิตร. (2544). บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลในการเผยแพร่
ข่าวสารเรื่องการใช้น้ำส้มป้องกันกำจัดศัตรูพืชในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(สิ่งแวดล้อมศึกษา).

อรพร วนมงคล. (2544). การใช้ประโยชน์จากข้อมูลบนฉลากมีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ
ผลิตภัณฑ์นมพร้อมดื่มของผู้บริโภคอายุ 20-60 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(สาธารณสุขศาสตร์).

ปีการศึกษา 2545

ปัญญารัตน์ รังศิลป์. (2545). การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าในการให้ความรู้เรื่อง การอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้แก่ประชาชน กรณีศึกษา : หน่วยป้องกันรักษาป่าจังหวัดระนองและจังหวัด
ชุมพร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา).

สมชาย เอี่ยมบางยูง, 2508-. (2545). กระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาของชาวมรดนตรีไทยมูลนิธิหลวงประดิษฐ
ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง). วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี).

ปีการศึกษา 2550

จุไรรัตน์ แยมพลอย. (2550). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานให้ข้อมูลผู้ป่วยก่อนจำหน่ายหอผู้ป่วย
สามัญศัลยกรรมหัวใจโรงพยาบาลราชวิถี พ.ศ. 2549. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การบริหาร
โรงพยาบาล).

พณวรรณ เสนาวงศ์. (2550). ผลของการให้ข้อมูลโดยใช้แนวคิดการดูแลผู้ป่วยโดยเน้นครอบครัว
เป็นศูนย์กลางต่อระดับความวิตกกังวลของมารดาที่มีบุตรน้ำหนักตัวน้อย. วิทยานิพนธ์ พย.ม.
(การพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด)

พระนพวรรณ ตูทอง. (2550). การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอน และวิธีการเผยแพร่ธรรมะของพระป่า :
ศึกษากรณีศิษย์ผู้ได้รับการถ่ายทอดธรรมะจากหลวงพ่อบุชา สุภัทโท และหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ).

ปีการศึกษา 2551

จิตติกันต์ จินารักษ์, 2523-. (2551). กระบวนการถ่ายทอดการบรรเลงระนาดเอกของครู ประสิทธิ์ ถาวร :
กรณีศึกษาชุดเพลินเพลงพาทย์ระนาดเอก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา).

ปีการศึกษา 2553

นาริรัตน์ อมรศุภรศาสตร์, 2506-. (2553). ผลของการให้ข้อมูลแบบรูปธรรม-ปรนัยผ่านการดูแอนิเมชัน
ต่อความวิตกกังวลของเด็กวัยเรียนที่เข้ารับการตรวจสวนหัวใจ. วิทยานิพนธ์ พย.ม.
(การพยาบาลเด็ก).

มนฤดี พงศ์พุทธชาติ, 2529-. (2553). พฤติกรรมและแรงจูงใจการใช้เว็บไซต์เฟซบุ๊ก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา).

รติพร คำทั้ง, 2508-. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค
การได้รับข้อมูลข่าวสาร และพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อหินของประชากรกลุ่มเสี่ยง.
วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว).

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปีการศึกษา 2536

กฤติพล แก้วโพธิ์. (2536). ความต้องการและปัญหาของเกษตรกรในการรับรู้ข่าวสาร การเกษตรจาก
วิทยุโทรทัศน์ อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ทษ.ม. (เทคโนโลยีการเกษตร).

ปีการศึกษา 2536

สังวร สุขสามัคคี. (2537). ความต้องการข่าวสารการเกษตรจากวิทยุโทรทัศน์ของเกษตรกร อำเภอมะริม
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ทษ.ม. (เทคโนโลยีการเกษตร).

ปีการศึกษา 2539

รุจิรา ปัทมานุช. (2539). การรับข่าวสารจากสื่อของชาวไทยภูเขา บ้านห้วยน้ำดัง ตำบลก๊ิดช้าง อำเภ
แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ทษ.ม. (เทคโนโลยีการเกษตร).

ปีการศึกษา 2541

มัลลิกา จำปาแพง. (2541). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
ทษ.ม. (เทคโนโลยีการเกษตร)

ปีการศึกษา 2550

บุญญฤทธิ์ จันท์คำ. (2550). การถ่ายทอดความรู้เพื่อการพึ่งตนเองแบบเศรษฐกิจพอเพียงในเกษตรกร
เผ่าลีซอ บ้านแพกแซม อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การพัฒนามุม
สังคมอย่างยั่งยืน).

ปีการศึกษา 2552

ก่องพงศ์ เข้มมุกด์. (2552). การใช้ประโยชน์สารสนเทศทางการศึกษาจากเว็บไซต์โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (นิเทศศาสตร์).

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปีการศึกษา 2539

บรรเจิด เทียนทองดี. (2539). การใช้ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งสื่อมวลชนในการบริหารราชการทหาร
ศึกษากรณีเฉพาะกองบัญชาการทหารสูงสุด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์).

สมปอง บุญณะ. (2539). การแสวงหาและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่ในองค์การพัฒนาเอกชนด้าน
เด็กและเยาวชน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2540

วิดา แสงศรี. (2540). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสวงหาสารสนเทศของบรรณารักษ์ ห้องสมุดเฉพาะ :
กรณีศึกษาหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์).

สมใจ ศรีปานเงิน. (2540). ความต้องการใช้และการใช้ทรัพยากรสารนิเทศของผู้ใช้ห้องสมุดเฉพาะ สังกัด
สำนักนายกรัฐมนตรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2541

กาญจนา แสงทองล้วน. (2541). การใช้สารสนเทศทางกฎหมายในหน่วยงานทางกฎหมายของรัฐ.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ประสิทธิ์ อธิทวงศ์. (2541). การใช้สารสนเทศของผู้บริหารสภาวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

พยอม ยุวะสุด. (2541). การใช้ห้องสมุดและสารสนเทศของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน
อำเภอเมือง เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

- พิชชดา ศรีอนันต์. (2541). การใช้สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าและการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- รจนา ดีภา. (2541). ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการบริการสารนิเทศของนักศึกษาที่สาขาวิทย
บริการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2542

- จิรพรรณ บุญหนู. (2542). ความต้องการและการใช้สารนิเทศเพื่อการปฏิบัติงาน ของ นักข่าวสาย
เศรษฐกิจ และสายการเมือง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- นรเศรษฐ์ เจียมจิโรจน์. (2542). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเพื่อการบริหารงาน กิจการ
มหาวิทยาลัย : ศึกษากรณีเฉพาะอาจารย์ระดับบริหารมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. (รัฐศาสตร์).
- ปัทมาภรณ์ ธรรมทัต. (2542). กระบวนการให้สารนิเทศเพื่อการปรับตัวทางวัฒนธรรมของบุคลากร
ต่างชาติ ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- วิภาภรณ์ บำรุงจิตต์. (2542). ทักษะทางสารนิเทศและการใช้ทรัพยากรสารนิเทศ ของนักศึกษาสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุจิตรา ไซไหวพริบ. (2542). การใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กรของพนักงานกลุ่มบริษัทแทค.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุดา โตเรืองศรี. (2542). การใช้แหล่งสารนิเทศของผู้บริโภคก่อนการพิจารณาเลือกซื้อที่อยู่อาศัย ของ
การเคหะแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุรัญญา กลิ่นบุหงา. (2542). การใช้และความต้องการใช้สารนิเทศด้านการตลาดและการผลิต ของ
ผู้ประกอบการส่งออกอาหารสด และอาหารแปรรูปในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุอารยะ ภูปาอย่าง. (2542). การแสวงหาสารนิเทศและการใช้สารนิเทศทางวิทยาศาสตร์ ของอาจารย์
วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12 สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญ
ศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- แสงเดือน ผ่องพุ่ม. (2542). การใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษา ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์).
- แสงอรุณ อนุเคราะห์. (2542). การใช้สารสนเทศทางวิชาการของคณะกรรมการสามัญประจำสภา
ผู้แทนราษฎร เปรียบเทียบกับแผนพัฒนาระบบข้อมูล สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2543

- จันทรา เทียนพาลี. (2543). ความต้องการใช้สารนิเทศ และพฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศของอาจารย์ผู้สอน ในภาควิชาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- दनัยศักดิ์ โกวิทวิบูล.(2543). ความต้องการและลักษณะการใช้สารนิเทศของนักศึกษาในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- ธัญญรัตน์ ธิชัย. (2543). ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- เนาวรัตน์ ปัญญางาม. (2543). การตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่มีต่อการสืบค้นสารสนเทศแบบออนไลน์ ของหอสมุดแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- วีระพงษ์ คงเย็น. (2543). การรับรู้ข่าวสารการเลือกตั้ง และพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา อำเภอท่าศาลา จังหวัด นครศรีธรรมราช. 4 มีนาคม 2543. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(รัฐศาสตร์).
- ศุจินัน สุโกภาส. (2543). การใช้และการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุด ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สรिता ชาตกุล. (2543). การรับสารนิเทศด้านการเกษตรของชาวเขาดอยอ่างขาง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- อุระมณี ธรรมสระ. (2543). การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต : กรณีศึกษาบริษัท ปีโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด(มหาชน). วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2544

- เกษมา สุริยวงศ์. (2544). การรับรู้และปัญหาของนักหนังสือพิมพ์ไทยที่มีต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พุทธศักราช 2540. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์).
- จันท์เพ็ญ สิงหนุต. (2544). พฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).
- ชวภัทร มากสกุล. (2544). ความพึงพอใจและความต้องการสารนิเทศในข่าวรามคำแหง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- นงลักษณ์ เนื่ออ่อน. (2544). การใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- นันทิยา จรูญแสง. (2544). การใช้ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดเพื่องานวิจัยและงานเขียนทางวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตบางเขน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- ปราณี อนุศาสนนันท์. (2544). ความต้องการสารนิเทศเพื่อพัฒนาผู้ปฏิบัติงานขององค์การในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

- พัชรินทร์ เพิ่มฉลาด. (2544). การสืบค้นสารสนเทศแบบออนไลน์ผ่านระบบ VTLS VIRTUA Web GATEWAY ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- เพ็ญแข ปริยัติ. (2544). การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทยของอาจารย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- วงแก้ว จินตามณี. (2544). การแสวงหาสารสนเทศทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุณีพร อมตพร. (2544). ความต้องการใช้สารสนเทศของนักเรียนนายเรือในห้องสมุดโรงเรียนนายเรือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)..

ปีการศึกษา 2545

- เกษรา บุญपाल. (2545). การใช้ฐานข้อมูล IEEE ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- ดวงพร เจียมอัมพร. (2545). การศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และอินเทอร์เน็ตบนเครือข่ายกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).
- วรารุณ เตนแพทย์ชรางกูร. (2545). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์).
- สุพัทธา คชาทอง. (2545). การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาสมาชิกกลุ่ม OPPIY Club. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- อัญชลี สากระแสร์. (2545). ความต้องการและการใช้สารสนเทศสิ่งแวดล้อมของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2546

- กฤติยา ไวยมัย. (2546). การใช้เว็บไซต์สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ของนักศึกษา ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- จารุวรรณ ลักษณะเกียรติ. (2546). การใช้สารสนเทศของนักวิจัยสาขาประมงในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- ปุกนทริกา สารมณี. (2546). ความต้องการสารนิเทศเพื่อการออกกำลังกายของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (พลศึกษา).
- ฤทัย รัฐปฐมวงศ์. (2546). การใช้และความต้องการใช้สารสนเทศที่นำเสนอบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของพนักงานในกลุ่มบริษัทจัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นทรัล จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

สุภาพร เอียบสกุล. (2546). การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

โสภี อุณรุท. (2546). การใช้สารสนเทศของพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2547

นฤมล เทพนวล. (2547). การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2548

กนกกร กมลเพชร. (2548). การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ให้คำแนะนำการลงทุนในหลักทรัพย์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

จุฑาทิพย์ จันทร์ลูน. (2548). การใช้สารสนเทศของบุคลากรปกครองและพนักงานคหบดีปกครองใน ห้องสมุดกฎหมายมหาชน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ชฎาจันทร์ โชคนิรันดร์. (2548). การใช้สารสนเทศเพื่อการทำโครงการของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี สถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ชรุจน์ รูปเทวินทร์. (2548). การเปิดเผยข้อมูลการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ น.ม. (นิติศาสตร์).

นงฤดี วงษ์จันทร์. (2548). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ และความต้องการของผู้อ่าน หนังสือพิมพ์ คมชัดลึก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

เมธพล ชัยชนะ. (2548). การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ภายในองค์กรกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ).

สรัญญา พลเสน. (2548). พฤติกรรมความต้องการและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา).

สินีนาด เอื้อจิตอนันตกุล. (2548). การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของวิศวกรและช่างเทคนิค : กรณีศึกษา กลุ่มบริษัทยูคอม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์).

อรรณณ อัสฐานุวัฒน์. (2548). การใช้สารสนเทศบนเว็บไซต์ด้านวิศวกรรมไฟฟ้า ของวิศวกรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2549

จิตต์ตรา ชูชาติ. (2549). ความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิรูปการเรียนการสอนแบบ Child-centered ของอาจารย์ โรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

- จิตติมา ชันธสิน. (2549). บุคลากรทางการแพทย์กับการใช้สารสนเทศบนเว็บไซต์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- ดารณี แซ่ตั้ง. (2549). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สาขามนุษยศาสตร์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา สาขามนุษยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- วรัทชิต ชนม์ปรีชา. (2549). การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของพนักงาน บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- ศุภมาส กิจจาการ. (2549). สื่อและการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- สหกฤษ นนทมานันท์. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้เว็บไซต์บริการค้นหาข้อมูลของศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- สุนทรทิพย์ คำจันทร์. (2549). ความต้องการใช้สารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุนทรี เหลืองอร่าม. (2549). การใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรทางการแพทย์มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- สุวัฒน์ บุญชาญ. (2549). การรับรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นของผู้อ่านต่อการนำเสนอข่าวสาร โดยการใช้อักษรย่อของหนังสือพิมพ์รายวัน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- อรวลี สีแพร่ไพล. (2549). การรับรู้ข่าวสารและความเข้าใจทางการเมืองของข้าราชการ รัฐบาล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2550

- กนกพร โฉมศรี. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของผู้ใช้บริการเว็บไซต์สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- ณัฐพล รัตนวนนท์. (2550). ความต้องการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- ธนัท อินทโพธิ์. (2550). การเปิดรับข่าวสาร ทศนคติ และการตัดสินใจท่องเที่ยวในประเทศไทย ของประชากรในกรุงเทพมหานคร หลังเกิดเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ ที่ชายฝั่งทะเลอันดามันของไทย. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ).
- ไพบุลย์ ปะวะเสนะ. (2550). การใช้เว็บไซต์ห้องสมุดกรมบัญชีกลางของบุคลากรกรมบัญชีกลาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- วันธร วงษาไฮ. (2550). การศึกษาความต้องการรับรู้ข่าวและข้อมูลภาษาอังกฤษของ พนักงาน บริษัทโพสต์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การพัฒนาศักยภาพมนุษย์).
- สายใจ ระดมสุข. (2550). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเพื่อการศึกษาจากหนังสือพิมพ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (พื้นฐานการศึกษา).

ปีการศึกษา 2551

- โกวิทย์ ทะลิ. (2551). การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- ชื่นจิตร จันทรสว่าง. (2551). การใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาพยาบาลรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- ณัฏยา ปันตะแก้ว. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- นาฎรพี พัทธวัชรธรรม. (2551). ความต้องการของผู้ส่งออกที่มีสัญลักษณ์ตราสินค้าไทยต่อการใช้อินเทอร์เน็ต
ข่าวสารบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ตของกรมส่งเสริมการส่งออก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(สื่อสารมวลชน).
- ปาริชาติ แสงระชัญ. (2551). การรับรู้สารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนในตำบล
ศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- พรพิมล ไทยเปลก. (2551). ข่าวสารเกี่ยวกับองค์ความรู้ความหมายในหนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่มีผลต่อ
ความคิดเห็น และความเชื่อของประชาชน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สื่อสารมวลชน).
- พิษณุ กาญจนกุล. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อเว็บไซต์ศูนย์บริการ
เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- วรารณ ชุมณี. (2551). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้ต้องขัง กรณีศึกษาทัณฑสถานหญิง
กลาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- วัลลภา เสือสะอาด. (2551). การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของบุคลากรกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- อรุณรัตน์ กัลยา. (2551). การใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ของพนักงานประชาสัมพันธ์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- อารีรัตน์ ชนะขวัญ. (2551). การยอมรับข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาผ่านอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2552

- นฤมล งามสง่า. (2552). ความต้องการข้อมูลข่าวสารด้านเพศศึกษาทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- นิตยาภรณ์ แสงอินทร์. (2552). การใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากร สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- วิรัช มาลากุล ณ อยุธยา. (2552). การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของวัยรุ่นบนเว็บไซต์ hi5.com.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน)มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- วีรณัฐ สุตรกระโทก. (2552). การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของข้าราชการสำนักงานศาล
ปกครอง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- แสงระวี นิรมลรัตน์. (2552). การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สื่อสารมวลชน).

ปีการศึกษา 2553

- ณรงค์ฤทธิ์ เฟื่องสุวรรณ. (2553). การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน).
- บงกช จันทรัตน์. (2553). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในโครงการ ThaiLIS ของบุคลากรห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- วนัสสุตา ดิษยบุตร. (2553). การใช้สำนักหอสมุดแห่งชาติเพื่อการทำวิทยานิพนธ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- ศุภรา จิตรเลขา. (2553). การใช้ประโยชน์ด้านข้อมูลข่าวสารจากกระดานข่าวอิเล็กทรอนิกส์ : กรณีศึกษาชุมชนคนรักสุนัขออนไลน์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สุชาดา ฐมะลิ. (2553). การใช้สารสนเทศของนักจัดรายการวิทยุชุมชนที่ผ่านการอบรมจากสถาบันการประชาสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์. (2553). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ปีการศึกษา 2549

- จิราภรณ์ พัฒนเจริญ. (2549). การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการป้องกันมะเร็งปากมดลูกในวัยรุ่น ในอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน).

ปีการศึกษา 2553

- ธารมณี อมรจรรยาพันธ์. (2553). การรับรู้เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ).

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2518

- อารีย์ รังสิโยภาส. (2518). การศึกษาเกี่ยวกับการใช้วารสารประกอบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน : การศึกษาเฉพาะราย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2522

- อุทิน รวยอารี. (2522). การศึกษาความต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2524

สาวตรี เจริญกิจ. (2524). การศึกษาความรู้และความคิดเห็นของผู้ผลิตและผู้ใช้หนังสือแบบเรียนในการพิจารณาเลือกและใช้ภาพประกอบประเภทต่าง ๆ ในหนังสือแบบเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (เทคโนโลยีทางการศึกษา).

ปีการศึกษา 2528

สุนทร บุญญะบัญชา. (2528). การศึกษาการใช้วารสารสาขาการศึกษาในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2529

เรณู กาญจนะโกคิน.. (2539). การศึกษาพฤติกรรมการใช้หนังสือภายในห้องสมุดและการยืมหนังสือออกนอกห้องสมุดในเวลาเปิดบริการ ณ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บรรณารักษศาสตร์).

อุทัย วรรณกุล. (2529). ความต้องการสารนิเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2530

ปราณี สารมาศ. (2530). การศึกษาการใช้แหล่งสารนิเทศของครูในการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 3. มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บรรณารักษศาสตร์).

พรทิพย์ สุวันทาร์ตน์. (2530). การศึกษาการใช้แหล่งสารนิเทศในการศึกษาค้นคว้าของ บัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บรรณารักษศาสตร์).

ละออง แก้วเกาะจาก. (2530). แหล่งสารนิเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2532

เทพิน จิรคุณตะชะ. (2532). การใช้แหล่งสารนิเทศทางวิทยาศาสตร์ของครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

สุปิยา จันอาจ. (2532). การใช้วารสารทางการเกษตรของอาจารย์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและนักศึกษาปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

เอื้อมพร หลอดแก้วทองแดง. (2532). ความต้องการสารนิเทศเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2533

เชาว์ พูลนวม. (2533). ความต้องการความรู้ทางการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. กศ.ม. (บริหารการศึกษา).

บัญญัติ จันทรดา. (2533). ผลการรับสารนิเทศเพื่อสร้างเสริมความสนใจในการประกอบอาชีพของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์).

พิทยา กาบมาลา. (2533). การรับสารนิเทศด้านสาธารณสุขมูลฐานของประชาชนในอำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ศักดิ์ชัย สุภาคง. (2533). การใช้แหล่งสารนิเทศในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2534

ชฎามาศ เจริญพานิช. (2534). ผลการให้สุศึกษา "โรคเอดส์" โดยใช้วิธีทัศน์กับสารนิเทศแก่พลตำรวจ
ในจังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สุศึกษา).

ทศกร ศิริพันธุ์เมือง. (2534). ความสามารถของประชาชนในการรับรู้สารนิเทศที่เผยแพร่ทางกระจาย
ข่าวสาร โดยใช้รูปแบบบทละครและรูปแบบบทความสลับเพลง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์).

เทียมจันทร์ ศิลปาจารย์. (2534). การใช้สารนิเทศในการศึกษาค้นคว้าของนิสิต มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บรรณารักษศาสตร์).

ธิดาพร นามสุข. (2534). ความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บรรณารักษศาสตร์).

ประทุมพร แสงกล้า เฮสติ้งส์. (2534). การรับสารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บรรณารักษศาสตร์).

ประภา โกศลนิรัตน์. (2534). ความสนใจต่อการประกอบอาชีพรับราชการภายหลังการอ่านชุด
สารนิเทศสำเร็จรูปเกี่ยวกับอาชีพรับราชการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ภัทราธร ทัพปารุ่ง. (2534). การใช้สารนิเทศของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในฐานะกรรมการสามัญ สภา
ผู้แทนราษฎร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

อมรรัตน์ ถาวรานุรักษ์. (2534). การใช้สารนิเทศเพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยของนักเรียนที่จบชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

อัญชลี ชลิตาพงศ์. (2534). การใช้สารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

อุบลศรี สัตยาภรณ์. (2534). ลักษณะการใช้สารนิเทศทางศิลปะและทัศนคติต่อรูปแบบ การเผยแพร่
สารนิเทศทางศิลปะของนักศึกษาศิลปะมหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)..

ปีการศึกษา 2535

เปล่งศรี มะณี. (2535). การ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การให้สุศึกษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยใช้
วิธีทัศน์กับสารนิเทศแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สุศึกษา).

- พรเทพ ปัญจรัตน์. (2535). ระดับการรู้สารสนเทศพลศึกษาเพื่อการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- เรวดี เทพเทวิน. (2535). สภาพการใช้และความต้องการสารสนเทศเพื่อการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่).
- อรวิทย์ ผอบทอง. (2535). เจตคติและความสามารถในการแก้ปัญหาเอ็ดส์โดยใช้วิถีทัศน์กับสารสนเทศแก่นักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา).

ปีการศึกษา 2537

- จรัสศรี มาลัยลอย. (2537). การศึกษาความสนใจในการประกอบอาชีพภายหลังการได้รับสารสนเทศอาชีวะในโรงงานอุตสาหกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- รวม พุ่มแพง. (2537). การศึกษาเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศด้านเกษตรกรรมของเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัดและเกษตรกรทั่วไปเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2538

- จรรยาปรกรณ์ เนื่องฤทธิ์. (2538). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ความเข้าใจในธรรมชาติของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และความตระหนักในความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสังคมกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาศาสตร์การศึกษา).
- ฉันทนา เวชโอสถศักดิ์. (2538). การใช้แหล่งสารสนเทศ ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศและความสามารถในการค้นหาสารสนเทศของนักศึกษาแพทย์ หลักสูตรแบบดั้งเดิมและหลักสูตรแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- รัชนี ศรีศักดิ์. (2538). การรับสารสนเทศจากสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนชายฝั่ง ทะเลสาบสงขลาในเขตจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- รินศิริ ทองคำ. (2538). การรับสารสนเทศจากสื่อต่าง ๆ เพื่อความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ ของบุคคลในชุมชนแออัดคลองเตย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- สมคิด เฟิงปรีชา. (2538). สภาพการใช้แหล่งวิทยาการชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาช่างระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา).

ปีการศึกษา 2539

- กัลยา ชิดชอบ. (2539). ความต้องการสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และความต้องการบริการจากห้องสมุดโรงเรียนของครูผู้สอนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).

ปีการศึกษา 2540

- จามีกร นิภากุล. (2540). การศึกษาความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของ นักวิชาการศึกษา
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่).
- นุชศรา กลัดเนียม. (2540). การสืบค้นรายการบรรณานุกรมจากระบบ OPAC ของผู้ใช้ในสำนัก
หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์).
- ปฐมภรณ์ วงศ์ชนะภัย. (2540). การใช้แหล่งสารนิเทศของครู-อาจารย์สายวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิค
สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- ศิริพร สถิตย์ถาวร. (2540). ผลของการใช้ข้อมูลและการสนับสนุนทางอารมณ์ต่อความวิตกกังวลก่อน
การผ่าตัดของผู้ป่วยที่มีความเชื่ออำนาจ ภายใน-ภายนอกตน แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาพัฒนาการ).
- สวินยา นุ่นพันธ์. (2540). การใช้และปัญหาการใช้สารนิเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2541

- ดวงรัตน์ เขียวชะอุ่มงาม. (2541). การศึกษาความต้องการความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมของข้าราชการ
ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์
กศ.ม (การศึกษาผู้ใหญ่).
- มรกต อิศรานุวัฒน์. (2541). การศึกษาความต้องการ ความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนของครูโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาผู้ใหญ่).
- วาสนา รบกล้า. (2541). ความต้องการความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูป
การศึกษา ของข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาผู้ใหญ่).
- สายัน จันทรา. (2541). สาเหตุของความล้มเหลวในการค้นหาหนังสือของผู้ใช้ในสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์).
- สุพรรณิกา พึ่งทอง. (2541). การศึกษาความต้องการความรู้เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน
ของครูพี่เลี้ยงศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาผู้ใหญ่).

ปีการศึกษา 2542

- กัลยาณี เดียวนิมานนท์. (2542). การใช้สารนิเทศจากห้องสมุดประชาชนของนักศึกษาทางไกลในจังหวัด
นครปฐม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (การศึกษาผู้ใหญ่).
- ชัยรัตน์ ศรีรัตนะ. (2542). ความต้องการการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของ
นักวิชาการศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์
กศ.ม (การศึกษาผู้ใหญ่).

ภัทรพร เดชะคุปต์. (2542). การใช้สารนิเทศและปัญหาการใช้แหล่งสารนิเทศของนักวิชาการป่าไม้.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2543

ทิพพรรณ ไชยูปถัมภ์. (2543). การศึกษาปัญหาการถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชนของพัฒนากรในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ กรมการพัฒนาชุมชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (การศึกษาผู้ใหญ่).
วนิดา จิตประไพ. (2543). การศึกษาความคิดเห็นของมารดาต่อสารนิเทศเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2544

ธมลวรรณ เกียรติก้องศิริ. (2544). การใช้บริการสืบค้นสารนิเทศด้วยคอมพิวเตอร์ของ นักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์).
เพ็ญรุ่ง แบ่งใส. (2544). การสืบค้นรายการบรรณานุกรมจากโอแพก (OPAC) ในสำนักหอสมุดกลางของ
นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์).
วาสนา นพคุณ. (2544). การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศทางธุรกิจของ
ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2545

นันทพร พัชรพรพรรณ. (2545). การรับรู้ข่าวสารพฤติกรรมของผู้ใช้ศูนย์บริการธนาคารอัตโนมัติและ
เปรียบเทียบระดับ ความพึงพอใจระหว่างผู้ใช้ศูนย์บริการธนาคาร อัตโนมัติกับธนาคารสาขา
ในเขตกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาธนาคารกสิกรไทย. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด).
ราพีง กลิ่นชั้น. (2545). การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2546

รื่นฤดี ไชยวิชิตกุล. (2546). ความสามารถในการกำหนดคำค้นเพื่อการค้นหาสารสนเทศของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
สอางค์ จงสวัสดิ์พัฒนา. (2546). การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา).

ปีการศึกษา 2547

- จินตปาณี พิบูลย์. (2547). การใช้สารสนเทศของผู้นำกลุ่มผลิตภัณฑ์ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). ธรณิศ สุขขารมย์. (2547). การใช้สารสนเทศในการกำหนดหัวข้อและจัดทำเค้าโครงปริญญานิพนธ์ของ
นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- นันทิยา วิไลรัตน์. (2547). การใช้สารสนเทศเพื่อการสร้างสรรคผลงานศิลปะของนักศึกษาคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กับนิสิตภาควิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- พรรณราย หลูไพบูลย์. (2547). การใช้บริการฤทธภาคอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาในศูนย์สารสนเทศและหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- อัมพร ขาวบาง. (2547). การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2548

- รังสิยา เต่าณรงค์. (2548). การใช้สารสนเทศของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระที่จบจากโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2549

- อรันสน์ บินมะฮมุด. (2549). การรับสารสนเทศเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนมุสลิมในชุมชนบ้านควัว. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2552

- วรลักษณ์ ทองใบ. (2552). การใช้สารสนเทศการท่องเที่ยวของมัคคุเทศก์ในจังหวัดที่ประสบภัยธรณีพิบัติคลื่นสึนามิ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2553

- กัลยารัตน์ สูงติวงศ์. (2553). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้ศึกษาจากคู่มือการสืบค้นที่จัดทำขึ้นกับนักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรม ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2532

โชคชัย ดลเสมอ. (2532). การรับรู้และความต้องการด้านข่าวสารข้อมูลของคณะกรรมการหมู่บ้าน
จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง).

ปีการศึกษา 2544

สาวิตรี พิริยะสถิตย์. (2544). ความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาทางไกล
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในภูมิภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และ
การศึกษาต่อเนื่อง).

ปีการศึกษา 2545

สุภารัตน์ ลักษณะวิวัฒน์. (2545). ความทันสมัยและการใช้ประโยชน์จากการรับรู้ข่าวสารของประชาชนใน
เขตเทศบาลนครนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง).

ปีการศึกษา 2547

จรัส สีสพลลา. (2547). การใช้ความรู้ด้านการเกษตรธรรมชาติของผู้ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ฝึกและ
พัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวราราม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษา
ต่อเนื่อง).

ปีการศึกษา 2549

กรกฎ วงศ์สุวรรณ. (2549). การศึกษากระบวนการถ่ายทอดดนตรีไทยของปราชญ์ชาวบ้านใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (พัฒนศึกษา).

ปีการศึกษา 2550

สุพรรณิ ชื่นคำ. (2550). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้เจตคติและทักษะการแสวงหาความรู้ด้วย
ตนเองจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้รถหน่วยคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่
(Computer Mobile Unit). วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (พัฒนศึกษา).

ปีการศึกษา 2551

พิชญานิศา วุฒิศิริ. (2551). การศึกษาการนำความรู้ไปใช้ของข้าราชการตำรวจที่ผ่านการฝึกอบรม
หลักสูตรระยะสั้นในต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง).

พระมหาประจักษ์ พนาลัย. (2551). การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประเพณีความเชื่อและพิธีกรรม
ของ หมอเสนาเรือน ในชุมชนชาวไทยทรงดำ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(พัฒนศึกษา).

ปีการศึกษา 2553

ภาวิณี นิตทิม. (2553). การถ่ายทอดความรู้จากแหล่งโบราณคดีเพิงผาบ้านไร่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (โบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์).

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ปีการศึกษา 2534

สุชีรา เรืองกำเนิด. (2534). ความต้องการใช้สารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ของผู้บริหารระดับอำเภอและจังหวัดใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2540

อมรรัตน์ ดวงสุวรรณ. (2540). ความต้องการและการใช้สารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2542

รวีวรรณ ขำพล. (2542). การประเมินการใช้รายการสืบค้นแบบออนไลน์ของระบบอินโนแพค. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2543

วรรณสิทธิ์ รุ่งมี. (2543). ความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทฐานข้อมูลของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2544

ศรีหทัย ใหม่มงคล. (2544). การประสานสารสนเทศร่วมกับองค์กรท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน ชนบท : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลและสถานีอนามัย ตำบลบานา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2545

จุรีรัตน์ เสนาะกรรม. (2545). การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาและอาจารย์สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ยุพา อ่อนรักษ์. (2545). ความต้องการและการใช้สารสนเทศของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน เฉลิมราชกุมารี จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2546

- พรรณทิพย์ ปานงาม. (2546). **ความสำเร็จและความล้มเหลวในการสืบค้นรายการแบบเชื่อมโยงตรง (OPAC) ของระบบหอไรซ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- วัชรพร พรมพิจิตร. (2546). **ความสำเร็จและความล้มเหลวในการสืบค้นบทความวารสารภาษาอังกฤษ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2547

- กอบกุล สุวลักษณ์. (2547). **ความต้องการและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- เจริญ ปรามปรี. (2547). **ปัจจัยที่มีผลกับการใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารเพื่อการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนอาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยและพัฒนาระบบสาธารณสุข).
- ดวงพร อรัญญพงษ์ไพศาล. (2547). **การใช้สารสนเทศจาก WWW เพื่อการศึกษาของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- นิติพร สุนทรนนท์. (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อการค้นคืนสารนิเทศโดยใช้รายการสืบค้นแบบออนไลน์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2548

- ภัชรินทร์ เฉลิมบุญ. (2548). **ความต้องการและการใช้สารสนเทศในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยจิตเวชในโรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข**. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การบริหารการพยาบาล).
- วรรณกร อัครมงคลชัย. (2548). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อจุดประสงค์ทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2549

- กันตินันท์ ขาวมะลิ. (2549). **การใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่องานวิจัยและงานเขียนทางวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
- นุรีดา จะปะกียา. (2549). **การใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษา วิทยาลัยอิสลาม ยะลา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ปีการศึกษา 2538

- จินตนา อินทรสุวรรณ. (2538). การใช้ข้อมูลแบบรายงานสถิติ และข้อมูลทางการศึกษาในการบริหาร
โรงเรียนสังกัดเทศบาลในเขตการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา)
สมชัย ศรีทับทิม. (2538). ข้อมูลที่จำเป็นเพื่อการวางแผนพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีวิทยานิพนธ์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา).

ปีการศึกษา 2540

- ประยูร เอ้าชัยภูมิ. (2540). การใช้สารสนเทศของผู้บริหารกับคุณภาพ การบริหารงาน วิชาการใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหาร
การศึกษา).

ปีการศึกษา 2546

- สายลม วุฒิสมบูรณ์. (2546). กระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษบัณฑิตศึกษาศาสตรมหา
ศาสตร มหาวิทยลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร).
วัชรินทร์ นวลแก้ว. (2546). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้ความรู้และบริการของสวน
พฤกษศาสตรววัฒนคดีภาคใต้. วิทยานิพนธ์ กษ.ม. (ส่งเสริมการเกษตร).
อัญญา เหมะจันทร์. (2546). ความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับยาของผู้ป่วยโรคเบาหวานมารับบริการ
แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลพระนั่งเกล้าจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(สารสนเทศศาสตร).

ปีการศึกษา 2547

- สะอาด เข้มสีดา. (2547). การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร).
อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย. (2547). การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร).

ปีการศึกษา 2548

- ดวงทิพย์ เชื้อพันธุ์. (2548). การเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพแก่ประชาชนในจังหวัดน่าน.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษานอกระบบ).
นารินทร์ กัณหาชาติ. (2548). การเปิดรับและการใช้ประโยชน์จากข่าวสารการตลาดสินค้ายางมะตอย
เพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อของผู้บริหารองค์กรธุรกิจก่อสร้างถนน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม.
(นิเทศศาสตร).
อาภรณ์ อ่อนนวล. (2548). การใช้สารสนเทศของอาจารย์สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร).

ปีการศึกษา 2549

- กรักรกฎ พรหมมูล. (2549). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และพฤติกรรมกาท่องเที่ยวจังหวัดลำปางของนักท่องเที่ยวชาวไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).
- เจริญ นิลสุ. (2549). การรับรู้สารสนเทศโรคไข้เลือดออกของประชาชนในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร์).
- ทวีเดช วโรตม์สุพรรณ. (2549). การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อตลาดน้ำดำเนินสะดวก. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).
- ธณัฐ จรัสชาติ. (2549). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อกับความรู้ความเข้าใจ และความพึงพอใจในโครงการ "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" ของประชาชน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).
- นพพร ไชยทองศรี. (2549). การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าและการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร์).
- ประจักษ์ กีก้อง. (2549). การเปิดรับสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้บริการสุขภาพตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในโรงพยาบาลวชิรพยาบาล จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).
- มานะ เพชรคง. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับพฤติกรรมการใช้สารเคมีทางการเกษตรของเกษตรกรอำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).
- ยอดธง สิงห์เดชวิระชัย. (2549). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ความคิดเห็นและ ความสนใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักศึกษานิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).
- ยุพา วัฒนศักดิ์กุล. (2549). การใช้สารสนเทศของเลขานุการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร์).
- วิลาวรรณ ภัทรสิริวงศ์. (2549). การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตตาก (ดอยมูเซอ). วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2550

- ชูชาติ สังข์แก้ว. (2550). การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในข่าวสาร CAT Telecom ของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).
- ณัฐจิรา โมรา. (2550). การเปิดรับและการแสวงหาข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวจังหวัดเลย ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของนักท่องเที่ยวชาวไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).
- กัญญาภรณ์ ญาติ. (2550). การเผยแพร่ข่าวสารการส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).
- วุฒิพงษ์ ชวาร์วิพัฒน์. (2550). การเผยแพร่สารสนเทศด้านสุขภาพ โดยผู้ให้บริการสุขภาพของสถานีอนามัยจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร์).
- สุรกฤษณ์ ชายเกตุ. (2550). การใช้สารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในเขตจังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา).

สุรเดช บุญชนก. (2550). การ เปิดรับสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ ความรู้ ทัศนคติ และ พฤติกรรมการมี ส่วนร่วมในโครงการบำบัดผู้ติดยาเสพติดของกองบังคับการตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2551

กรรณิการ์ บุญยัง. (2551). ความต้องการและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารยุทธศาสตร์การพัฒนา ท้องถิ่นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).

จริญญา ภูระหงษ์. (2551). การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์ "ThaiSphere" ของพนักงาน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).

จุฑามาย อารมณฺ์สวะ. (2551). การใช้สารสนเทศของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร์).

เบญจมาศ พงษ์พารา. (2551). การ วิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างการใช้ฐานข้อมูลภาษีอากรและการใช้ข้อมูลจากคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์ มวลรวมจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์).

พวงผกา มาลีวัตร. (2551). ความต้องการสารสนเทศของเจ้าของสุนัขระหว่างที่ใช้บริการหน่วย จุกเงินและสัตว์ป่วยวิกฤติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร์).

พัฒนา ศรีธรรมย์. (2551). การเปิดรับและการใช้ประโยชน์จากข่าวสารการตลาดสินค้า OTOP ประเภท ไวน์ของจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).

สังวาลย์ ตุกพิมาย. (2551). การใช้สารสนเทศของนักศึกษาสหกิจศึกษา : กรณีศึกษามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร์).

อาอีนะ มาระมาต. (2551). การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสตูลและจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สารสนเทศศาสตร์).

ปีการศึกษา 2552

เจตณัฏ์ เพชรศรี. (2552). การเปิดรับสื่อและความต้องการเนื้อหาข่าวสารของนักการเมืองท้องถิ่นจาก สื่อขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).

วนิดา วินิจจะกุล. (2552). การ เปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ และความคิดเห็นต่อสื่อรณรงค์ลด การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดย สสส. ของนักเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์).

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2551

ชูชีพ สืบทรัพย์. (2551). ผลการให้สุขศึกษาต่อการปรับความรู้ และพฤติกรรมในการใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืช ของเกษตรกรอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ . วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การบริหารบริการสุขภาพ).

ปาริชาติ ประทุมเทศ. (2551). ผลการให้สุขศึกษาร่วมกับระบบเตือนแก่ผู้ป่วยโรคความดันโลหิต สูงที่ ศูนย์สุขภาพชุมชนหนองแก จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เภสัชกรรมคลินิกและการบริหาร).

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2545

พิศากร พิศาลกุล. (2545). การศึกษาการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจาก โครงการศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์รักษ์ จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การศึกษา วิทยาศาสตร์).

ปีการศึกษา 2547

ชาญยุทธ เลือจ้อย. (2547). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้และเจตคติของชุมชนแนวทอสงก้าช ธรรมชาติที่มีต่อโครงการประชาสัมพันธ์ชุมชนแนวทอสงก้าชธรรมชาติของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาการจัดการอุตสาหกรรม).

ทงศักดิ์ วิกุล. (2547). การศึกษาการรับรู้ของชุมชนต่อคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรมในเขตเมือง : กรณีศึกษาเขตเทศบาลนครลำปาง. วิทยานิพนธ์ ผ.ม. (การวางแผนชุมชนเมืองและ สภาพแวดล้อม).

อรุณฉาย แสงนันทชัย. (2547). การรับรู้เรื่องการประหยัดไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง ของ พนักงานการ ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสำนักงานส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาการจัดการอุตสาหกรรม).

ปีการศึกษา 2550

อรไท เดชมรัมย์. (2550). การรับรู้และความตระหนักทางสิทธิในสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมือง อุตสาหกรรม กรณีศึกษา เทศบาลตำบลแหลมฉิม จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ผ.ม. (การ วางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม).

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ปีการศึกษา 2532

ไสว จันทูจิรัก. (2532). การเรียนรู้ทางการเมืองในแนวทางประชาธิปไตยของนักเรียนนายร้อย ทหารบก. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา 2539

รณรงค์ ศิริพันธ์. (2539). การยอมรับภาวะโลกาภิวัตน์:กรณีศึกษาชุมชนไทพวน ตำบลหินปัก อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาสังคม).

ปีการศึกษา 2541

กิตติวไล บัววัฒนา. (2541). ความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับว่าด้วยเรื่องวินัยของพนักงาน รัฐวิสาหกิจ:ศึกษาเฉพาะกรณีการประปาส่วนภูมิภาคสังกัดสำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาสังคม).

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางลักษมี พูลทรัพย์
วันเดือนปีเกิด	27 มิถุนายน 2506
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	43/57 หมู่ 8 ถนนประชาชื่น ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด นนทบุรี 11120
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	หัวหน้างานดรรชนีสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์สนเทศและหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 110/1-4 ถนนประชาชื่น แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
ประวัติการศึกษา	
2524	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสตรีวัดระฆัง
2528	การศึกษาระดับบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2555	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ